

Bodimo vredni vloge subjekta

BOJAN BREZIGAR

Odnosi med matico in manjšino so tema, o kateri se krešejo kopja med Trstom in Ljubljano že kar nekaj desetletij. Vprašani, ali naj bodo ti odnosi paternalistični ali enakopravni, in ali je pomoč, ki jo slovenska država namenja manjšini v bogajme ali investicija, sta večna tema teh odnosov in nesmiselno bi bilo pričakovati, da bi jih en sam posvet dokončno rešil. Vendar pa ni pretirana trditve, da je včerajšnje ljubljansko srečanje, zaradi visoke politične in stokovne zasedbe, pa tudi zaradi spremenjenih okoliščin in čedalje večjih pritiskov na manjšino, vendarle privedlo do oblikovanja novih odnosov, ki bi lahko v prihodnje spodbujali tesnejše sodelovanje med matico in manjšino.

Po eni strani je slovenska vlada, morda tudi zaradi čedalje bolj zapletenih odnosov z Italijo, izdelala osnutek dokumenta o odnosih z manjšino, ki temelji na priznavanju manjšini subjektivitete, obenem pa na obvezi celotni slovenski družbi, da to manjšino upošteva kot sestavni del narodovega telesa. Pravijo, da so pred desetletji dokumenti o teh vprašanjih že obstajali, a so bili v glavnem za interno rabo takratnega političnega vodstva. Danes, z objavo svojih stališč, pa slovenska vlada postavlja vprašanje manjšin na doslej najvišjo raven, saj bodo ta stališča obvezujoča predvsem za slovensko politično in civilno družbo, obenem pa so jasen signal sosednjim državam in, kdove, jutri morda tudi platforma za internacionalizacijo manjšinskega vprašanja, čeprav včeraj tega ni nihče izrecno omenil.

Po drugi strani pa postavljajo ta stališča tudi manjšino pred pomembne odgovornosti: nalagajo ji namreč, da tokrat zares išče pot k večji enotnosti in da si prizadeva za skupni jezik tudi tam, kjer je to očitno težavno. Iz besed ministra Thalerja je bilo namreč jasno slišati, da namerava Slovenija svoje ustavne obveze do manjšine spoštovati, prvenstveno ob upoštevanju subjektivnosti manjšine same, v nasprotnem primeru pa bo prisiljena odločati tudi sama. To pa bi bil za manjšino znak velike nesposobnosti, skoraj kapitulacije.

Zato je včerajšnji posvet izzvenel kot priznanje in izziv obenem: Slovenija manjšini priznava vlogo subjekta, manjšina sama pa mora dokazati, da je te vloge tudi zares vredna.

Msgr. Brollo o odslovitvi slovenskih frančiškanov

VIDEM - Videmski pomožni škof in generalni vikar msgr. Brollo je včeraj v daljši izjavi za javnost odločno zanimal, da je treba odslovitev frančiškanov Bruna Korosaka in Filipa Rupnika pripisati protislovenskemu vzdušju znotraj nadškofije. Okoliscino, da bosta morala slovenska minorita zapustiti Zabnice in Sv. Visarje ter se vrniti v domovino,

je utemeljil z razlogi, ki so izključno pastoralne narave, v isti sapi pa obžaloval govorice in pisanje, da so razlogi za zamenjavo v Kanalski dolini tesno povezani z etničnimi ali političnimi problemi oziroma z nerešenimi vprašanji med Slovenijo in Italijo. Škof Brollo je potrdil vsestransko odprtost nadškofije.

Na 3. strani

Bianco potrdil navezo s Prodiem in z D'Alema

RIM - Včeraj se je začel v Rimu drugi kongres Ljudske stranke. Njen tajnik Gerardo Bianco, ki bo skoraj gotovo potrjen, je v svojem poročilu izrecno poudaril pravilnost vključitve v levosredinsko zavezništvo pod Prodijevo Oljko, podčrtal okoliscino, da je Demokratična stranka levice arhivirala komunizem in se obcutno približala liberaldemokratski usme-

ritvi, ter odločno zavrnil kakršno koli obliko sodelovanja z Berlusconijevo Forzo Italia oziroma Finijevim Nacionalnim zavezništvom, od katerega locujejo LS globoke razlike v viziji in gradnji demokracije. Danes bo na vrsti notranja politična razprava, jutri pa se bo kongres končal ob zelo verjetni prisotnosti Romana Prodijsa.

Na 3. strani

LJUBLJANA / V DRŽAVNEM ZBORU

Posvet Manjšina kot subjekt

LJUBLJANA - Pet tez za drugačen odnos slovenske države do manjšine v zamejstvu: s tem predlogom je slovenski zunanji minister Zoran Thaler uvedel včerajšnji posvet o temi »Manjšina kot subjekt« s podnaslovom Urejanje, uresničevanje in varstvo pravic slovenske narodne manjšine v zamejstvu. Posvet je organizirala delovna skupina za manjšinska vprašanja pri državnem zboru v sodelovanju z Institutom za narodnostna vprašanja. Posvet se je začel včeraj, nadaljeval pa se bo danes. Visoko kvalificirana udeležba ga nedvomno uvršča med najpomembnejša srečanja o tematiki slovenske manjšine v povojnem času sploh.

Teze zunanjega ministristva o odnosih med Slovenijo in Slovenci v zamejstvu ja obrazložil Matjaž Jancar, o odnosu z manjšinami pa so spregovorili predsednik državnega zbora Jože Skolc, predsednica delovnega odbora za vprašanje

manjšin Jadranka Sturm Kocjan, državni sekretar za Slovence po svetu Peter Vencelj in nekateri poslanci. Stokovne referate so prispevali raziskovalci Instituta za narodnostna vprašanja, v razpravo pa so posegli tudi številni predstavniki manjšin. Posvet se bo končal danes.

Na 2. strani

Tragedija v Koreji

SEUL - Včeraj se je v Seulu zrušilo stometroško krilo 5-nadstropne veleblagovnice Sampoong in pod seboj pokopalo kakih tisoč kupcev in uslužbencev. Pozno sinoči so izpod ruse-

vin odkopali 40 trupel in 650 ranjencev. Na stotine ljudi pogesajo, med katerimi jih je vsaj 300 se živih v podzemskem delu veleblagovnice, kjer so prodajali živila.

Tragedije pa ni povzročila eksplozija plina, kot so mislili v začetku, temveč slab gradbeni material (premalo cementa v zabetonskih strukturah).

Na 15. strani

MAVHINJE / ZAČEL SE JE SINOČI

Prvi festival zamejskih amaterskih dramskih skupin

TRST - Ob lepem vremenu, svečanem vzdušju in ob navzočnosti številnega občinstva se je sinoči začel v Mavhinjah Prvi festival zamejskih amaterskih dramskih skupin, ki ga organizira domače sportno kulturno društvo Cerovlje-Mavhinje pod okriljem devinsko-nabrezinske občinske uprave, Zveze slovenskih kulturnih društev in Primorskega dnevnika. Svečanosti in pririditve so se udeležili predstavniki občine, Zveze slovenskih kulturnih društev, pa se drugih okoliskih društev. Glavni govor s pozdravi za vse navzoče je imela v imenu domačega društva Darja Gerlani. (N.L.)

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Miloš Budin o Skladu za Trst

Po objavi stvilk o razdelitvi sredstev iz Sklada za Trst smo včeraj povprašali za mnenje slovenskega člana v odgovorni komisiji, sicer pa podpredsednika deželne skupščine Milosa Budina.

Stran 4

Skupščina tržaške DSL

Tržaška DSL je na včerajšnji kongresni skupščini potrdila svojo izrazito levosredinsko usmeritev.

Stran 5

Plinski terminal v Trzinu

Vlada je v sredo osvojila smernice o pospestitvi postopka za gradnjo velikega plinskega terminala v Trzinu.

Stran 9

Jožko Čuk novi predsednik GZS

Na prvih neposrednih volitvah predsednika Gospodarske zbornice Slovenije je med tremi kandidati zmagal dosednji podpredsednik Jožko Čuk, ki je tako nasledil Dagmarju Susterju.

Stran 11

Italija danes s Hrvaško

Na evropskem kosarkarskem prvenstvu v Atenah bodo danes odigrali četrtfinalne tekme. Italija se bo ob 17. uri pomerila s Hrvaško.

Stran 24

Delovno predsedstvo
včerajšnjega zasedanja

Manjšina kot subjekt lastnega razvoja

LJUBLJANA - Pet tez za drugačen odnos slovenske države do manjšine v zamejstvu: s tem predlogom je slovenski zunanji minister Zoran Thaler uvedel včerajšnji posvet o temi »Manjšina kot subjekt« s podnaslovom Urejanje, uresničevanje in varstvo pravic slovenske narodne manjšine v zamejstvu. Posvet je organizirala delovna skupina za manjšinska vprašanja pri državnem zboru v sodelovanju z Institutom za narodnostna vprašanja. Posvet se je začel včeraj, nadaljeval pa se bo danes. Visoko kvalificirana udeležba ga nedvomno uvršča med najpomembnejša srečanja o tematiki slovenske manjšine v povojnem času sploh.

Teze, ki jih je uvodoma postavil minister Thaler so zelo shematske in jasne. Te so:

1. Obstoj in razvoj manjšine je pomemben strateški politični interes republike Slovenije, ne kot predmet kupčevanja, ampak predvsem kot dejavnik multikulturalizma in sožitja v procesu evropskega združevanja. Potrebna je subjektivnost manjšine, ta pa predpostavlja samostojnost in reprezentativnost manjšinskih organizacij.
2. Dobri odnosi med Slovenijo in njenimi sosedami bistveno vplivajo na položaj manjšine, seveda pa tudi položaj manjšine opredeljuje odnose med Slovenijo in sosednjo državo. Odnos države do manjšine je tudi pokazatelj odnosa, ki ga želi imeti sosednja država s Slovenijo.
3. Reprezentativnost manjšinskih organizacij je vprašanje, ki ga mora manjšina rešiti sama; v primeru neusklajenosti soglasij pa Slovenija na osnovi svoje ustavne naloge za skrb za manjšino lahko predlaga nekatere rešitve; če pa jih manjšina ne sprejme, lahko Slovenija, sklicujoč se na ustavne obveznosti, tudi sama sprejme nekatere ukrepe.
4. Za uresničitev teh ciljev mora Slovenija izdelati dolgoročno strategijo, pri čemer morajo sodelovati država, civilna družba in manjšina, ki ji je treba prav pri tem priznavati vlogo subjekta.
5. Končno pa je treba zagotoviti obliko stalne organiziranosti, oziroma oblikovati stalno telo, ki bo zagotovilo nastopanje in zastopanje v korist razvoja manjšine. To telo seveda ne more biti odvisno od trenutnega počutja in od političnih dogajanj v manjšini.

Te svoje teze je Thaler izjavil iz uvodne ugotovitve, da je sicer subjekt v mednarodni politiki samo tisti, ki samostojno odloča. Tudi posvet, ki ga prireja večina, je izraz paternalizma nad manjšino, vendar gre za opozarjanje na subjektivnost reševanja teh vprašanj. Slovenska ustava opredeljuje odnos do manjšin: pojem subjektivnosti je pri tem ključno vprašanje opredeljuje slovenske države do manjšine. Subjektivnost je torej sklop tega, kar manjšina lahko sama naredi za svoj obstoj.

BOJAN BREZIGAR

Država pa seveda mora upoštevati, da je manjšina tudi sestavni del narodnega telesa, torej matice same.

Teze za strateški dokument o odnosu Republike Slovenije do slovenske narodne manjšine v sosednjih državah, ki jih je izdelalo zunanje ministrstvo, je nato podrobneje predstavil njihov avtor **Matjaž Jančar**. Pojasnil je, da so teze predstavljale manjšine ze dopolnili, sam pa je upošteval tudi pripombe, ki so jih posredovali nekateri strokovnjaki. Jančar je ob tem izrecno poudaril, da skoraj ni bilo razlik med stalisci o težah: razlike se pojavljajo zgolj na politični ravni odnosov med »manjšinskimi elitami,« pri pogovoru o praktičnih pristopih pa velikih razlik ni bilo.

Namen teh tez je seveda političen, to je mobilizacija ustreznih struktur države (ob ustreznem posegu manjšine) za izdelavo dolgoročnih strateskih dokumentov.

Inovativnost v težah

Teze so inovativne: ceprav je namrec potrjeno nace, da ni manjšine brez jezika, se tudi jezik ne postavlja kot edini dejavnik. V njih je vsebovana tematika odnosov na obmejnih območjih, velik poudarek pa je namenjen tudi gospodarski tematiki, torej vprašanju celovitega razvoja, s čimer se presegajo romantični pristopi do manjšine in se ta pristop postavlja na raven moderne komunikacijske družbe. Končno pa je Jančar dejal, da je osnovna ambicija te listine, da se razprava zaključi s formuliranjem nacionalnega programa odnosa Slovenije do manjšin, pri formulaciji katerega naj bi sodelovali parlament, civilna družba in manjšina. Brez definirane ureditve vprašanja organiziranosti teh odnosov bo v prihodnosti vsako pogovarjanje in dogovarjanje o teh temah zelo težko.

Sicer pa je včerajšnji posvet uvedel predsednik državnega zbora **Jozef Skolc**, ki je dejal, da je za državni zbor in za večino poslancev skrb za zamejske Slovence ena izmed prvih skrbi. Omenil je, da v državnem zboru deluje posebna delovna skupina, ki je že večkrat odločno posegla pri vladi in tudi doslej reševanje določenih problemov. Skolc je tudi omenil, da so si nekatere slovenske organizacije prizadevale, da bi pridobile slovensko politiko za eno ali drugo stran; to ni dobro: pomoč matice je nujna, ni pa prav, da matica razsoja o tem, kdo ima prav in kdo ne in da se politične razlike Slovenije prenašajo v manjšinsko problematiko. Za probleme manjšine je treba torej pridobiti čimveč politikov, predvsem s namenom, da bi preprečili korupcijo, da bi v tem času skušali manipulirati tudi z manjšinami.

Predsednica delovne skupine za vprašanja manjšin **Jadranka Šturm Kocjan** je dejala, da njena skupina že od leta 1993 spremlja dejavnost Slovencev v zamejstvu, sodelovala pa bo tudi pri izdelavi usterznega dokumenta državnega zbora. Na osnovi svojega dosedanjega dela je poudarila, da obstajajo nekatere skupne značilnosti položaja vseh slovenskih manjšin: izpostavljenost asimilaciji, ni jim zagotovljeno sprejemanje televizijskih in radijskih signalov, ni jim zagotovljeno redno prejetje manjšinskih časopisov, ponekod obstaja tudi problem učiteljstva.

Kocjanova je nato spregovorila o stanju v vseh treh sosednjih državah in v zvezi s Slovenci v Italiji najprej poudarila, da se je iz tekom finančnih postavk zakona o obmejnih področjih njihovo stanje poslabšalo. Nimajo urejenega pravnega statusa, znane so težave bančnih zavodov, pa tudi problemi osrednjih kulturnih ustanov. Sola v Beniciji se ni priznala. Vse to terja veliko pozornost slovenske politike, v kateri bi moralo vendarle

prevladati mnenje, da so meje Slovenije toliko bolj varne in trdne, če se bo manjšina odstranila meje svobodno razvijala. Vazna je torej skrb za gospodarski razvoj, saj so gospodarsko zaostrala področja bolj izpostavljena asimilaciji, Italija in Avstrija pa imata za obmejna področja posebej zastavljeno politiko, ki včasih sega celo čez mejo. Slovenija mora torej izdelati enotno strategijo in manjšina ne sme postati predmet manipulacij strank v Sloveniji; vsakdo sicer lahko gleda na posamezno stranko z večjo ali manjšo simpatijo, vendar mora te razlike v odnosu z manjšino preseči.

Državni sekretar za Slovenijo v svetu **Peter Vencelj** je nato obrazložil dejavnosti svojega urada, ki izvaja naloge, da bi sprejeli v parlamentu in tudi sicer sprejema ukrepe v korist manjšin. Omenil je, da je bil urad pred njegovo izvolitvijo ministrstvo brez listnice, v okviru prenosne vlade pa so urad vključili v okvir ministrstva za zunanje zadeve.

Urad deluje samostojno, vendar pri tem uspešno sodeluje z drugimi ministri, med katerimi je Vencelj izrecno omenil ministrstvo za solstvo, ter z drugimi ustanovami, ki se sicer ukvarjajo s problemi Slovencev, ki živijo izven Slovenije. Ob tem urad preučuje tudi pravne aspekte, ceprav to delo zadeva v večji meri zdomce kot Slovence v zamejstvu. Poleg tega urad skrbi za informiranje Slovencev o temah, ki jih pobliže zadevajo, ukvarja pa se tudi z nekaterimi večplastnimi problemi, kot na primer zagotavljanje televizijskega in radijskega signala na območju, na katerem živijo Slovenci. Vencelj je tudi specifično govoril o tematiki Slovencev v Italiji, o potrebi po nekem demokratičnem predstavnstvu, pa tudi o razvejanosti stvarnosti, v kateri so Slovenci v vsaki od treh pokrajin nekakšen subjekt v subjektu, kar je treba seveda upoštevati. Vencelj je tudi podprl predloge o ustanovitvi sveta, ki bi se na ravni slo-

venske države ukvarjal z problematiko manjšin.

Jelincič obtožuje

Poslanec **Zmago Jelincič** je opozoril, da avtohtonih manjšin v Sloveniji ne gre združevati z vprašanji priseljencev in je kritično ocenil delovanje vlade, ki je pristala na evropsko listino ne da bi jo izrecno omejila na avtohtone nacionalne manjšine. Slovenska država pa po drugi strani dela premalo: opozoril je na pritisk na slovenske banke v Italiji ter omenil, da je, da nekateri zaradi »privatnih in parcialnih interesov« rusijo Pirmorski dnevnik, medtem ko se podpirajo nekateri mediji, ki izrecno delujejo proti interesom manjšine in o katerih nekateri trdijo, da jih podpirajo celo italijanske tajne službe. Katolisko cerkev je obtožil, da ne dvigne glasu zaradi izгона slovenskih franciscanov v Visarij in vprašal je, kje je bela knjiga o pravicah manjšin, za katero so sprejeli sklep, da bo izdelana, a je ni od nikoder. Jelincič je se dejal, da ne ugovarja pravicam manjšin v Sloveniji, vendar po njegovi oceni vlada naredi premalo, da bi od drugih držav dosegla enako raven slovenskih manjšin v sosednjih državah.

Poslanec **Feri Horvat**, predsednik komisije državnega zbora za gospodarstvo, je poudaril pomen gospodarskega razvoja manjšine in dejal, da Slovenija na tem področju naredi premalo. Manjšini je treba zagotoviti tudi ustrezen vsestranski razvoj in, če je morda res, da je bilo v preteklosti na tem področju preveč vmešavanja, je pa nedvomno dejavnost Slovenije na tem področju danes zdalec preširoka. Horvat je izrecno omenil nujnost, da se manjšino aktivneje vključi tudi v izvajanje sporazumov o maloobsejni trgovini.

Raziskovalec Instituta za

narodnostna vprašanja **Miran Komac** je podrobno obdelal temo subjektivnosti manjšine. Dejalo je, da je pri poudarjanju te vloge več dejavnikov, od države gostiteljice do matične države in do manjšine same. Manjšinam je treba pomagati, vendar pa altruistična formula pomoči vsebuje tudi past: blagajne se selijo, pojem pa ostane meglen, tako, da v končni fazi matica ne ve, kaj naj počne z manjšino, oziroma ne ve, kakšna naj bi bila vloga manjšine. Potujejo delegacije, padejo tudi tolarji, vendar ostane vse pri starem.

Manjšine ne potrebujejo samo take pomoči. Ne gre za oporekanje obsegu finančne kvote, ki jo slovenska država namenja manjšini, tudi ne za metodologijo delitve denarja. Vsota, ki jo Slovenija namenja manjšini je investicija za lastno nacionalno varnost, oziroma, pomoč matice manjšini je investicija v vsestransko nacionalno promocijo Slovenije. Slovenija v sosednjih državah nima kulturno-informacijskih centrov, potrebuje pa promocijo v sosednjem prostoru in potenciala, ki ji ga nudijo manjšine, ni se izkoristila. »70 odstotkov menjave Slovenije s tujino poteka v prostoru Alpe Jadran, ki ga manjšinci poznajo in obvladajo, mi pa govorimo o udbomafijskih kartelih,« je se dejal Komac in dodal, da zgodovinske izkušnje ucijo, da se odnosi sosednjih držav do Slovencev najprej preizkusijo na plečih manjšin. Med matico in manjšino je treba torej ustvariti pravi partnerski odnos, ki bo skozi razvoj manjšin prispeval k razvoju celega slovenskega naroda.

Direktorica Instituta za narodnostna vprašanja **Vera Klopčič** pa je v strokovnem referatu obrazložila predvsem mednarodnopravne dokumente, ki zadevajo vprašanja manjšin, od splošne deklaracije OZN o clovekovih pravicah, ki ne vsebuje posebnega določila o manjšinah, in kasnejših oh-

lapnih dokumentov ZN, pa do zadnjih listin Sveta Evrope, vključno z okvirno konvencijo o zasciti narodnih manjšin, ki vsebuje nacelo, da je varstvo manjšin mednarodno vprašanje, poleg tega pa tudi nacelo, ki priznava manjšinam vlogo dejavnika mednarodnega sodelovanja. Govor je tudi o sodelovanju čez mejo in o sklepanju dvostranskih meddržavnih pogodb v zvezi z zascito manjšin.

Po uvodnih poročilih je v razpravo poseglo tudi nekaj predstavnikov Slovencev v Italiji.

Naši posegi

Predsednik SKGZ **Klavdij Palčič** je uvodoma opozoril, da živijo Slovenci v Italiji v tem času pod hudimi pritiski: iz odnosov, ki ga imajo oblasti do manjšine, se kaže, kaksni so njeni življenjski pogoji. Slovenci v Italiji želijo biti živ del ozemlja, katerega sestavni del so, medtem ko jih želijo nekatere sile potiskati v nekakšno folklorno skupnost. Slovenci so majhen narod in veliki narodi si predstavljajo, da imajo pravico do nekakšnega pokroviteljstva nad njim, in manjšina to občuti se bolj. Manjšina je v teh letih mnogo ustvarila, tudi na gospodarskem področju, in demontaža vsega bi nedvomno prizadela hud udarec. Zato je prav, da Slovenija razmisli o drugacnem odnosu do manjšine in pravilno je, da se ta vprašanja obravnavajo državniško, ob upoštevanju subjektivitete manjšine v njeni kompleksnosti. Manjšina je 50 let živela v pluralizmu in kljub razlikam je njeno življenje vendarle skupno.

Deželni tajnik **Slovenske skupnosti Martin Breclj** je opozoril na epohalno obdobje, ki ga preživljamo: za Italijane smo bili Se pred nekaj leti samo »slavi,« sedaj pa smo pridobili nacionalno identiteto. Slovenci imamo mnogo odprtih vprašanj, lahko pa jih rešujemo samo, če se med seboj pogovarjamo. Samo če bo manjšina imela urejene notranje odnose in urejene odnose z matico bo uspešna pri svojih prizadevanjih za uveljavljanje. Breclj je pozitivno ocenil teze, ki jih je nakazal Jančar, sicer pa bo se priložnosti, da se k tem tezam povrnemo.

Predstavnik Demokratičnega foruma **Rudi Pavšic** je izrazil željo, da bi se v »teze« vnesel duh razmišljanja, ki jih je nakazal Miran Komac. O Italiji je dejal, da je padla na izpitu svoje demokracije na odnosu do slovenske manjšine, predstavnike Slovenije pa je opozoril, naj v odnosih z Italijo vztrajajo po zahtevah v zvezi s slovensko manjšino. Kar zadeva sedanje odnose v manjšini je Pavšic dejal, da je zgrešeno rusiti bogastvo, treba je predvsem dodajati k temu, kar obstaja, ne pa rusiti, kar je bilo v dolgih letih ustvarjeno s trdim delom.

Popoldne se je posvet nadaljeval z okroglo mizo o kulturnih aspektih, danes pa bo govor o gospodarskih in političnih temah.

VIDEM / O SLOVENSKIH MINORITIH

Kartel svoboščin ognjevitro brani pravosodnega ministra

Odgovor ni izostal. Walter Veltroni, ki skupno z Romanom Prodiem vodi nastajajoče zavezništvo leve sredine, je menil, da Kartelu pravi pride vsaka pretveza, da bi se izognil srečanju. »Poleg tega pa je sredino sporočilo dokazalo, da Kartel ni pripravljen na razgovor o pomembnih vprašanjih, ampak samo o marginalnih stvarih,« je dejal Veltroni. Voditelj leve struje ljudske stranke Gerardo Bianco je dodal, da s tem stališčem Kartel dokazuje »skromen cilj odgovornosti«, Massimo D'Alema pa je zavrnil Berlusconijeve obtožbe, predvsem pa poudaril, da v takih razmerah DSL ne sprejema možnosti predčasnih volitev. »Ce ni umirjenega pogovora o pravilih, se predčasne volitve oddaljujejo,« je podčrtal tajnik DSL in dodal, da je bil Kartel porazen v vsakem celnem spopadu.

Italijanska ustava in zakoni predsedniku vlade onemogočajo odstranitev ministra, ki neče pristojvoljno odstopiti. Zato so se stranke, ki podpirajo Dinijev vladno, odločile, da bodo vložile v parlamentu predlog o nezaupnici. Kaze, da so za to potezo izbrale senat, ker imajo v zgornjem domu krepko večino. »Nezaupnica ministru je

Do kod nameravajo stranke, ki podpirajo vlado? Giuseppe Ayala je že rekel, da po njegovem mnenju Mancuso kljub vsemu ni vreden vladne krize.

Zavrnitev sodelovanja z desnico in seganje v roko zadovoljnemu D'Alema

V dvorani so bili voditelji vseh strank, razen Berlusconijeve Forze Italia in »buttiglionejevcev«, med drugimi D'Alema in Prodi jeva desna roka Veltroni za DSL, Fisichella za NZ (Finija pa ni bilo), Casini (KDC), Petrini (SL), Cossutta (SKP), La Malfa (PRI),

Gerardo Bianco, ki ga bodo menda potrdili za tajnika, je med zarisom strankine usmeritve branil zaveznitvo pod Prodijevo Oljko, ker bo omogočilo uresniči-

Tajnik DSL Massimo D'Alema
je Biancov govor pohvalil.

Msrgr. Brollo se nazadnje zahvaljuje slovenskim minoritoma za njuno prizadevno pastoralno delo v Zabnicah in na Visarjah ter potrjuje voljo nadškofije, zagotoviti Slovencem, Nemcem, Furlanom in Italijanom, da bodo še naprej vsak v svojem jeziku hvalili Gospoda, ki je oče vseh.

Brescianski tožilec priznava,

Med vrsticami Salamonejevih izjav je mogoče razbrati, da ima ofenziva proti Di Pietru in mi-

Oglasil se je tudi odvetnik Giuseppe Lucibello, ki naj bi bil eden od telefonskih sogovornikov Di Pietra. Odvetnik je dejal, da je že dolgo let prijatelj bivšega sodnika in da iz vsebine nju-

Medtem je sodni senat, ki sodi gen. Cerciellu odlocil, da zaenkrat ne bo zaslisal kot prico Antonia Di Pietra. Proces Enimont pa bo Brescia vrnila Milanu.

FOGGIA - Agentom letечеge oddelka iz Foggie se je včeraj predal 45-letni Luigi Tancredi; agentom je priznal, da je v Bologni zagrešil dva umora; izročil jim je tudi pistolo, s katero je ubil zeno Roso Pontonio in hčer Barbaro. Zakonca sta že dalj časa živelahotena v istem stanovanju v Bologni. Luigija Tancredija so seveda takoj aretirali, njegov arest pa bo moral potrditi sodnik za preliminarne preiskave.

SKLAD ZA TRST / MNENJE SLOVENSKEGA ČLANA KOMISIJE MILOŠA BUDINA

»Denarnih sredstev nismo delili tjavdan«

Pozornost tudi slovenski narodnostni skupnosti

Včeraj smo poročali o tem, kako je pristojna komisija razdelila denar iz Sklada za Trst, ki predstavlja dragoceno sredstvo za podpiranje razvojnih pobud ne samo na gospodarskem, temveč tudi na socialnem in kulturnem področju, danes pa pogledajmo, kaj meni o tem Milos Budin, slovenski član komisije in podpredsednik deželne skupščine Furlanije-Juljske krajine.

»Po mojem je to dobra razdelitev, se zlasti upoštevajoč dejstvo, da smo omejili razprševanje sredstev, do katerega je prihajalo v preteklosti, in to je bistvenega pomena,« nam je povedal Budin, ki zastopa v komisiji svetovalsko skupino Demokratične stranke leveice, in takole nadaljeval: »Trst na žalost doslej ni programiral večjih investicij, da bi se ekonomsko postavil na trdnje noge: na industrijskem področju, denimo, je v dobršni meri zivel na ramenih sistema državnih udeležb, a v taksnih razmerah je bilo razprševanje finančnih po-

segov pač najlažja stvar. Zdaj pa bo moral glede tega računati na lastne sile in se opremiti za novi srednjeevropski scenarij, ki ga označujeta med drugim vstop Avstrije v Evropsko unijo in skorajšnji pristop k njej tudi Slovenije. Edini ambicioznejši nacrt, s katerim se lahko mesto ponasa, je Projekt za Trst, ki ga je pripravil občinski menedžer Giovanni Gambardella po naročilu Illyjeve uprave.«

Pri delitvi milijonov ste torej imeli pred očmi najnujnejše probleme... »Mirno lahko zatrdim, da smo precej uspešno nastopili, kar zadeva koncentracijo sredstev. Na proizvodnem področju smo na primer krili vse prejete prošnje, to pa zadeva tako industrijske, kakor tudi obrtne in kmetijske dejavnosti. Kmetijskemu sektorju smo namenili za letošni eno milijardo lir, torej znatno več kot v preteklosti - 500 milijonov leta 1992, 560 milijonov leta 1993 in 750 milijonov leta 1994. Na področju obrti se je

prispevek ravno tako povečal, in sicer z ene milijarde na poldrugo milijardo lir, pri tem pa pride v postev predvsem infrastruktura; medtem ko smo v prejšnjih letih finansirali obrtno cono v Dolini, smo predvideli za obdobje od 1994. do 1996. leta 500 milijonov lir, ki naj bi jih izkoristili za obrtno cono v Zgoniku.«

Milos Budin je zatem izpostavil pomen zvišanja denarnega sklada za zaposlovanje v okviru ustreznih programov občinskih vlad in pokrajinske uprave; gre za urejanje in čiščenje javnih zelenic in obcestnih predelov.

Hvalevredno - in pomenljivo - pa je tudi dejstvo, da je komisija namenila 2 milijardi lir v dveh letih Slovenskemu dijaškemu domu Srečka Kosove. »Ce primerjamo to nakazilo z drugimi, potem ugotovimo, da gre za izreden dokaz pozornosti slovenski ustanovi, torej slovenski narodnostni skupnosti,« je naglasil Budin.

Drago Gasperlin

ZRELOSTNI IZPITI

Po realni taval Freudov duh

Izbira med slov., ital., fiziko in filozofijo

V sredo so zrelostni izpiti stekli tudi na znanstvenem liceju Franceta Prešerna. Na hodniku, kjer so bile se vedno razvrščene klopi, pripravljene za pisne naloge, so čakali Marko, Saska in Irina, iz solidarnosti pa sta se jim pridružili tudi Samanta in Deana, ki sta imeli preizkusno ze za sabo, kajti na vrsti sta bili prvi dan. Napram ostalim sta zato bili veliko bolj sproščeni, toda sprostosti le nista uspeli posredovati sosolcem, ki jih je izpraševanje se vedno skrbelo.

Kandidati so letos na znanstvenem liceju izbirali med slovenscino, italijanscino, fiziko in filozofijo. Pisno pa ni bilo kaj izbirati, kajti poleg slovenske naloge jih je čakala ena izmed najtežjih matematičnih preizkusenj. Izbiranje med slovenscino

in italijanscino ni prinasalo velikih razlik, izkušnje »filozofov« pa so bile dokaj različne od tistih, ki so se odločili za znanost: ce so fiziki lahko le upali v srečno roko, ko so s prsti segli v zaboj in si izzrebali tri vprašanja, so filozofi lahko računali na ze v naprej znano vprašanje. Komisar filozofije je namreč vsako spraševanje »zabelil« z vprašanjem iz psihologije: »kaj pomeni, ce se dijakinja zaljubi v starejšega profesorja?«, ali »Mladoporočnica gresta iz cerkve, na stopnišču se enemu spotakne. Kaj bi k temu pripomnil Freud?«. Najbolj pa se je znašla Samanta, ki je na vprašanje, kaj je sanjala v dneh pred izpitom, odgovorila, da se je v sanjah zalotila s komisarjem v hotelu...Odkritosrčen odgovor je komisijo seveda spravil v

smeh. Pri Marku, Irini in Saski je bilo bolj resno, kajti prevladovala je fizika s svojo izmenično napetostjo, valovanjem in podobnim. Profesorji pa se le niso mogli odpovedati smehu, tako da si komisarka ni mogla kaj, da si ne bi privoščila pikre pripombe. Ob pregledovanju slovenske naloge je komisarka dajala Marku napotke, katerim napakam se mora drugič izogniti, ko bo spet pri kakem izpitu ali natečaju..., ali pa spet na maturi, je pikro pripomnila kolegica. Marko se je kljub temu znašel. V izpraševanje so se nato vmesali antični bogovi, vmes pa se je nekdo iz komisije saljivo pritoževal nad prisotnostjo fotografa. Zevs in Atena bi se gotovo pustila fotografirati..., je bilo ob tem slišati hudomušno pripombo. (td)

POKOPALIŠČE SV. ANE / VČERAJ SLOVESNOST

Kamniti spomenik Sabi

Od včeraj ima tržaški pesnik Umberto Saba primernejši nagrobni spomenik. Za to je poskrbel tržaški Rotary Club oz. v konkretnem arhitekti Ennio Cervi, Gino Pavan in Renato Vanderhram, ki so izbrali velik nabrežinski kamen posebne oblike in lepote. Ob kamnitem spomeniku, ki s svojstvenimi programi spominja na spajanje neba z zemljo, je bila včeraj dopoldne krajsa slovesnost (foto KROMA), ki sta se je udeležila tudi tržaški zupan Illy in podzupan Roberto Damiani. Prej je bila na spajanje samo majna cementna plošča, kar seveda nikakor ni bilo v čast mestu, ki je upravičeno ponosno na svojega poeta. Večji spomenik bo tako tudi vidnejše znamenje za vsakogar, ki bi se želel pokloniti spominu Umberta Sabe. Včerajšnja slovesnost pa se je zaključila z nemajhnim začudenjem prisotnih: male cementne plošče, ki so jo odstranili z groba, namreč ni bilo več nikjer.

DOLINA / SEJA OBČINSKEGA SVETA

Ne novi vojašnici na Pesku

Dolinski občinski svet je na svoji zadnji seji pred pocitniškim oddihom prvič v tej sestavi obravnaval obracun za prejšnje poslovno leto. Kot smo že poročali, so bili popravki odobreni z vzdržanjem starih svetovalcev opozicije. Iz teh vrst pa je bilo slišati predvsem kritike na račun neobčajno visokega preostanka v občinski blagajni: posebej Raffaele (somisljenik Ljudske stranke) je namignil na preskromne podpore nekaterim važnim občinskim storitvam, kot so javni prevozi in skrbstvo. Upanje, da bo uprava preostanek namenila izboljšanju raznih občinskih storitev, je izrazil tudi Schettini (skupaj z Mazzarinom zastopa desnejše krilo LS), čeprav se je strinjal, da ima delo več možnosti uspeha, ce se ga lotiš s pozitivnim stanjem. Izcrpno podobno stanja, ki ga odraža občinski obracun, je podal pristojni odbornik Milan Lovriha: na pripombe opozicije je predocil zapletenost sestavljanja takega dokumenta, ki se od lani odobrenega proračuna razlikuje zaradi precejevanja nekaterih sicer predvidenih stroškov oziroma podcenjevanja nekaterih dohodkov, kot so razne dajatve na nepremicnine. Po drugi strani je odbornik odgovoril tudi na namigovanja politične manjšine, ceš da je uprava »zanemarila« dolocena

področja in da se zato v obračunu kaže tak preostanek: ni slo namreč za krčenje enega ali drugega proračunskega poglavja, temveč za splošno znižanje stroškov v vseh postavkah.

Na svoji zadnji seji je dolinski občinski svet odobril tudi dve resoluciji: prva zadeva gradnjo nove kasarne finančne straže na Pesku, druga pa se zavzema za ustanovitev kraskskega parka.

Poziv občinskemu odboru, da poseže za prepričitev gradnje novega sedea finančne straže, je predložila večinska svetovalska skupina Skupaj-insieme. V besedilu upošteva že izrecne pomisleke glede gradnje novih vojašnic na občinskem območju; ugotavlja tudi, da se bo zaradi novih mednarodnih razmer zmanjšala potreba po obmejni starzarski službi. Na tej osnovi negativno ocenjuje nacrt, ki ga je med drugim ministrstvo za javna dela že odobrilo preteklega maja. Utemeljitev predstavljene resolucije je podal nacelnik skupine Sandi Klun, prvi pa je v bran predvidene gradnje nastopil svetovalac opozicije Schettini: zagovarjal je potrebo po novi vojašnici, ki bo sicer po njegovem mnenju služila »sirsi« službi za javnost. Po Schettinijevem stališču, ki ga je nato povzel se njegov somisljenik Mazzarino, je

nova kasarna nujna za preprečevanje nezakonitega prestopanja meja beguncev in prekupevanja z orožjem in mamili. Z večino sta se strinjala ostala dva člana opozicije, posebej je Maria Teresa Zivic v imenu svoje zelene liste ponovno poudarila zaskrbljenost zaradi razlastitve skoraj tri tisoč kvadratnih metrov zemlje.

Daljšo razpravo je zahtevala resolucija o kraskem parku. V njej je Ziviceva predlagala občinskemu svetu, da se pri pristojni deželni komisiji odločno zavzame za ustanovitev krasknega parka v smislu celovitega zascitenega območja in ne - kot se sedaj dogaja - ustanovitev le ločenih zascitenih območij, med katerimi je tudi dolina Glinščice. Razprava se je razvnela ne toliko ob predlogu, da bi upravljanje neposredno preslo v roke KGS, temveč okrog pridevnika »avtohtonega« prebivalstva. Svetovalac Tul je tudi v imenu večine zahteval, da se v resoluciji posebej poimenuje prvotno, domače prebivalstvo, ki mora na kraskem ozemlju, se posebej v predvidevanju parka, ohraniti pomembno vlogo. Kot rečeno je bila resolucija skoraj soglasno bila sprejeta po krajšem posvetovanju, z vzdrževanjem svetovalcev »desnega« krila.

Damiana Ota

Rizarna 50 let pozneje

Stari glasovi Rizarne se bodo spet oglasili, vendar tokrat v gledališki predelavi. Ob 50-letnici zmage nad nacifasizmom in tudi osvoboditve edinega nacističnega taborišča izven meja tretjega rajha je Renato Sarti na osnovi pričevanj, zapisov in drugih virov pripravil glasbeno-gledališko prireditev. Predstava, pri oblikovanju katere sodeluje veliko znanih ustvarjalcev, bo jutri zvečer v Rizarni, in sicer ob 22. uri. Vstopnine ni, vendar pa niti ne sedežev, tako da bo več prostora za publiko.

Z organizacijskega vidika je projekt realiziral Teater StudioGiallo, pri njem pa sodelujejo malodane vsa tržaska gledališča, pobudo pa so denarno podprle javne ustanove in krajevne uprave. Zaradi vsebine in njenega pomena sta pokroviteljstvo pobudi dodelila predsednik republike in vsedržavni odbor za proslavo ob 50-letnici odpornosti.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Postni t.r. PRAE DZP št. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze casopisnih založnikov FIEG

PREDKONGRESNA SKUPŠČINA

DSL: Leva sredina edina prava pot

Poročilo Spadara in poseg Fassina

Trzaska Demokratična stranka levice je, po pričakovanjih, tudi na včerajšnji kongresni skupščini potrdila svojo izrazito levosredinsko usmeritev. Zanj se je uvodoma opredelil tajnik Stelio Spadaro, za se odločnejšo podporo Romanu Prodiu in Walterju Veltroniju se je v zaključkih zavzel posl. Piero Fassino in to je bilo tudi stališče, ki so ga zagovarjali vsi diskutan-ti. Seveda z izjemo tajnika SKP Giorgio Cancianija, ki je kot politično prioriteto postavil enotnost na levi.

Za stranko, kot je DSL, je bilo to nenavadno zborovanje, saj so na njem imeli glavno besedo tako imenovani zunanji člani, ali bolje rečeno sopotniki D'Alemove stranke pri oblikovanju Prodijeve koalicije. Vsi so opozorili, da DSL ne sme zasenčiti svojih zaveznikov, v isti sapi pa so priznali, da je ta stranka gonilna sila levosredinskega gibanja. Skupščina je bila na splošno vsebinsko precej razdrobljena, saj so se vsedržavna vprašanja, katerim so posvetili največjo pozornost, prepletala s krajevnimi.

Po uvodnem pozdravu župana Riccarda Illyja, ki je pohvalil lojalnost DSL do občinskega odbora, je Spadaro podprl D'Alemove predlog po federativnem paktu med vsemi levosredinskimi dejavniki. Kritiziral je deželno vlado, ki kaže veliko nesposobnost posebnosti pri zunanji politiki. Trzaski nacionalizem, kot dokazuje Illyje-

Poslanec Piero Fassino

va zmaga, ni nepremagljiv, zato bo DSL nadaljevala na dosedanja poti odpiranja in dialoga z vsemi političnimi silami. Spadaro je zaprl vr-

ta edino Nacionalnemu zaveznictvu, ki se - vsaj v Trstu - se zdalec ni odpovedalo fašistični usmeritvi.

Fassino je dejal, da so predčasne volitve neizogibne. Z njimi mora država doseči stabilnost, zato bo treba pred razpustom parlamenta premostiti gospodarsko krizo in skleniti sporazum o »pravih igrah«, da bodo volitve kar se da demokratične in pravilne. Poslanec DSL je omenil tudi potrebo po volilni reformi z dvojim krogom, ki pa bo v doglednem času precej težko dosegljiva. Sinocnja skupščina se uvršča v priprave na vsedržavni tematski kongres DSL, ki bo v naslednjih dneh v Rimu.

OBŠIRNA RAZPRAVA V STRANKINIH KROŽKIH

Tržaška SKP z Bertinottijem

Jutri v Miljah začetek strankinega pokrajinskega praznika

V enajstih krožkih Stranke komunistične prenove na Trzaskem se je zaključila obsirna razprava, ki se je osredotočila na vprašanje notranjih nesoglasij glede nekaterih izbir stranke, zaradi česar je tudi nekaj uglednih predstavnikov iz nje izstopilo.

Na skupščinah je prišlo do izraza predvsem obžalovanje, da je do teh izstopov prišlo, prevladala pa je tudi zavest, da so izstopi za stranko pomenili poraz; na skupščinah se je tudi razpravljalo o demokraciji v stranki. Trzaska SKP je vsekakor za jasnost v razpravi: nesoglasnost je sicer legitimna, treba pa je spoštovati stališča večine. Tako je dejal pokrajinski tajnik SKP Jurij Canciani na včerajšnji tiskovni konferenci, na kateri je tudi podčrtal, da je bila celotna razprava v strankinih krožkih konstruktivna;

pokazala je tudi, da so trzaski komunisti enotni s tajnikom Faustom Bertinottijem in da je stranka "pri dobrem zdravju". Tajnik Canciani je se dodal, da je bila razprava v krožkih trezna in umirjena in da ni bilo na njej slišati grobih besed ali prerekanj; prevladala je namreč težnja po močni notranji enotnosti.

Stranka pa se medtem že mesec dni mrzlično pripravlja na pokrajinski "Nas praznik", ki bo od 1. do 17. julija v bivši ladjedelnici Alto Adriatico v Miljah. Praznik komunističnega tiska se bo torej začel v soboto, v dveh tednih pa bodo na njem razne razprave o aktualnih vprašanjih s sodelovanjem predstavnikov vsedržavnega vodstva; bogate bodo tudi kulturne in zabavne prireditve, delovali pa bodo tudi dobro založeni kioski.

BRIŠČIKI / V NEDELJO SLOVESNA OTVORITEV

Nov dom bo prebudil kulturno dejavnost

Vas je zelo občutila pomanjkanje tega delovanja

Leta 1975 so se vascani pri Briscikih izrekli o vprašanju, ali naj postavijo spomenik padlim ali pa stavbo (vedno v njihov spomin), v kateri bo prostor za kulturne in druge dejavnosti: velika večina (110 oseb) se je odločila za poslopje, 5 je glasovalo za spomenik, 4 glasovnice so bile neveljavne, 9 je bilo belih. Na stiri padle vascane v narodnoosvobodilnem boju pa niso pozabili, zgradili so stavbo-spomenik, edinstven primer v zadnjem mestu, na padle pa bo spominjala plošča na pročelju.

Po dvajsetih letih, po več kot 10 tisoč prostovoljno opravljenih urah dela, bodo v nedeljo slovesno izročili svojemu namenu Dom Brisciki, ki naj bi v tamkajšnjem okolju

zduževal vascane in naploh omogočil preporod kulturnega življenja in drugih dejavnosti. Takoj po vojni je tamkaj delovalo društvo Heroj Vojko, vendar je njegova dejavnost kmalu zamrla in odtlej »nismo imeli nič,« je povedal Mario Briscik (na sliki), predsednik pripravljane odbora in sedaj kulturno rekreacijskega društva Dom Brisciki, »če so se vascani hoteli kje udeležiti, so se morali zatekati k okoliškim društvom.«

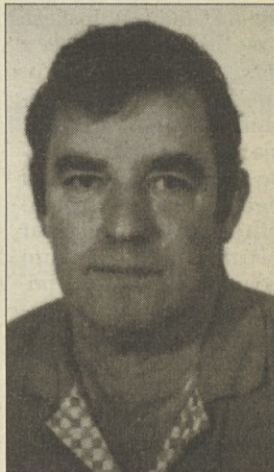
Kdaj ste pričeli z deli? »Bilo je leta 1983, saj smo morali prej urediti vprašanje zemljišča, ki je bilo zasebno, in se ukvarjati z birokratskim postopkom. Nacrč za poslopje je naredil gradbeni tehnik Pavel Milic. Nacrč pa so nam hitro odobrili.«

Kakšno je notranja razporeditev?

»Pokrita površina meri okrog 223 kvadratnih metrov. Ze leta 1990 smo stavbo delno usposobili, tako da je bila v njej osnovna sola, ki je delovala dve leti (prej je bila sola v zasebnih prostorih). Sedaj je premalo otrok in obiskujejo sole v Zgoniku, v Salezu, na Proseku. Dokončna ureditev pa je takšna: v pritličju so glavna dvorana, v kateri je kar sto sedežev, klubski prostori z barom in solska učilnica s slatilnico in sanitariji; v prvem nadstropju imamo manjšo dvorano, dva urada, sanitarije. Poskrbeli smo tudi za dvigalo, ki se ga bodo lahko posluževali handikapirani. Tudi klet imamo.«

Kako se bo razvijala vaša dejavnost?

»V vasi je bila zelo občuteno pomanjkanje kakršnekoli dejavnosti, zato moramo to družbe-

no-kulturno dejavnost najprej prebuditi, da bo polno zazivela. Prirejali bomo družbene večere, sahovske turnirje, predavanja, večjo dvorano bomo dali na razpolago umetnikom za razstave. Ne smemo pozabiti, da je pri nas znana jama, ki jo letno obišče več kot 70 tisoč oseb, pred nami je samo Miramarski grad: obiskovalci jame so tudi potencialni obiskovalci razstav. Poleg tega bomo prostore lahko priskobili na pomoč tudi drugim društvom na teritoriju, ki imajo stisko s prostori in so se s tako prošnjo že obrnili na nas.«

Kaj ste pripravili za nedeljsko otvoritev?

»Pricela se bo ob 11. uri, nastopili pa bodo trije pevski zbori (Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela, slovenski lovski zbor društva Doberdob in Rdeca zvezda iz Saleza) ter godba na pihala s Proseka. Po mojem nagovoru bo pozdrav prinesla županja Tamara Blazina, osrednji govor pa bo imel podpredsednik deželne sveta Milos Budin.« D.B.

Morje, okolje in zdravje na prireditvi Confesercenti

V Ul. delle Torri, Ponchielli in S. Caterina se nadaljuje pobuda Confesercenti: "morje, okolje, zdravje". Danes ob 16.30 bo na vrsti animacija za najmlajše, ki so jo pripravili operaterji ARCIRA-GAZZI; jutri ob 18. uri bo glasbena prireditev: nastopila bosta Alessandro Capuzzo in Claudio Raini; prisotno bo tudi združenje Legambiente s svojo pobudo. V nedeljo ob 10.30 pa bodo predstavili pobudo "Libera", v okviru katere tudi Confesercenti zbira podpise za zaplenbo dobrin mafijcem in podkupljencem.

SKRB ZA OTROKE

V Lonjerju se pripravljajo na poletno središče

Kulturno društvo Lonjer-Katinara prireja tudi letos, in to osmič zaporedoma, otroško poletno središče. Tokrat se program poletnega centra predstavlja z novostjo, saj bo z razliko od dosedanjih trajal deset dni, in sicer od ponedeljka 17. do petka 29. julija (izključeni sta sobota in nedelja). Za varstvo, ustvarjalnost in dobro voljo udeležencev bodo tudi letos poskrbele v glavnem domače animatorke, ki so si izkustvo pridobile prav v lonjerskem poletnem centru, najprej kot udeleženke nato kot spremljevalke, nazadnje pa se kot voditeljice. V vseh teh letih je bil program centra takšen, da so otroci v igri in zabavi odkrivali vse mogoče nepredvidene dogodivščine, kot na primer morje, vesoljsko ladjo, cirkus, modno revijo, prihod Kristofa Kolumba... in vse se je pripetilo v Lonjerju. Tudi za letosnji spored

centra so animatorke že na delu in prepričani smo, da bo uspešen kot je bil doslej.

Do sedaj se je prijavilo že lepo število otrok, na razpolago pa je se nekaj mest, tako da se ostali zainteresenti lahko javijo na telefonsko številko 910178. Omembe vredno je tudi, da bo letos otrokom na razpolago še dodatni večji prostor, saj se je lonjerskim kulturnim in športnim delavcem končno posrečilo, da so postavili temelje novemu vecnamenskemu družbenemu centru. Jpc

V ponedeljek brez openskega tramvaja

Zaradi običajnih pregledov na vlečnih napravah bo openski tramvaj v ponedeljek, 3. julija ves dan ustavljen. Delovala bo nadomestna avtobusna služba.

PO ZAPLETENI PREISKAVI

Izsledili četverico iz Aoste ki je izdajala nekríte čeke

Prevara je bila dobro zamišljena, vendar ni trajala dolgo in sedaj prebrisan četverico, ki je postavila na noge pravo kriminalno organizacijo, preiskovalci vneta isčejo. Ugotovili so, da gre za 32-letnega Stefana Ramunnija, 67-letno Irene Lucillo Ramunni, 25-letnega Tommasa Giuseppa Carbuttija (vsi trije imajo bivalisce v kraju Pilaz v Aosti) ter 30-letnega Luigi De Rossija iz Favara Veneta.

Cetverica se je v »prvi fazi« svojega protizakonitega početja posluževala casopisnih oglasov: mladim je obljubljala zaposlitev, pri čemer je zahtevala voznisko dovoljenje, ki ga je zatem tudi obdržala, čes da morajo preveriti njihovo usposobljenost. Po nekaj dneh so zainteresirani prejeli negativen odgovor, a vozniskega dovoljenja jim niso vrnil, čes »izgubili smo ga«. Na

dokument so nepridipravi prilepili svojo fotografijo in zatem odšli v bančni zavod ter s skromnimi zneski odpirali tekoče račune. Njihov cilj seveda ni bil tekoci račun, temveč čekovna knjižica. S cek, ki so bili seveda nekriti, so zatem prevarali več trgovcev po severni Italiji, med drugimi tudi v Trstu, kjer so oskodovali »Telecom«.

Ceki so sli seveda v protest in tako so se nič hudega sluteči bivši lastniki vozniskih dovoljenj zasnili v težavah. Policija se je spravila na delo in po starih mesecih zapletene in težavne preiskave so agenti s komisariata Roccol-Melara le prisli na sled tolpi ter jo prijavi zaradi prevar, ponaredbe in uporabe ponarejenih dokumentov ter zamenjave osebe. Policija z Roccol-Melare je sodelovala tudi s kolegi in karabinjerji iz drugih mest.

OSKRBOVALI SO RESTAVRACIJE

Tihotapljenje rib iz Hrvaške

Finančni stražniki so zaplenili 60 kg okusnih orad in škampov

S skampi, oradami in drugimi svežimi ribami so restavracije oskrbovali neposredno iz Hrvaške, vendar se je sedaj »veriga« pretrgala: posegli so finančni stražniki iz Bazovice in zaplenili tovar in avtomobil, s katerim so ga pripeljali, ter vse vpletene, vključno z upravnikom restavracije, prijavi sodnim oblastem.

Stražniki so sumljiv avtomobil s hrvaško regi-

stracijo že poznali, v preteklosti je bil vpleten v nedovoljen maloobmejni promet, zato so mu neopazno sledili. Ustavil se je pred neko znano restavracijo, njegovi potniki pa so se obrnili neposredno na upravnika. Kmalu zatem so iz dobro zakritega dvojnega dna potegnili tovar in ga odnesli v lokal, bilo ga je za 60 kg. Posel pa je šel po vodi. Agenti so ga zaplenili in

ugotovili, da ni slo za prvo kupcijo, restavracijo so ze prej oskrbeli z 250 kg raznih rib.

Zaplenili pistole

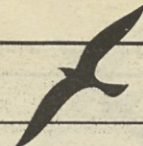
Na mejnem prehodu na Pesku so pri natančnejši kontroli treh avtomobilov nasli prav toliko pistol. Dve vozili sta imeli hrvaško registrsko tablico, eno pa nemško. Skupaj s pistolami so zaplenili tudi strelivo, vozniške pa prijavi sodnim oblastem.

Ziga Videmske pokrajine v hrvaškem avtomobilu

Finančni stražniki pri Fernetičih so v avtomobilu s hrvaško registrsko tablico nasli nepricakovano »blago«, dva ziga videmske Pokrajine. Za volanom je sedel mlad Beograjecan, ki je pri sebi imel hrvaški potni list, saj stanuje v Zagrebu. Ziga sta verjetno služila za ponarjanje dokumentov.

Precejšnja škoda na sedežu UIL pri Domju

V uradu UIL pri Domju je včeraj jutraj vlada-lo pravo razdejanje: neznanci so vdrli skozi glavna vrata, prebrskali predale, omare in vse, kar jim je prišlo pod roko. Očitno so iskali denar, vendar je bil njihov trud zaman. Denarja niso našli, zato pa so naredili za kakšen milijon lir skode, saj so poskodovali tudi notranja vrata. Uradniki so poklicali osebe Digosa in znanstvenega oddelka, vendar kaže, da neznanci niso nič odnesli. Pri UIL so mnenja, da gre za navadne tatove in ne za akcijo proti sindikatu.

KONCERT / NA GRADU SV. JUSTA

Navdušenje za skupino Klezmatrics

Izvajali so staro židovsko glasbo

Trzasko glasbeno poletje na Gradu sv. Justa se je začelo v sredo zvečer z nastopom ameriske skupine Klezmatrics. Sesterica iz New Yorka, ki izvaja klezmer glasbo, je sicer že nastopila v Trstu pred dvema tednoma. Njihov nastop je takrat privabil tako številno občinstvo in žel med poslušalci toliko navdušenja, da so sklenili koncert ponoviti. Tudi na grajskem koncertu ni bilo navdušenja nič manjše: glasbenike je na lepo prirejenem grajskem vrtu pričakalo približno tisoč ljudi.

Skupino Klezmatrics sestavljajo violinistka Alicia Svigals, harmonikar in glas Lorin Sklamberg, basist Paul Morrisett, trobentac

Frank London, bobnar David Licht in klarinetist Matt Darriau. Kot že samo ime pove, izvaja skupina klezmer glasbo, to je tradicionalno glasbo vzhodnoevropskih Židov, v kateri se srečujejo slovanska, nemška in ciganska komponenta. Sama beseda klezmer pa izvira iz dveh židovskih besed: "Kli-zmer" in pomeni instrument melodijske. Mladi glasbeniki iz New Yorka pa to evropsko izročilo bogatijo se z jazzom in sodobno glasbo.

Pesmi, ki jih izvajajo, so si med sabo zelo različne: nekatere so živahne in bojevite, kot na primer pesem o delavskem uporu, druge pa so umirjene in razmišljujoče kot pesem Shnirele Perele

(Venec iz biserov), ki govori o prihodu Mesije v mističnem vzdusju.

Tudi tokrat je publika s hrupnim aplavzom nagradila amerisko skupino, ki je bila res zadovoljna z odzivom. Sredin koncert je bil sicer prvi v nizu koncertov skupin, ki izvajajo etnično glasbo: 11. julija bo nastopila irska skupina Doolin, 20. julija ciganski ansambel Taraf de Haidux, 4. avgusta pa britanska skupina An Erminig.

Niz prireditev pri Estate '95 se je nadaljeval že včeraj zvečer z nastopom ameriskega blues glasbenika Andyja J. Foresta. Veliko zanimanje pa vlada za nastop ameriske skupine Mo'mix, ki je na sporedu 11. julija.

(N.R.)

TEKMOVANJE GODBENEGA DRUŠTVA PROSEK V PIEMONTU

Dragocena in prijetna izkušnja godbenikov

Zadovoljstvo nad zasluženim drugim mestom

Aljose Starca so tekmovali v drugi kategoriji. Godba je imela na razpolago 20 minut, da izvede svoj program. Najprej so za ogrevanje zelo sproščeno, predvsem pa smiselno zagirali Dolenjsko koracnico, ki ni pršla v postev za točkovanje, a je precej vzgala prisotno občinstvo. Tako je na odru zavladala sproščenost in dobro počutje. Dirigent Starc je to takoj izkoristil in v naslednji obvezni skladbi Giachinija Scomegne »Galaxia« je vsakega posameznika tako motiviral, da so godbeniki lahko pokazali vse svoje izvajalske sposobnosti. Val odobravanja in aplavzov, ki jih je požela obvezna skladba, je bilo jamstvo, da dobra uvrstitev ne more uiti. Res škoda, da so to vejetno občutili tudi godbeniki, ki niso bili pri izvajanju tretje skladbe »Teorema« Danielija Carnevalija, ki je bil tudi član zirijske, več tako pozorni in natančni in so si tako verjetno pripravili dragocene točke.

Solidni nastop je bilo treba vsekakor praznovati in to znajo povedati v bližnjem baru, kjer je slovenska pesem donela pozno v noč (godbeniki so instrumente ze spravili v avtobus). Pri intonaciji posameznih pesmi je imel glavno besedo razpoloženi Zarko. Mimoidoci so začudeno gledali in poslušali ta »pevski zbor« v godbenih krojih. Zapeti je bilo treba tudi Davidu, ki je v soboto praznoval 18. let in počakati do... nedelje, ko pa je imel Miran rojstni dan, let pa nekaj več. Ker so nas kazalci ure neusmiljeno preganjali, je bilo treba v hotel, kjer je zavladala tšina vse dokler ni Marko z akordi svoje kitare zgodaj zjutraj voščil vsem dober dan.

Po zajtrku smo se z avtobusom odpeljali na krajsi izlet in mimo lepih jezer krenili proti znane mu samostanu »La Sacra di S. Michele« (962 metrov nadmorske višine), od koder smo obcupovali zasnežene Alpe in imeli lep razgled v dolino Susa.

Po ogledu zanimive cerkve, v kateri so dobro ohranjene slike 15. in 16. stoletja, smo obkrožili ostanke zidov samostana, ki je bil zgrajen leta 900, nakar smo se z avtobusom spet spustili v dolino na kosilo. Tudi tokrat ni slo brez glasbe. Iz avtobusa so godbeniki potegnili instrumente in improvizirali nastop kar pred hotelom. S tem smo se tudi poslovili od prijaznih upraviteljev hotela v Avigianu in obenem tudi od četverice godbenikov (Aljose, Marka, Aleksandra in Petra), ki so bili zadolženi, da gredo na večerni koncert v Condoeve, kjer bodo razglasili izide tekmovanja.

Le nekaj kilometrov poti in že smo bili v Torinu, nato pa naprej mimo Astija, Alessandrie in Cremona. Na srečo se je v avtobusu razvil klarinetist Slavko, ki je imel praktično glavno besedo in potkrbel, da je bilo potovanje, čeprav naporno, vendarle prijetno.

Bruno Rupel

Izšla je tretja številka priročnika krožka KRUT

V preteklih dneh je na 20. straneh izšla tretja (junjska) številka priročnika krožka KRUT o rehabilitacijski in socialno-varstveni svetovalni službi.

Po vsebini je publikacija pocitniško obarvana in posreduje bralcem 30 koristnih zdravstvenih nasvetov, kako lahko ublažimo škodljive učinke manjših obolenj oziroma nežel, ki nas lahko doletijo med letovanjem ali pa kar doma med hisnimi zidovi. Gre za strokovno preverjene »domače recepte« in metode poseganja, ki blagodejno učinkujejo na bolnika in takoj odpravijo vir bolezenske motnje. V uvodnem zapisu se predsednica Nevenka Pecar zahvaljuje članom za toliko pohval in spodbudnih besed na račun prvih dveh števk, ki sta po oceni bralcev bili »koristni, zanimivi in aktualni«, ker sta postregli s številnimi nasveti in novostmi na zdravstvenem in socialno-varstvenem področju.

V junijskem priročniku KRUT-a lahko

preberemo poročilo o uspelem majskem 10-dnevnem termalnem zdravljenju v zdravilišču Smarjeske toplice, kjer so udeleženci imeli na voljo visoko kakovostno raven fizioterapevtskih in rehabilitacijskih storitev. Ker je zanimanje res veliko, bo KRUT konec septembra organiziral v dveh izmenah ponovni skupinski zdravljenji v Smarjeskih toplicah.

Tako v Strunjanu kot v termalnem bazenu v Gradezu se je zaključil ciklus skupinskih plavalnih ur, po poletnem premoru pa bo telovadba v obeh termalnih bazenih spet stekla s 1. oktobrom. V priročniku je tudi vabilo na prijetno poletno kopanje na plazu v Gradezu (poletni center za odrasle) v dveh izmenah - od 24. julija oziroma od 31. julija, z zagotovljenim dnevnim prevozom, rezervirani plazi s sencniki in borovim gozdicem ter - po želji - s toplim opoldanskim obrokom, poleg animacije-telovadbe z vaditeljem. (B)

Predstavitev nove knjige slovenskih zgodovinarjev

V citalnici Narodne in študijske knjižnice (Ul. Sv. Franciska 20-prvo nadstropje) bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo »Ljudje v vojni«, ki jo je v zbirki Annales (Koper) pred kratkim izdalo Zgodovinsko društvo za južno Primorsko. Pricjevanja ljudi o drugi svetovni vojni so zbrali Marta Verginella, ki je napisala tudi uvod, Aleksander Volk in Katja Colja. Spremno besedo je napisal Boris M. Gombac, knjigo in njene avtorje pa bo danes popoldne predstavil Dusan Krizman.

Knjigo »Ljudje v vojni« so pred nekaj tedni predstavili v Kopru ob priložnosti mednarodnega simpozija o doživljanju druge svetovne vojne, na katerem so sodelovali zgodovinarji iz Slovenije, Italije in Avstrije. Knjiga je na voljo tudi v Trzaski knjižarni.

Kriški otroci so zaplesali, nato pa še zanetili kres na Frnačah

»Laboratorij najmlajših«, ki v Krizu združuje slovenske in italijanske otroke ter njihove starše, je dal pobudo za svetoivansko kresovanje, se prej pa za kulturni program na dvorišču Ljudskega doma. Prireditev so otroci otvorili s petjem (vodita jih članici dekliskega zbora Vesna Natasa Sedmak in Tamara Tretjak), nato so izvedli točko izraznega plesa, končno pa so se uprizorili igrice o zlih duhovih, ognju in vilah (na sliki-Foto KROMA). Nato so

se vsi skupal podali na Frnače, kjer so ob petju zanetili kres.

»Laboratorij najmlajših«, ki se je včlanil v krožek Brin, se bo sedaj nekoliko odpocil, septembra pa bo začel novo sezono. Med drugim ima na programu tečaj slovensčine za odrasle. Nacrtovali so tudi poletni center, ki pa ga najbrž zaradi pomanjkanja casa ne bodo izvedli. Krožek Brin je pred kulturno prireditvijo podal članom in vasčanom obračun svojega delovanja.

Olimpiada otrok iz vrtcev Sv. Jakoba, Škednja in Sv. Ane

Solsko leto plodnega sodelovanja na raznih področjih so otroci iz vrtcev Sv. Jakoba, Škednja in Sv. Ane pred poletnimi pocitnicami kronali z bogatim sportnim srečanjem - olimpiado - pri Sv. Ani. Med sabo so se pomerili v poligonu, teku, spretnostnih igrarh z balončki, prenasanju

lonckov z vodo, vleku vrvi in sestavljenki s simbolom olimpiade. Pokal, ki ga je poklonila Zadruga na kraska banka (majice za otroke in vzgojiteljice je podarila openska Hrnilnica in posojilnica, Trzaska kreditna banka pa je poskrbela za denarni prispevek), je osvojil vrtec od Sv. Ane, z eno

samo točko razlike pa se je na drugo mesto uvrstil Sv. Jakob, Škednja pa je bil tretji. Vsi otroci so na koncu dobili izvirno spominsko kolajno, po suhem kosilu na dvorišču solskega poslopja pa so ob zvokih kitare učiteljice Vlaste zapeli marsikatero pesem, ki so se jo naučili med letom.

ŠTANJEL / JUTRI ODPRTJE

Utrjevanje vezi ob foto razstavi

V skupni priredbi Foto Trst 80 in Žarek Sežana

Skupna razstava barvnih in crnobelih fotografij bo zapечатila vez med dvema društvoma: do pred letom dni se neznanim sezanskim krožkom Zarek in ze uveljavljenim trzaskim klubom Foto Trst 80. Otvoritev razstave bo v soboto, 1. julija, ob 20.30, v Stanjelu, torej v kraju, ki je bil glavni vir navdiha za fotografske posnetke. Odprtju, ki ga bo pozivil nastop harmonikarjev Matije Tavcarja in Sandija Vrabca, bo sledila projekcija diapozitivov sredi vasi. Ob tej priložnosti bodo stanjelske ulice posebej razsvetljene, na pobudo domaćinov tudi na naravni način. Za dodatno vzivetje v krajevno vzdušje bo poskrbela se prodajna razstava domačih obrtniških pridelkov in izdelkov.

Stanjel, slikovito kraško naselbino, so upodabljali že mnogi umetniki, predvsem likovniki, zato je zamisel obeh fotokrožkov dokaj pogumna. To značilnost kulturnega dogodka poudarja v svoji spremni besedi tudi Rafael Podobnik, od vsega začetka mentor pobude. Na sku-

pnih ustvarjalnih izletih, ki so jih v tem letu dni opravili člani obeh fotografskih društev, je Podobnik usmerjal delo, svetloval prijeme in pristope do upodabljanja znamenitosti srednjeveskega Stanjela. Pod pokroviteljstvom Fotografske zveze Slovenije nastaja sedaj razstava, ki predstavlja kakovostni izbor večjega števila posnetkov: z njimi se predstavlja skupina osemnajstih ljubiteljskih fotografov iz trzaska in sosednje sežanske okolice, ki so s svojim delom zeleli dodatno - tokrat skozi fotografski objektiv - ovrednotiti lepote Stanjela.

Razstava bo postavljena v stolpu, ki so ga domaćini pred nedavnimi obnovili in preuredili: gre za kraj tik ob drugih vhodnih vratih, skozi katera je hodil tudi slavni Maks Fabiani. Mimo tega podatka pa je pobuda vredna res posebne pozornosti, saj se ob fotografski umetnosti udejanja tudi dragoceno sodelovanje med sorodnimi interesnimi skupinami vzdolž državne meje. Razstava bo na ogled vse do 31. julija, droben vpogled vanjo pa ponuja že fotografija, ki jo je za razstavo posnela Magda Sturman, članica krožka Foto Trst 80.

Damiana Ota

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
30. junija
EMILIJA

Sonce vzide ob 5.19 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.39 - Luna vzide ob 7.46 in zatone ob 22.08.

Jutri, SOBOTA,
1. julija
ESTERA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 24,5 stopinj, zračni tlak 1012,5 mb, narasla, brezvetrje, vlaga 50-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Noemi Nicola, Alberto Lucchi, Enrico Vecchia, Luca Ulcigrai, Marco Giorgi, Beatrice Braini, Monica Nottolini.

UMRLI SO: 90-letna Olimpia Turk, 75-letni Fiorano Bubnich, 75-letna Antonia Fiorella, 86-letna Lidia Puntin, 54-letni Ferruccio Salmi, 74-letni Ferruccio Tutta in 47-letni Egone Danieli.

LEKARNE

Od **PONEDELJKA**, 26. junija, do **NEDELJE**, 2. julija 1995
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Settefontane 39 (tel. 947020), Largo Osoppo 1 (tel. 410515).

BOLJUNEC (tel. 228124) -

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglasi - obvestila:

8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:

8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1, Ul. Cavana 11.

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Cavana 11 (tel. 302303).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.30 »L'esca«, r. Bertrand Tavernier, i. Marie Gillain, Olivier Struk, Bruno Putzulu.

EXCELSIOR - 18.35, 20.25, 22.15 »Blue Sky«, i. Jessica Lange, Tommy Lee Jones.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.40, 20.20, 22.00 »Jour de fête« (Un giorno di festa), r. J. Tati.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La marte e la fanciulla«.

NAZIONALE 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Prima dell'alba«.

NAZIONALE 2 - 17.00, 19.30, 22.00 »Forest Camp«, i. Tom Hanks.

NAZIONALE 3 - 16.10, 18.10, 20.10, 22.15 »La macchina infernale«.

NAZIONALE 4 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Quattro matrimoni e un funerale«, i. Hugh Grant, Andie McDowell.

MIGNON - 16.00 - 22.00

ŠPORTNO ZDRUŽENJE GAJA

organizira

od 30. junija do 9. julija na sportnem objektu na Padricah

ŠPORT in ZABAVO

z raznimi turnirji in tekmovanji. Vecere bodo popestrili ansambli: HAPPY DAY, KEYDEA, STATUS SYMBOL in ALESSANDRA E IL QUARTETTO EDERA. *Vabljeni!*

NARODNA
in
STUDIJSKA KNJIZNICA V TRSTU

vabi na predstavitev knjige

LJUDJE v VOJNI

Druga svetovna vojna v Trstu in na Primorskem
danes, 30. junija, ob 18. uri v prostorih NSK v Trstu, Ul. Sv. Franciska 20

Ob prisotnosti avtorjev *Marte Verginelle, Sandija Volka in Katje Colje* bo knjigo predstavil prof. **DUSAN KRIZMAN**

Le rujno, rujno vince pij

POKUŠNJA DOMAČEGA VINA

Nabrežina - Igrišče Sokola

danes, 30. t. m., v jutri, 1. in nedeljo, 2. julija

Igrajo ansambli:

ADRIA KVINTET, KEYDEA in KRAŠKI OVČARJI

V soboto, ob 19.30 koncert godbe na pihala Fortebraccio Montone (Perugia)

Vabljeni!

SKD SLAVEC

Ricmanje - Log

vabi na

VAŠKO ŠAGRO

na Zrebcevo 30. t. m., 1., 2. in 3. julija

danes, 30. t. m. ples z ansamblom Keydea,**jutri, 1. julija**, ples z ansamblom Adria kvintet,**v nedeljo, 2. julija**, ob 18.30 kulturni program:

nastop pihalnega orkestra

Gepard iz Kopra in ples z ansamblom Adria kvintet

v ponedeljek, 3. julija ples z ansamblom Happy day

nadstropju, kjer bo zdravniški pregled, v Gorici pa ob 17. uri pred železniško postajo.

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIZNICA obvešča, da bo do 1.9. t.l. poslovala s polnim urnikom, in sicer od 8. do 16. ure, medtem ko bo zaprta od 25.7. do 15.8. t.l.

KD SKALA iz Gropade organizira 12 urni osnovni plesni tečaj za odrasle v standardnih in latino-ameriških plesih od 3. do 28. julija. Tečaj bo dvakrat tedensko v večernih urah (20.30 - 22.00); cena 50.000 lir. Informacije tel. 226332 med 18. in 19.30.

UPRAVNI ODBOR Glasbene matice sklicuje redni občni zbor v ponedeljek, 3. julija, ob 19. uri v prvem sklicanju in ob 20. uri v drugem sklicanju na sedežu Glasbene matice v Trstu v Ul. R. Manna 29. Dnevni red: otvoritev in izvolitev delovnega predsedstva, poročila, razprava, razrešitev starega odbora, volitve novega odbora in razno.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst sporoča, da bo urad od 3. julija posloval s polnim urnikom in sicer ob torkih in četrkih od 9. do 10.30. Vsem članom, solnikom in solskemu osebju vošči vesele počitnice.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvešča učno osebje, da bo letosnji poletni seminar potekal v Postojni od 21. do 25. avgusta. Zainteresirani naj prošnjo za udeležbo naslovijo na pedagoškega svetovalca prof. Dujca - urad za slovenske sole, Solsko skrbništvo v Trstu.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvešča stalne učitelje, da je solski skrbnik podaljšal do 7.7.1995 za predstavitev prosjenj na

Drustvo mladih raziskovalcev iz Trsta in Gorice
iskreno čestita svojemu članu in mentorju

Vojku Bratini

ob doseženi diplomii na tržaški univerzi.

Meliti in Miri

Puntar

Letos res nisem dolgo iskala, voščilo za Vaju sem v hipu izbrala.

Mi ni bilo treba vaje, sta sta med osebami, ki ju imam najraje.

Mocno vaju objamem, zaželim zdravja, življenjske sreče in veselja.

Naj vama se izpolni vsaka, tudi najmanjša in najbolj skrita želja.

Marija

27. t. m. je na konservatoriju Rossini v Pesaru z odličnim uspehom opravil diplomski izpit iz harmonike

David Žerjal

Prisrčno mu čestitajo vsi njegovi

Na konservatoriju v Pesaru je z odliko v harmoniki diplomiral

David Žerjal

Iskreno mu čestitajo Jordan, Vera in Sara

IZLETI

DRUSTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV prireja tudi letos srečanje s pobratenim društvom upokojencev Ilirske Bistrice, ki bo v sredo, 12. julija, v mašunskem gozdu v bližini izvira reke Reke. Tu bo tudi piknik. Ob tej priliki bomo obiskali grob A. Bubnica v Pregarjah. Vpisovanje 3. julija, ob 9. uri na sedežu društva, Ul. Cicerone 8, tel. 360324.

ČESTITKE

Srečno predsednik! Včeraj je praznoval na Opcinah 65 let nas predsednik PAVEL MILIC. Juserski odbor z Opcin mu zeli obilo sreče, zdravja in zadovoljstva in da bi vedno skrbel za juserske pravice kot doslej.

Za odlično opravljeno diplomio iz harmonike na konservatoriju Rossini v Pesaru iskrene čestitke DAVIDU ŽERJALU SKD Slavec.

Danes praznuje rojstni dan učiteljica MARIJA PUNTAR. Zelimo, da bi se naprej razveseljevala otroke in kolegece.

Iskreno čestitamo CHRISIANU COVI za uspešno zaključeno solanje. Teti Marta in Vida z družinama, botra Ika in Samoa.

MALI OGLASI

VPIŠOVANJA v poklicne tečaje za kozmetičarke/je, frizerke/je in draguljarje. Spisobni in zainteresirani naj tel. na st. 040/368705.

VODILNO PODJETJE na področju stanovanjske opreme isče opremljevalca-prodajalca z znanjem slovenščine in italijansčine, pripravljenega seliti se pet dni tedensko na delovno mesto v pokrajini Padova. Odlične ekonomske možnosti. Telefonirati ob uradnih urah na tel.st. 049-5975200.

ZANESLJIVA in vestna gošpa nudi pomoč tudi starejšim 24 ur dnevno v Trstu ali okolici. Pismene ponudbe poslati na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Pomoc".

ISCEM knjige za 1. B razred liceja. Tel. st. 53421 (zvečer).

ISCIMO mlado pomoč v gostilni kot natakar/ica. Tel. st. 225390.

COS P. TOMAZIC iz Trebe isče pisarniške omare v dobrem stanju. Darovalci naj tel. na st. 214300 (sola) ali 211119 (ravnateljstvo) v dopoldanskem času.

TROSOBNO stanovanje oddam studentom ali nerezidentnim osebam tudi za krajše obdobje. Pismene ponudbe poslati na Publiet, Ul. Montecchi 6 Trst pod sifro "Univerza".

OPREMLJENO trosobno stanovanje na zahodnem Krasu oddajamo za krajše obdobje, tudi cez poletje. Tel. st. 200115.

A 112 elite, letnik '82 v dobrem stanju prodam po ugodni ceni. Tel. na st. 040/576116.

PRODAM ford escort RS 2000, 16 V, letnik december '91, 60.000 km, ABS, servo, pomočnica streha za 16.800.000 lir. Tel. na st. 0481/32626 - urnik trgovine.

OSMICO imata odprto Magda in Slavko Skerlj, Zgonik 15/A. Vabljeni!

OSMICA je v Dolini pri Mariu Žerjalu.

OSMICO je odprl Stanko Gruđen v Samotorci st. 6. Toči belo in črno vino. Vabljeni!

OSMICO v Bazovici sta odprla Nada in Boris.

OSMICO odpira Milan Kosmina, Brje pri Komnu od 1. do 9. julija. Za hrano, pijaco in zabavo je poskrbljeno.

PRISPEVKI

V spomin na Mirka Coka in Ivana Coka daruje Bjanka Cok 30.000 lir za gradnjo Kulturnega doma Lonjer-Katinara.

Ob obisku pri Skupnosti družina Općine daruje družina Slavec 50.000 lir, družina Danieli 60.000 lir in družina Starc 40.000 lir za skupnost.

V spomin na prijateljico Ado Krasna vd. Tul daruje Vesna Tul 20.000 lir za Društvo Slovencev miljske občine.

Zapustil nas je naš dragi

Franc Malalan

Pogreb bo jutri, 1. julija, ob 12. uri iz mrtvasnice v Ul. Costalunga naravnost v cerkev sv. Jerneja na Opcinah.

Zalostno vest sporočajo hčerka Lojzka s Karlom, vnukinja Elizabeta ter ostalo sorodstvo

Trst, Cincinnati,
30. junija 1995

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob smrti Franca Malalana izreka iskreno sožalje svojem

David z družino

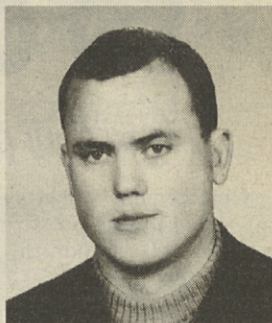
Ob boleci izgubi dragega očeta sočustvujejo z Lojzi ter s svojci

prijatelji Neva, Luciano, Laura, Ivan, Lidia, Edi, Pino, Alenka, Magda in Claudio

Prerano naju je zapustil nas ljubi

Egon Danev

Pogreb bo jutri, 1. julija, ob 17. uri iz Ul. S. Nazario 87 v kontovelsko cerkev.

Zalostno vest sporočata mama Dorotea in sestra Marina

Kontovel,
30. junija 1995

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob težki izgubi dragega Egona izrekata iskreno sožalje mami Dorici in sestri Marini

Jolanda in Alida z družino

Ob izgubi dragega Egona se pridružujejo zalovanju Marine in mame

Federica z družino ter Pina in Mario

Zapustila nas je naša draga

Carolina Reia por. Sacchi

Pogreb bo danes, 30. t. m., ob 12.15 iz mrtvasnice v Ul. Pietà v cerkev v Mackolje.

Zalostno vest sporočajo hčerki Emanuela in Raffaella ter mož Evaristo

Mackolje, 30. junija 1995

Ob prerani smrti Karoline Sacchi izreka iskreno sožalje

KD Primorsko
Mackolje

Ob hudi izgubi drage mame izrekajo Raffaelli Sacchi iskreno sožalje

otroci, učiteljici in starsi otroškega vrtca v Mackoljah

POKRAJINA / VČERAJ PO KRAJŠI IN MEDLI RAZPRAVI

V pokrajinskem svetu so odobrili obračun

Revizorji pa bodo na odškodnino lepo počakali

Goriski pokrajinski svet je včeraj, nekaj minut po stiranjsturi, z večino glasov odobril obračun finančnega poslovanja. Za odobritev je glasovalo dvanajst svetovalcev, proti pa jih je bilo osem. Finančni obračun izkazuje nekaj nad 23 milijonov lir pribitka. Z glasovanjem o finančnem obračunu se je tudi zaključila včerajšnja seja: predstavniki Severne Lige so namreč takoj zatem zapustili sejno dvorano in prepričali odobritev zadnje točke na dnevnem redu, to je določitev višine odškodnine preglednikom računov za leto 1995. Svetovalci iz vrst opozicije so v tem videli poskus "kaznovanja" preglednikov računov, ki so si v spremnem poročilu dovolili navesti nekaj pripomb na račun poslovanja pokrajinske uprave in posebej Predsednice in so na to tudi zelo glasno opozorili. Tudi če bi slo za golo naključje, si o dogodku lahko vsakdo misli svoje, zlasti se, če je sledil poteku včerajšnje seje, poročilu revizorjev in reakciji Predsednice Marcolinijeve na kritike navedene v poročilu.

Nekaj pa je le treba priznati: pokrajinska uprava je svetovalcem pripravila zares izčrpno, bogato in razčlenjeno poročilo o poslovanju v lanskem letu. Gre nedvomno za "novost", je ocenil predstavnik zelenih Fiorelli. Lepa oblika, lepo se predstavlja, (skoraj 90 strani) ne more pa spremeniti negativne splosne politične ocene delovanja uprave. Fiorelli je v razpravo posegel prvi in imel tudi najdaljši poseg (ne zato, da bi se vadil v govorništvu, ampak da bi pomagal premakniti določeno stagnacijo). Milan Koglot je skušal prevzeti vlogo uradnega zagovornika Predsednice in skušal dopovedati revizorjem, do kje smejo. Pironi (DSL) je zavrnil namige o odsotnosti nacelnika skupine Salamonija ter izrazil vrsto pomislekov. Poročilo po njegovem odraza "bistveno nesposobnost in nemoč uprave".

Najbolj zgovoren primer je nacrt za odpadke. Napovedal je da bo njihova skupina glasovala proti.

Negativno je delovanje uprave ocenil Buttignon (SKP), predstavnik Ljudske stranke Panzera paje menil, da gre za dokument, o katerem nima smisla veliko razpravljati. Kritičen do uprave in do DSL je bil neodvisni Zamparo. Med zadnjimi je v razpravo posegel misovec Cosma. Nekaj vprašanj je v repliki skušal pojasniti odbornik Calligaris, ki je že pred razpravo in po poročilu preglednikov računov dokazoval uspešnost poslovanja.

Morda bi kazalo opozoriti tudi na vprašanje, ki je prišlo na dan med razpravo: predlog namreč naj uprava poroča o stanju izvajanja tekočega proračuna na dan 30. junija, da bi svetovalci lahko se pravocasnoma vplivali na uspešnost poslovanja. Sledilo je glasovanje z izidom, ki ga omenjamo v uvodu.

KINOATELJE / FILMVIDEO LABORATORIJ

Priložnost za stik s filmskim svetom

V torek bodo izbirali "filmski obraz"

Pri goriskem Kinoatelju imajo navado, da od casa do casa poskrbijo za kasko novo in izvirno pobudo. Tokrat je na vrsti filmvideo laboratorij z naslovom "How to make a good film", ki ga organizirajo v sodelovanju z Zvezo kulturnih organizacij Slovenije. Filmvideo laboratorij je prvo poglavje širše zastavljenega projekta, ki se bo nadaljeval v naslednji sezoni. Namenjen je vsem, ki želijo približe spoznati svet kinematografije in si s kančkom sreče in podjetnosti celo utreti pot vanj. Temelji namreč na misli, da se nečesa najbolje izučimo, če znamo usklajevati teorijo s praktičnim delom.

Prvo srečanje v sklopu filmvideo laboratorija bo v torek, 4. julija, na igrišču doma Andreja Budala v Standrežu z začetkom ob 20. uri. Predvajal se bo film Vincija Vogue Anzlovarja Babica gre na jug, ki je ob izidu leta 1992 na slovenskem tržišču prekosil po številu gledalcev tudi velike ameriške produkcije. Prisoten bo

reziser, ki pa bo pred filmom med prisotno mladino izbral najzanimivejši filmski obraz - Filmsko lice '95. Predvajanju filma bo sledila razglasitev zmagovalca natečaja in srečanje z režiserjem.

Filmvideo laboratorij se bo nadaljeval 6., 7. in 8. julija med Gorico, Trstom in Ljubljano. Prvi dan, četrtek 6., bo v Dijaskem domu v Gorici uvodno srečanje in vodeni ogled filma. Udfelezenci se bodo zbrali ob 18. uri in si po skupni večerji ogledali dva filma Rogerja Cormana.

Naslednji dan si bodo udeleženci seminarja ogledali v Ljubljani filmski studio Viba film in slovensko televizijsko hiso, nadaljevali pa s filmsko delavnico kot gostje filmske sole pri ZKOS. V soboto dopoldne si bodo v Ljubljani ogledali še filmsko snemanje, nakar se bodo popoldne podali v Trst, kjer bodo lahko sledili filmskemu seminarju ameriškega režiserja Rogerja Cormana, ki ga ima v gosteh "La Cappella Underground" iz Trsta.

Na pevski reviji Seghizzi prvič tekmovanje solistov

Jutri se v Gorici začne stiriindeseta izvedba mednarodnega zborovskega natečaja Seghizzi. Letosnja glavna novost je posebno tekmovanje pevcev solistov, s katerim se bo začela manifestacija, ki bo trajala do konca prihodnjega tedna. Tekmovanje solistov bo jutri in v nedeljo (nastopi bodo od 15. do 21. ure) v avditoriju Fogar na Verdijevega korzu 4. V ponedeljek ob 21. uri bodo finalni nastopi najboljših, v torek prav tako ob 21. pa bo nagrajevanje in slavnostni koncert zmagovalcev.

K tekmovanju se je prijavilo trideset solistov iz Italije (precej jih je iz nase dezele) in tujine, kar je za organizatorje ob prvi izvedbi že velik uspeh. Nastopili bodo solisti: Leo Chiarot (Kanada), Synneva Sigrid Iden (Norveška), Haewon Lee (Južna Koreja), Elena Lopez Estaun (Spanija), Svetlana Novikova (Rusija). Italijo pa bodo predstavljali: Daniela Aima-

le, Romina Basso, Monica Benvenuti, Riccardo Botta, Simonetta Cavalli, Gabriella Cecchi, Marie Luce Erard, Laura Fabris, Giovanna Ferrareso, Leone Ferri, Sandra Foschiatto, Licia Frabotta, Francesca Romana Franzil, Maurizio Leoni, Ulrike Malsiner, Rita Oberparleiter, Patrizia Pupillo, Rosanna Roagna, Simona Rovida, Mirian Spano, Daniela Stigliano, Sivia Stocchetti, Maria Siponta Trignani, Valentina Vesely.

V okviru Seghizzijevega tekmovanja je na programu tudi šestindvajseti posvet o glasbeni vzgoji, ki je letos - ob stoletnici rojstva - posvečen Carlu Orffu in njegovi glasbeni didaktični metodi. Posvet bo od ponedeljka, 3.a, do srede, 5. julija, v konferenčni dvorani Espomego. Sodelovali bodo muzikologi in glasbeni pedagogi iz različnih evropskih držav. Ob posvetu bo na razstavišču delovala tudi posebna delavnica z Orffovim instrumentarijem, ki jo bo vo-

dil prof. Leonardo Riveiro Holgado iz Madrida.

Tradicionalno zborovsko tekmovanje se bo pričelo v sredo, 5. julija, v dvorani UGG. Petnajst kvalitetnih evropskih zborov se bo do sobote pomerilo v polifonskem petju in v izvajanju skladb iz pevske tradicije posameznih narodov. Ob zborih v tekmovalnih selekcijah bo nastopila tudi skupina YEM-Children String Orchestra. Na zborovskem tekmovanju pa bodo sodelovali sledenci zbori: Erevan (Armenija), Ars Cantica (Italija), Juvenniliter (Italija), Kamer (Estonija), Cantus (Litva), Cantores Cracovienses (Poljska), Musica Viva (Poljska), Ars Antiqua (Poljska), Vox Maris (Romunija), Anastassija (Rusija), Ave (Slovenija), Canticum (Slovenija), San Ignazio (Spanija), Monteverdi (Madžarska) in zbor konzervatorija v Debrecenu (Madžarska). Pevska manifestacija se bo zaključila v soboto zvečer z nastopom folklornih skupin.

ZRELOSTNI IZPITI / NA TRGOVSKI POKLICNI ŠOLI

Tudi matura je eksperimentalna

Interdisciplinarnost in delovna praksa sta koraka v smer reforme

Za dobro polovico slovenskih goriskih maturantov je izpit ze mimo. Licejci so z maturo opravili že v torek in bodo danes že izvedeli za izide. Dijaki trgovskega tehničnega zavoda (bivša sekcija Zois: slika - Fotostudio Reportage - je z včerajšnjih kolokvijev na tej soli) bodo končali danes, za njimi pa bodo pred isto komisijo jutri stopili dijaki tehničnega industrijskega zavoda. V ponedeljek bodo kolokviji na pedagoškem liceju.

Včeraj smo se o poteku zrelostnih izpitov pozanimali na poklicnem trgovskem zavodu Ivana Cankarja, kjer se bosta danes pred maturitetno komisijo predstavila se zadnja dva dijaka. Naleteli smo na sproščeno vzdušje. Skupinica maturantov, ki so že opravili svoje, se je zadrževala pred solo z vrstniki in nekaterimi profesorji. Pred komisijo je bila se zadnja kandidatka včerajšnega dne, ki je v nekaj minutah presla od Svevovega Zena v izpitu iz italijanske, do hitrega pregleda dokaj dobre sloven-

ske naloge, do negotovosti glede sestavljanja bilance v podjetju.

Pustili smo jo zadnjemu naporu in izkoristili priložnost, da smo predsednika komisije prof. Rudeža vprašali za mnenje o tej maturitetni izkušnji. Pri tem se je seveda izognil vsakršni ocene stopnje pripravljenosti dijakov, o čemer bodo v začetku prihodnjega tedna spregovorile ocene. Rade volje pa nam je povedal, da je matura na tej soli zanimiva zaradi eksperimentacije v okviru Projekta 92. Ob pouku so dijaki imeli možnost delovne prakse v podjetjih in so te svoje izkušnje predstavili maturitetni komisiji v pisnih referatih. Posebnost je tudi v interdisciplinarnosti druge pisne naloge, ki je obsegala področje prava in ekonomije. »Ni dvoma, da ves italijanski solski ustroj ze teko prikazuje celovito reformo. Te novosti, ki jih vnasa eksperimentacija, so majhen korak v to smer, kar pa je zlasti za tehnične in poklicne sole vsekakor pomembno«, pravi prof. Rudež.

KINO

GORICA VITTORIA 20.00-22.00 »La morte e la fanciulla«. Rez. Roman Polanski. I. Sigourney Weaver in Ben Kingsley. Ozvočenje Dolby stereo. Vstopnica samo 7.000 lir.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Quattro matrimoni e un funerale«. I. H. Grant in A. MacDowell. Vstopnica samo 7.000 lir.

RAZSTAVE

V LICEJU "PAOLINO D' AQUILEIA" v Ul. Seminario je do jutri odprta razstava o islamu. Ogled: 8.30-12.30 in 13.30-16.30.

ETNOGRAFSKA RAZSTAVA (kmečko in obrtniško orodje, kraska arhitektura) v soli v Jamljah je odprta do 2. julija vsak dan od 18. do 20. ure.

NA GORISKEM GRADU (v grajskih zaporih) je do 9. julija odprta razstava Eurart 95. Ogled vsak dan, razen ponedeljka od 9.30 do 13. ure in od 15.30 do 19. ure.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvesca člane, da je za seminar za slovenske solnike, ki bo v Postojni zadnji teden avgusta, za Gorisko na razpolago deset mest. Prošnje sprejemajo samo se danes.

OBVESTILA

KD DANICA obvesca, da bo seja vseh članov v ponedeljek, 3. julija, ob 21. uri v središču Danica na Vrhu.

DRUŽBA se dobi jutri, 1. julija, ob 19.30 na glavnem trgu v Standrežu.

SD SOVODNJE prireja nocoj ob 20.30 redni letni občni zbor v Kulturnem domu v Sovodnjah.

OBČINA SOVODNJE sporoča, da sprejemajo davčne prijave danes od 10. do 12. in od 15. do 18. ure.

IZLETI

SPD GORICA prireja od 6. do 9. julija izlet v Dolomite - skupina Brenta. Prevoz z lastnimi sredstvi. Informacije in prijave (obvezno) pri Vladu Klemsetu samo se danes.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI MARZINI, C. Italia 89, tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU AL LAGO - PRI JEZERU, Vrtna ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

Danes: 10.20, Silvano Romanese iz bolnisnice Janeza od Boga v Faro; 13.15 Oliviero Zorzin iz splosne bolnisnice v Romans; ob 13.15 Nerina Canciani iz splosne bolnisnice v Krmini.

SLOVENSKO KATOLISKO PROSVETNO DRUŠTVO
»FRANCIŠEK BORGIIJA SEDEJ«

vljudno vabi na

25. FESTIVAL - ŠTEVERJAN 1995

Med borovci v Števerjanu

danis, 30. junija 1995, ob 20.30 in

jutri, 1. julija 1995, ob 20.30 tekmovalna večera

nedelja, 2. julija 1995, ob 17.30 finale in nagrajevanje

Sledi ples z ansamblom ALFIJA NIPICA

OBČINA / OB ODOBRTVI OBRAČUNA ZA LANSKO LETO

Otoplitev odnosov med večino in opozicijo

Župan sprejel nekatere kritike in priporočila manjšine

V goriskem občinskem svetu je predsinoči ob glasovanju ob občinskem obračunu za leto 1994 zavladalo nekoliko konstruktivnejše vzdušje sodelovanja med opozicijo in večino. To je pravzaprav novost, saj smo bili doslej vajeni trmastega vztrajanja pri goli ligoki stevil, pri čemer se je večinska koalicija s preglasovanjem skusala vedno izogibati vsakemu dialogu z nasprotno stranjo. Toda takšna politika je lahko tudi dvorezen meč za večino, ki sama ni dovolj trdna, kot se ji izkazalo se na torkovi seji občinskega sveta, ko večina zaradi nekaterih odsotnosti ni mogla odobriti ene točke na dnevnem redu. Predsinoči pa je sam župan uvidel, da takšni odnosi niso najboljši za njegovo upravo in je pokazal večjo pripravljenost do sočutja z opozicijo: mimo stalice večinskih svetovalskih skupin je namreč sprejel nekatera priporočila opozicijskih strank in se obvezal, da jih bo upošteval pri nadaljnjem delu. Opozicija je pozdravila to novo zdržanje in ocenila, da gre za pomemben signal odprtosti, ki utegne izboljšati doslej prenapete odnose v občinskem svetu.

Do otoplitve odnosov je prišlo na koncu skoraj deveturne razprave o obračunu, ki ji je bila v celoti namenjena predsinočna seja. Kot smo že pisali, je v finančnem dokumentu o lanskem poslovanju velik prihodek, ki znaša kar 6, 5 mi-

lijard lir. Opozicija je ta podatek ocenila negativno, čes da je dokaz nesposobnosti uprave, da bi koristno uporabila razpoložljiva sredstva. Denar ostaja, so skoraj enoglasno ugotavljali iz opozicijskih klopi, ker uprava pač ne upravlja. Drugačnega mnenja je bil načelnik Forza Italia Fornasir in z njim drugi večinski svetovalci, ki so menili, da je pribitek rezultat prihrankov in torej boljšega poslovanja.

Na ta zagovor so iz opozicije spet odgovarjali, da uprava ni bila sposobna opraviti vseh potrebnih izbir in nacrtovanih investicij. Se posebej so očitili, da med letom ni bilo preverjanja in prilagajanja proračuna, tako da bi odvečni

denar z nekaterih postavk lahko namenili drugim nujnim posegom. Prav s tem v zvezi je svetovalec Zamparo v imenu vseh opozicijskih skupin prebral dokument s priporočilom upravi, naj nemudoma preveri stanje letosnjega proračuna in naj o njem poroča v občinskem svetu. To zato, da se pravočasno vnesejo potrebne spremembe in popravki in zato, da se ne bi ob koncu tega leta znasli po eni strani z morda 10-milijardnim ostankom po drugi pa s se daljšim seznamom nerešenih vprašanj.

Na potezo opozicije so večinske skupine odgovorile s podobnim dokumentom, ki pa je bil oblikovan v precej med-

lejši obliki in ni nalagal jasnih obveznosti upravi. Ponovno brezpredmetno konfrontacijo je preprečil župan Valenti, ki je izjavil, da povsem osvaja priporočila opozicije in da bo do meseca avgusta predložil poročilo o proračunskem stanju ob koncu prvega polletja. Opozicija je to potezo pozdravila kot koristen in pomemben prispevek k boljšemu sodelovanju.

Občinski svet je odobrila lanski obračun z glasovi večinskih strank (FI, NZ, KDC). Vzdržala sta se neodvisni (bivši ligas) Zamparo in misovec Cosma, proti pa so glasovali svetovalci vseh skupin opozicije (DSL, Zeleni, LS, SSK, Liga, Cittadini).

Vlada bo pospešila postopek za plinski terminal v Trziču

Ministrski svet je na seji v sredo zvečer razpravljal tudi o rokih in pogojih za gradnjo plinskega terminala v Trziču, oziroma plinskega terminala za potrebe termocentrale v kraju Montalto di Castro v Laciju. Vlada bo izdala smernice za sklic posebne konference med predstavniki občine Trzič, Dezele in drugih ustanov, kjer naj bi izdelali stališče glede izgradnje takega objekta. Po drugi strani bo ministrstvo za okolje moralo izdati soglasje če je terminal sprejemljiv za okolje. Celotni postopek pa naj bi se zaključil do 15. maja prihodnjega leta. Če do omenjenega roka vprašanje ne bo rešeno, bo ministrstvo za okolje moralo izdati sklop priporočil in predpisov za izgradnjo posebnega plinskega terminala za potrebe centrale v Montalto di

Castro. Z drugo besedo: iz Trziča naj bi posiljali plin tudi v Lacij, če pa do maja prihodnjega leta postopek priprave dokumentacije ne bo rešen, bodo v Laciju začeli postopek za gradnjo samostojnega terminala.

Pospešitev postopka je bila nujna, pojasnjuje tiskovno poročilo agencije ANSA, ob upoštevanju dejstva, da je bila družba ENI pogodbeno vezana na dobavo zemeljskega plina iz Nigerije in je bilo treba do danes potrditi, oziroma preklicati predhodno sklenjeni dogovor.

Družbi SNAM in ENEL (prva bi gradila terminal, druga pa upravlja termocentralo, ki je bila prvotno načrtovana kot nuklearna) bosta morali do konca leta ugotoviti letno količino plina, ki bi ga dobavili preko terminala.

VRH / DEŽ NI PREPREČIL SREČANJA

Taborniki gostje v koči Kraških krtov

Program dvodnevne tabora okrnjen, nadoknadili pa ga bodo na letnem taboru

Slabo vreme je kar dvakrat ponagajalo tabornikom. Ze ob koncu prejšnjega tedna so napovedani dvodnevni tabor prenesli zaradi dežja, ceprav je potem tudi posijalo toplo sonce. Sklenili pa so, da se bodo, ne glede na vreme, spet srečali v soboto in nedeljo, saj so jim Kraski krti ponudili koco oziroma streho nad glavno. Tako se je v soboto v Doberdobo kljub dežju in zimski temperaturi zbralo petindvajset medvedkov in cebelic ter tabornikov in tabornic. Odpeljali so se do jamarске koca na Vrh, kjer so se v jutranjih urah zadržali ob igran, risanju in družabnosti. Popoldne pa je stekel pogovor o taborjenju, ki se bo začelo čez tri tedne. Medtem ko so se mlajši udeleženci popoldne vrnili na svoje domove, so starejši nadaljevali s pogovorom glede poteka tabora, do-

polnili program, se pogovorili o tem in onem.

Načrtovano dvodnevno taborjenje naj bi po prvotni zamisli služilo kot nekakšen uvod v osrednji letni tabor med počitnicami, priložnost za družabnost in ponovno uvrstitev v vrsto. Zal je nacрте nekoliko prekrizalo slabo vreme. Ne gre pa

obupati, pravijo taborniki, saj za dežjem zmeraj posije sonce in bodo zamujeno prav gotovo nadoknadili že kmalu, na pravem stitirajst dnevnem taboru. Do tedaj pa nasvidenje. (VJ)

Na sliki (Fotostudio Reportage) na zbornem mestu pred solo v Doberdobo.

NOVICE

Danes dveurna stavka delavcev v tovarni Manifattura Goriziana

Sindikat delavcev tekstilne industrije (FULTA) je za danes napovedal dveurno protestno stavko v tovarni Manifattura Goriziana. Delavci bodo prekrizali roke zadnji dve uri v vsaki izmeni. Razlog za stavko sindikat pojasnjuje z zelo težkim stanjem, ki vlada v podjetju, tako glede odnosov med sindikati in vodstvom, kakor glede delovnih pogojev, varnosti, produktivnosti, vzdrževanja strojev. Namen protestne in opozorilne stavke je prepričati vodstvo podjetja da odprtih vprašanj ni mogoče razreševati z zaostrovanjem odnosov.

Obiska funkcionarjev iz ZDA

V Gorici se je te dni mudila na obisku delegacija funkcionarjev ameriskega generalnega konzulata v Milanu. Delegacijo, ki jo je vodil George Ruffner, je na Trgovinski zbornici sprejel Podpredsednik Hadrijan Corsi. Govor je bil o vlogi gospodarskih predstavnikov v Milanu, Neaplju in Firencah, ki so operaterjem na razpolago s podrobnimi informacijami glede odpiranja predstavnikov in trženja v ZDA ter glede pridobivanja zastopstev za amerisko blago na italijanskem trziscu. Predstavniki Trgovinske zbornice so predstavili gospodarsko stvarnost na Goriskem in podčrtali interesna področja na katerih bi bilo mogoče vzpostaviti uspešne oblike sodelovanja. Srečanja so se udeležili tudi nekateri gospodarstveniki.

Pajk's show se zahvaljuje za sodelovanje in obisk

Teden dni po prireditvi na Bukovju se Pajk's show zahvaljuje vsem obiskovalcem in sodelavcem, posebej pa napovedovalki Barbari, muzikantu Simonu, članom novonastalega pevskega zbora in skrbnim organizatorjem društva Briski grič. Oprosa se in prosi za razumevanje vse, ki so bili deležni bolj ali manj strupenih bodic (je pač tradicija) in klice nasvidenje na prihodnji prireditvi, ki bo, zagotovo deveta po vrsti.

Poletni tečaj tenisa

Teniski krožek "Corallo" iz Ločnika prireja poletni tečaj tenisa za mlade od 6. do 14. leta starosti v jutranjih urah meseca julija in avgusta. Tecaji se bodo začeli v kratkem. Organizatorji bodo poskrbeli za opremo. Podrobnejše informacije lahko dobite na sedežu krožka v ul. Udi-ne v Ločniku ali po telefonu 931996.

BENCIN / ZBORNICA

Dežela bo za pristanišče v Trziču zagotovila še dve milijardi lir

Posebna agencija za trzisko pristanišče bo v kratkem lahko koristila nadaljnji dve milijardi lir iz deželni skladov. Deželni odbor je namreč osvojil predlog odbornika za promet in zveze Cristiana Degana o dodelitvi prispevka za izgradnjo skladišč in gradnjo posebne strešne strukture na carinskem prehodu v pristanišče. Dodelitev prispevka sodi sicer v vecletni nacrt financiranja izgradnje trziškega pristanišča, ki so ga začeli izvajati sredi osemdesetih let in za kar je Dežela doslej že nakazala šestnajst milijard lir. Sredstva so namenili večidel za opremljanje okrog 300 tisoč kvadratnih metrov površin v neposredni bližini operativne obale, kjer je bilo nekdanje odlagališče industrijskih odpadkov tovarne Solvay, za gradnjo skladišč in poslovnih prostorov za podjetja, ki v pristanišču opravljajo dejavnost.

Lani so v Trziču pretovorili 2,3 milijona ton blaga.

Poseg v Rimu naj bi pomagal do ugodnega razpleta

Včeraj se je sestal razširjeni odbor Goriske trgovinske zbornice ter vzel v pretes zaplet v zvezi z dodatnim kontingentom bencina. Kakor smo pred dnevi poročali, ministrstvo za industrijo ni izdalo soglasja za povečanje letosnjega kontingenta za 90 litrov na vsakega upravicenca. Sklepom nasprotujejo tudi v finančnem ministrstvu. Na seji Trgovinske zbornice so vnovič podčrtali neugodne posledice take odločitve na področju izvoza valute, zaposlovanja in gospodarske pozitivite. Avtomobilisti bodo za nakup goriva v sosednji Sloveniji izvozili vsaj sedem milijard lir, v Goriski sklad bo prišlo okrog 900 milijonov lir manj denarja, kar pomeni tudi manjše možnosti na področju naložb za gospodarski razvoj. Trgovinska zbornica bo v prihodnjih dneh posegla pri pristojnih organih, zlasti pri Ministrstvu za finance, kjer so glede te problematike zavzeli zelo nerazumljivo stališče, v najslabšem primeru pa bo sprožila sodni postopek, piše v poročilu za tisk, ki smo ga prejeli s Trgovinske zbornice.

RONKE / POLEMIKE PO INCIDENTU

Civilno letališče ni za vojake

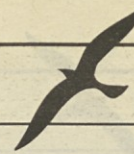
Obdukcija na truplu žrtve

Incident francoskega helikopterja na letališču v Ronkah, v katerem je umrl 36-letni kapetan francoske vojske Denis Panazol, je skoraj gotovo povzročila pilotova napaka. Izvedenci se preverjajo, ali je pilot helikopterja napacno tolmačil oznake na asfaltu ali pa enostavno ni videl droga, ob katerega je zadel rotor. Preiskavo vodita tako italijansko sodstvo kot francoska vojska in zaenkrat se ni znano, kdo bo pristojen za morebitne ukrepe, ce se bo izkazala odgovornost pilota.

Včeraj so tudi izvedli obdukcijo na truplu žrtve. Ugotovili so, da je kapetan umrl ze takoj, ko se je trup helikopterja zvrnil nanj. S tem mu je bila

vsaj prizanesena mučna agonija sredi plamenov.

Incident na letališču je včeraj sprožil tudi polemike zaradi uporabe objekta v vojaške namene. V pokrajinskem svetu je zeleni Fiorelli zahteval poseg pokrajinske uprave, da se prepove pristajanje vojskih letal in helikopterjev na civilnem letališču v Ronkah, saj v nasi deželi gotovo ne manjka vojskih letališč. Interpelacijo s podobno vsebino je na Deželi vložil svetovalec SKP Antonaz. Predsednico Guerovo sprašuje, kdo je dovolil francoski vojski pristajanje v Ronkah, ali imajo tudi vojske drugih držav taka dovoljenja in ali ne misli, da je treba cimprej preprečiti vojaško rabo letališča.

KONFERENCA O TERITORIJU

Lepre: Dosegli smo zastavljene cilje

Nujno bo usklajevanje delovanja vseh upravnih teles, ki se ukvarjajo z okoljem

TRIESTE - »Nismo rešili zahtevnih in zapletenih problemov, s katerimi se bomo morali spoprijeti, dosegli pa smo zastavljeni cilj.« Tako je deželni odbornik za načrtovanje Oscarre Lepre ocenil dvodnevni posvet o teritorialnem načrtovanju, ki se je končal v sredo na trzaski Pomorski postaji.

Posvet o smernicah prostorskega načrtovanja je evidencialni problem, s katerimi se bo morala spoprijeti deželna uprava in »izmeril« zdravstveno stanje okolja v FJK. Po oceni koordinatorev delovnih skupin je zdravstveno stanje okolja zadovoljivo, čeprav ima kopico pozitivnih, a prav toliko negativnih aspektov.

Dosedanji deželni regulacijski nacrt ni uspel usmerjati v podrobnostih teritorialno načrtovanje, kot je bilo v namenih sestavljalcev. Možno pa ga bo zato popraviti tudi ob upoštevanju potrebe, ki so bile izražene med posvetom.

Posvet je evidencialni problematiko, s katero se bo treba spoprijeti pri prostorskem načrtovanju in izrisovanju regulacijskega načrta. Pokazal pa je, da

upravljanje teritorija ni samo stvar deželne uprave, ampak vseh ustanov, ki delujejo na terenu. Te ustanova pa morajo zadostiti potrebam in pričakovanjem upravljanih skupnosti. Zato bo treba po Leprejevi oceni uskladiti te pristojnosti. Potrebne bodo večja učinkovitost v poseganju, enotnost administrativnih postopkov, poenostavitev postopkov in krepitev povezave med prostorskih načrtovanjem ter planiranjem družbenega in gospodarskega razvoja. Obenem pa je treba upoštevati razlike, ki obstajajo, med različnimi predeli dežele.

Lepre je dodal, da bo treba narediti se marsikaj za pripravo deželne urbanističnega načrta, obenem pa je tudi nekaj sprejetih stališč. Med temi je Lepre izpostavil potrebo, da ima regulacijski nacrt usmerjevalno vlogo za deželo, ki se vse bolj vključuje v Evropo. Ta integracija bo mogoča samo ob spoštovanju temeljnih pravil, ki so sad posebne avtonomije Furlanije-Juljske krajine in izrazitih značilnosti njenega teritorija.

VIDEM / PO SKLEPU DEŽELE

Zadovoljstvo ob ovrednotenju furlanskega jezika

Vrsta zaščitnih ukrepov v predlogu dveh svetovalcev DSL in SL

VIDEM - V furlanski javnosti so z dokajšnjim zadovoljstvom sprejeli novico, da se je deželna uprava z vso resnostjo lotila vprašanja ovrednotenja in zaščite furlanskega jezika. Predvsem nekateri krajevni tedniki in listi so tej odločitvi dali posebno pozornost in izrazili zadovoljstvo, da se je deželna uprava problema lotila s prave strani.

Na potrebo, da se furlanski skupnosti zagotovi kulturni in jezikovni razvoj, je večkrat opozorila tudi krajevna Cerkev, ki je na posvetu v Spetru, ki je bil prve dni meseca, to se posebej izpostavila.

Povedati velja, da je tretja deželna komisija odobrila zakonski osnu-

tek, katerega podpisnika sta Sergio Cadorini (-DSL) in Sergio Cecotti (Severna liga), ki obravnava zaščito in promocijo furlanske kulture in jezika. Furlancina je tako priznana kot eden od jezikov, ki sodijo v deželno stvarnost in zato bo naloga Dežele, da ga primerno zaščiti v okviru prizadevanj za večjo avtonomijo Furlanije-Juljske krajine.

Na podlagi zakona furlanski jezik ima domovinsko pravico povsod tam na deželnem teritoriju, kjer je zgodovinsko prisoten. To pa je v dobrem delu goriske, videmske in pordenonske pokrajine.

V zakonskem besedilu je zapisano, da predstavlja knjižnica »Biblioteca Civica Vincenzo Joppi« iz Vidma glavno deželno institucijo za razvoj furlanske kulture. S tem v zvezi je se povedano, da tako na ravni deželne skupščine kot tudi v ostalih javnih upravah, ki sodijo v gornji teritorialni kontekst, se poleg italijanske lahko uporabi tudi furlancina, seveda v skladu z državno zakonodajo.

Odobreni Cadornijev in Cecottijev zakonski osnutek predvideva tudi ustanovitev deželne observatorija za furlanski jezik s sedežem v Vidmu. V njem naj bi bili trije predstavniki videmske in tržaške univerze, predstavnik Furlanskega filološkega društva, predstavnik deželne uprave in po en predstavnik videmske, goriske in pordenonske pokrajine.

Rudi Pavšič

GENERALNI KONZUL NA OBISKU PRI PREDSEDNICI DEŽELE

Hrvaška je odprla svoj tržaški konzulat

Miroslav Bertosa se je zavzel za okrepitev odnosov med Rimom in Zagrebom

TRST - Hrvaška je tudi uradno odprla svoj generalni konzulat v Trstu. Generalnega konzula Miroslava Bertosa je včeraj prva uradno sprejela predsednica deželne vlade Alessandra Guerra (na sliki), ki je pozdravila odprtje novega diplomatskega predstavništva in se zavzela za okrepitev odnosov med Rimom in Zagrebom ter seveda med Zagrebom in Furlanijo-Juljsko krajino.

Bertosa je svojo gostiteljico seznanil s trenutnim položajem na Hrvaškem in z naporom zagrebske vlade za splošno politično,

družbeno in gospodarsko obnovo države. Generalni konzul je glede tega poudaril, da se Hrvaška razvija v sodobno evropsko državo in to kljub znanim težavam, saj ne gre pozabiti, da je država tragično občutila polom nekdanje Jugoslavije in da je tretjina državnega ozemlja se pod vojaško okupacijo.

Diplomatski predstavnik je vsekakor poudaril popolno pripravljenost Hrvaske, da na vseh ravneh okrepi stike z Italijo, se posebej pa s Furlanijo-Juljsko krajino, s katero jo vežejo tradicionalni prijateljski odnosi.

SKLAD MITJE ČUKA

Novorojenček je res neverjetno bitje

Na prvi pogled bi človek, posebno tisti, ki nima izkušenj z majhnimi otroki in tudi ne pravega občutka zanje, mislil, da znajo dojenčki le piti, kričati in polniti plenice. Tisti pa, ki so novorojenčke in dojenčke spoznali od blizu, vedo, da so sposobni se česa večjega in popolnejšega početja. Izvedenci so celo načrtno preverjali, tako beremo v tujem tisku, kaj vse so dojenčki sposobni storiti.

Seveda so bili nekateri pripomočki pri teh poskusih zelo komplicirani. Denimo tisti, ki je omogočal dojenčku, da spremeni sliko na velikem zaslonu, ki ga je imel pred seboj, s spreminjanjem ritma pri sesanju cucija, v katerem so bili vgrajeni posebni senzorji. Hitreje sesanje je sprožilo na diaporojektorju projekcijo nove slike.

V začetku ni bilo opaziti v odzivu otroka kakih večjih sprememb, kasneje pa je bilo očitno, da so nekatere slike otroku bolj všeč in zato zadržuje njihovo podobo na zaslonu, za druge pa, ki so mu bile manj zanimive, je takoj zaceril hitreje sesati, da bi projektor pokazal

naslednjo sliko. Očitno je bilo, da se dojenček pri tem avtomatskem spreminjanju slik zabava. Ko je bil truden, pa je sesal počasno, tako da mu aparat ni spreminjal slik.

To je le eden izmed poskusov, ki so jih v zadnjih letih delali z dojenčki in predvsem z novorojenčki psihologi, da bi ugotovili, kaj pravzaprav ta mala bitjeca zmorejo. Kajti poizkus, ki smo ga opisali, izvajajo največkrat z otroki, ki so stari le nekaj dni. Na podoben način kakor slike, spreminjajo tudi glasbo in zvoke. Pri takih poskusih so psihologi odkrili, da imajo novorojenčki tudi svoj specifičen okus: pri diapozitivih so jim najljubši človeški obrazi, pri zvokih pa človeška govornica in med njimi najbolj materin govor.

Pri opisanem poskusu pa so psihologi ugotavljali tudi hitrost dojenčkovega reagiranja in njegovo vztrajnost v poskušanju. Od časa do časa so izvedenci vnesli spremembo, po kateri ni bilo več dovolj, da dojenček, za to, da bi se slika na zaslonu spremenila, hitreje sesa

dudo, marveč se je moral spreminjati tudi način sesanja.

V prvem trenutku je bil dojenček morda nekoliko zmeden ali celo začuden, kmalu za tem pa so dojenčki, lahko bi rekli kar sistematično začeli ugotavljati, kako naj sesajo, da se bo slika spremenila. Izvedenci so otežili vajo s tem, da so morali dojenčki najprej obrniti glavo v desno, nato v levo in zopet desno in pri tem sesati. Toda tudi to so se tako majhni novorojenčki kmalu zmogli. V kratkem času so odkrili »trik« za to, da se je diapozitiv na diaporojektorju pomaknil naprej.

Ta nova odkritja nam dajo misliti: medtem ko so bili nekoč prepričani, da v prvih mesecih novorojenčki ne počnejo nič drugega kot zadovoljujejo najosnovnejše življenjske potrebe in vse, kar delajo, je le refleksnega značaja, sedaj taki poizkusi postavljajo to prepričanje na glavo.

K temu naj bi pripomnila nekaj tudi znanost, vendar psihologija ne spada v eksaktne znanosti, kakor ni spadala tudi se za časa Freuda in njegovih nasle-

dnikov. Vsi ti so si veliko pomagali pri razumevanju razvoja s svojimi sposobnostmi misljenja pa tudi z neke vrste »znanstvenostjo« domisljijo, ki je med drugim zapisala v učbenike, da otrok nima zavesti o samem sebi do enega leta starosti in da se do tedaj cuti le kot del svoje matere.

Sodobni psihologi, med njimi na primer Amerikanec Daniel N. Stern, so se s svojim opazovanjem in poizkusi prepričali, da novorojenček ni tako otlopelo in neaktivno bitje, kakor so doslej mislili, marveč je od vsega začetka visoko inteligentno, pozorno bitje, dober opazovalec, radovednež z voljo do eksperimentiranja, neverjetno buden, bister in pameten, bolj kakor bi si to lahko predstavljali.

Opravljeni poskusi kažejo, da dojenčki hitreje obracajo nekatere slike, tiste na primer, ki jih že poznajo, kot pa tiste, ki so jim nepoznane. Tudi pri nekaterih drugih slikah z natančno opredeljenimi značilnostmi so se novorojenčki obnašali na različne načine. Toda o tem prihodnjic.

Jelka Cvelbar

PISMO UREDNIŠTVU

Učiteljski pozdrav

Ko sem bila majhna, so me učili, da če nekaj začnem, naj tudi končam. In danes zaključim s pozdravom dobrodošlico, ki sem jo meseca septembra namenila svojim kolegicam.

Pred nekaj dnevi so se na naših solah zvrstile zaključne prireditve. V navadi imam, da se ob tej priložnosti obrnem do naših učencev in staršev. Tudi tokrat je bilo tako...

... danes zvečer se bomo pozdravili: Nasvidenje! Prav ta nasvidenje pa bo za nekatere od naših učencev pravzaprav adijo osnovni soli. Nasi petosolci nas bodo namreč prav kmalu zapustili. Zadnji je torej njih pozdrav osnovnosolskim klopem, sosolcem, brezskrbnim uricam v družbi svojih vrstnikov, pa tudi učiteljicam, ki so jim doslej sledile. Koliko ur skupaj! Bile so to ure učenja, znanja, skupnega dela, igre, zabave, smeja in, zakaj ne, tudi solz! Vsi skupaj smo pridno delali, cilji so se nam večkrat zdeli daljnosežni, a so vseeno prispeli do konca. Ladja je priplula v pristan. Me učiteljice smo delale z vami, ob vas, pri vas in za vas. Prav od vas, predragi otroci, smo v veliki meri črpale in izluscile, kar je dobrega, od vas je bil odvisev tudi rezultat našega dela oziroma pot do začrtanega cilja.

Zdaj pa se obrnem k Vam, dragi starši. Upati je, da smo vse, vsaka po svojih zmogljivosti in močeh, navezale dobre, lojalne stike, ki so nam pri našem vsakdanjem vzgojnoizobraževalnem delu tako zelo pomembni. Nas poklic je zahteven, saj smo dan za dnem v stiku z našimi malčki, ki bodo - in kako bodo, bo tudi od nas odvisno - zajadrali v veliko morje življenja. Prav zato se vse dobro zavedamo važnosti našega poklica. Me ne spremljamo otrokovega solskega vsakdana samo z znanjem, ampak tudi z razumevanjem in srcem. In bodite gotovi, dragi starši, da nam ni nikoli vseeno, ce je kaj narobe, ce kaj zaskrbljuje ali ne gre naprej!

V zadnjih letih se je v solskem sistemu oziroma v odnosih med solo in starši marsikaj korenito spremenilo. Stara pedagoška načela in tradicija sta prikazali učitelja kot nekaj pomembnega, človeka, ki ti v glavnem narekuje, te uči, vodi, usmerja, ti pa ga moraš ubogati in končati! S pooblaščenimi odloki se je slika spremenila. Italija je zadobila v solskem področju čisto novo vodstvo. V to vodstvo so bili poklicani stari učenci, stari, ki so (doslej) do tedaj le stali ob strani in bili samo zunanji opazovalci.

Od teh staršev mi učitelji veliko pričakujemo, želimo si se več sodelovanja in odprtosti v stikih, pri delu in morebitnem reševanju težav. Zato je tudi prav, da dan za dnem vzpostavimo take odnose, ki bodo odraz medsebojnega razumevanja in obenem

spostovanja. Hvalezni smo jim, ce se odzovejo na naša vabila, hvalezni smo jim, ce so lojalni in odkriti. Hvalezni smo jim, ce skupaj z nami iščejo pravo pot pri iskanju in uresničevanju nacrtov. Hvalezni smo jim za vse, kar nam lahko nudijo pri našem vzgojnem delu. Hvalezni smo jim pa tudi, ce pri nas iščejo morebitne odgovore na lastna vprašanja ali potrebe.

Družina je osnovna celica, starši so za otroke prvi, nenadomestljivi vzgojitelji. Prve stike, tako zelo pomembne, doživlja otrok pri starših, od njih črpa prve življenjske izkušnje, z njimi zakoraka v življenje. To vlogo nato sprejme tudi sola. Gotovo je, da sprejme težko, delikatno nalogo. Gotovo je, da na poti tudi mi učitelji zaidemo v zgrešeno smer, ali pa je sama pot ze zgrešena, gotovo je, da tudi mi večkrat ne najdemo pravih odgovorov ali pa se v kopici takih zahtevnih nalog ne znajdemo. Obcasno se moramo zal soočati z dejstvom, da smo verjetno tudi premalo nudile oz. dale. Ne bomo iskale opravicil, v iskanju opravicil podčrtas svojo nemoč...

Kot vsi, tudi mi učitelji začrtamo svoje dohodke in izdatke. Prav zato, prav zato pa, da bo pot do ciljev lažja in da ne bomo za seboj trosili napak je prav, da skupaj zavihamo rokave. Vsi skupaj! Na to, ne dvomim, smo vsi pripravljene.

Učitelji ne iscemo pohval, zdalec ne! Večkrat nam je dovolj le en skromen hvala. Na nas poklic, tu pa tam, padajo tudi neutemeljene kritike. Mnogi starši pa se zal ne zavedajo, da s takim vedenjem, le povečajo razdaljo med otrokom in solo, med sabo in učitelji... Zato raje skupaj na pot, do ciljev.

Zdaj pa zaključna misel naj gre našim učencem, predvsem našim petosolcem. Učiteljice, prav vse, jim zaželimo vsaka po eno polno, zvrhano vrečo plusov v nadaljnjem solanju. Na dnu srca upamo, da smo vam bile zvesto ob strani in da boste od osnovne sole nekaj dobrega le odnesli. V nauk za bodočo pa naj vam bo sledece. Imejte se radi, bodite si prijatelji, ne pozabite, da niste sami. Z lepo besedo in prisrčnim nasmehom lahko osrečite tudi ostale. In se misel, povzeta kot nalašč za vas iz pesmice crnskega leaderja M.L. Kinga, ki takole piše:

»Ce ne morete biti drevo na vrhu hriba, bodite grm v dolini, ce ne morete biti (grm, bodite) glavna pot, bodite vsaj steza. Ce ne morete biti sonce, bodite zvezda, ni važno, kako boste veliki. S tem ne boste zmagali in niti izgubili. Bodite pa vedno boljši od tega, kar ste. Lotite se dela in delajte z verno.«

Hvala otroci, hvala starši!

učiteljski pocitniski pozdrav

Marija Puntar

gospodarstvo in finance

TRENDI / PO TRGOVINSKEM SPORAZUMU MED WASHINGTONOM IN TOKIOM

Razmeroma miren dan na trgih, ki čakajo na Ino in Imi

Danes prodajna cena delnic zavoda Imi, Ina pa ima skupščino delničarjev

RIM, MILAN - Denarni trgi so sprejeli sporazum med ZDA in Japon- skom o avtomobilski trgo- vini z olajšanjem, a brez večjih reakcij. Dolar se je neposredno po podpisu dogovora krepko popravil, vendar je nato neko- liko popustil zaradi zelje operaterjev po takojšnjem vnovčenju zasluž- kov. Sporazum vsekakor ostaja za trge izredno po- memben dejavnik nor- malizacije, predvsem za- to, ker bi se moral stabi- lizirati položaj dolarja, s tem pa bi jen in marka izgubila neutemeljene pospeške k rasti. Poseb- no blagodejno bi se mo- rala stabilizacija odraziti v Evropi, kjer sibki dolar že dolgo povzroca velika nihanja in spravlja sla- botnejše bankovce, po- sebno se liro, v velike težave.

Na italijanskem denar- nem trgu je lira včeraj nekoliko popustila dol- laru, rahlo pa je pridobi- la pri marki, medtem ko je milanska borza opravi- la se en povsem nezani- miv sestanek s praktično nespremenjenimi kazal- ci. Prvi del sestanka je kazal bolj slabo, nato pa se je zbudil val pov- praševanja po telefon- skih vrednotnicah, po- sebno po Telecomovih, ki so pridobile okrogla dva odstotka. Kot kaže, je zanimanje zanje povz- ročilo približevanje datu-

ma ločitve področja pre- nosne telefonije od ma- tične telefonske družbe, saj ga bo upravljala nova družba TIM, ki caka na borzni krst. Poslov je bi- lo v Milanu tudi včeraj bolj malo, saj niso prese- gli 427 milijard lir vred- nosti, popoldansko pozi- vitev trga pa posredniki pripisujejo tudi učinku vidnega napredka na Wall Streetu.

Edina pomembnejša italijanska gospodarska novica je bila včerajsja napoved, da bo danes

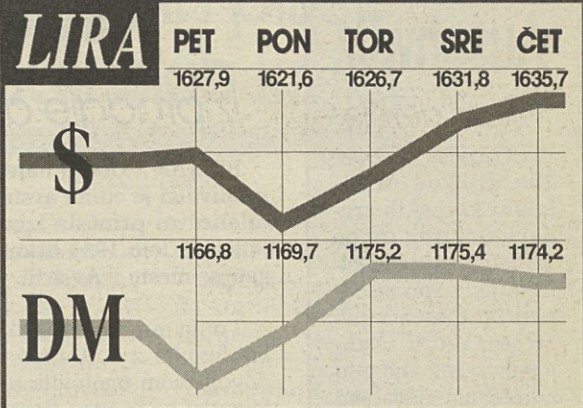
odločilen dan za privati- zacijo zavodov INA in IMI. Objaviti bi namrec morali prodajno ceno delnic IMI, medtem ko bo imela INA redno let- no skupščino za odobri- tev lanskega poslovnega obračuna. Kot znano, nadzira zakladništvo se 27 odstotkov glavnice zavarovalnega zavoda INA in 53 odstotkov fi- nancnega zavoda IMI.

Odbor za privatizacije se bo torej danes lotil vprašanja cene zadnje transe delnic, ki se

ostajajo v javni lasti. Pri privatizaciji predzadnje transe, januarja lani, je bila določena cena 10. 900 lir za delnico, ven- dar je bila vključena tudi dividenda v znesku 400 lir. Letos pa so dividen- de že razdelili, zato inve- stitorji pričakujejo neko- liko nižjo ceno, se poseb- no, ker so Imijeve delni- ce tudi na borzi zdrsnile pod 10 tisoč lir.

Kar zadeva zavaroval- no družbo Ina, pa bi mo- rali delničarji danes med drugim določiti visino

dividende. Upravni svet predlaga 40 lir za delni- co, kar sicer res ni ve- liko, a je prvič v zgodovi- ni, da bodo dividende sploh podelili. Lansko poslovno leto je Ina skle- nila s čistim dobičkom v vrednosti 293 milijard lir (leta 1993 je znašal 194 milijard), medtem ko so se neposredno zbrane premije povisale za 8, 9 odstotka. Včeraj je delni- ca Ina na milnaski borzi veljala 2.200 lir, prodaj- na cena konec junija lani pa je znašala 2.400 lir.

Italijanske devizne rezerve se tanjšajo

RIM - Italijanske devizne rezerve se se naprej tanjšajo in po zadnjih podatkih Mednarodnega denarnega sklada je Italijo na lestvici vrednosti rezerv prehitela tudi Malezija. Če ne upoštevamo zlata, ki ga hrani Banka Italija, potem so se rezerve v primerjavi s koncem lanskega leta znižale za približno petino vrednosti. Med prvimi 15 državami na lestvici MDS je Italija trenutno na 14. mestu, za njo pa je samo Tajska. Na prvem mestu je še na- prej Japonska, sledijo pa ji Tajvan, ZDA, Nemcija, Singapur, Kitajska, Velika Britanija, Nizozemska, Brazilija, Svica, Spanija, Malezija in Francija.

SLOVENIJA / S PRVIMI NEPOSREDNIMI VOLITVAMI

Zamenjava v vrhu Gospodarske zbornice

Dosedanjega predsednika Šusterja je zamenjal dosedANJI podpredsednik Jožko Čuk

LJUBLJANA - Gospodarska zbornica Slovenije ima od včeraj novega predsednika. Clani nove skupščine Gospodarske zbornice, ki je bila izvoljena 19. junija, so na včerajšnjih prvih neposrednih volitvah v zgodovini te ustanove izvolili za novega Jožka Cuka, ki je bil doslej podpredsednik GZS.

Volitve so se razpletle precej ne- navadno. Za predsednika so nam- rec kandidirali direktor Belinke Marjan Cerar, dosedANJI pod- predsednik Jožko Čuk in dosedANJI predsednik Dagmar Suster. V pr- vem krogu glasovanja je največ glasov (32) prejel Marjan Cerar, ostala dva kandidata pa sta dobila vsak po 27 glasov. V volilnih pra- vilih je določeno, da gresta v drugi krog glasovanja kandidata, ki sta v

prvem krogu dobila največ glasov, zato so prvi krog ponovili tako, da so se clani odločali samo med Jožkom Cukom in Dagmarjem Su- sterjem; Suster je prejel 41 glasov in izpadel iz igre. V drugem krogu glasovanja je za Jožka Cuka glaso- valo 45, za Marjana Cerarja pa 40 članov skupščine, tako da je bil iz- voljen Jožko Čuk. Izidi glasovanja so bili precej tesni, kot kaže, pa so clani skupščine v večini glasovali proti sedanjemu predsedniku Dag- marju Susterju, medtem ko je v boju med Cukom in Cerarjem verjetno odločilo dejstvo, da se clani skupščine niso strinjali z ne- profesionalnim predsednikom, za kar se je odločil Marjan Cerar. Hk- rati so verjetno z izvolitvijo Cuka želeli vsaj delno ohraniti kontinui-

teto sedanje zbornice.

Novi predsednik Jozko Cuk je po izvolitvi povedal, da so clani skupščine očitno glasovali za spremembo na Gospodarski zbor- nici in za razvojni model, za kate- rega se sam zavzema. Njegova razmisljanja o zbornici so precej drugačna od tistih, ki jih je imel dosedANJI predsednik, zato meni, da bo v zbornici prišlo do pre- cejsnjih organizacijskih spre- memb. Porazenec, Marjan Cerar je dejal, da treh krogov glasovanja nihce ni pričakoval, zelo zado- voljen pa je, da je dobil toliko glas- ov. Jožku Cuku, s katerim imata precej skupnih pogledov na zbor- nico, predvsem glede pomena izo- braževanja menedžerjev, pa je za- zelel uspešno delo. (A.R.)

LADJEDELNIŠTVO / PROJEKT EU S SODELOVANJEM HOLDINGA FINCANTIERI

Evropske ladjedelnice si prizadevajo poraziti močno »rumeno« konkurenc

Bruselj se je v ta namen odločil za skupni raziskovalni projekt o hitrem trajektu

GENOVA - Evropska unija fi- nansira obsezen raziskovalni projekt za izdelavo hitrega trajek- ta. Pri njem sodelujejo razisko- valni centri nekaterih evropskih univerz in nekaj najpomemb- nejših ladjedelnic iz več evrop- skih držav. Mednje sodi tudi italijanska Fincantieri. Prav v ladjedelnici te družbe v Genovi zdaj pregledujejo neko norvesko hitro laddo, da bi preverili, kako bi bilo mogoče ze ugotovljene tehnične prednosti te ladje se iz- boljšati z italijanskimi izkušnjami. Iz italijanskih ladjedelnic je namrec prisla ladja Destriero, ki je preejala modri trak za najhi- trejšo vožnjo od ene do druge obale Atlantskega oceana. Evro- pske ladjedelnice naj bi s takšno skupno raziskavo dobile predno- st pred izdelki korejskih in kitaj- skih ladjedelnic.

Potrebe po trajektih namrec narasčajo. Vedno več ljudi potuje z njimi. V zadnjem času si ob

tržaskem pomolu marsikdaj lahko ogledamo velik trajekt družbe Anek Line, ki prevaža potnike in vozila iz Trsta v Grčijo in nazaj. Ne gre za majhne ali srednje trajekte, marvec za velike, ki jih je v Sredozemlju bolj malo. Več podobnih trajektov pluje po Baltskem morju, kjer vzdržujejo zvezo med Helsinki in Stockhol- mom kot tudi med pristanišci vseh držav ob tem morju. Pred casom je močno odjeknila ne- sreča, ki je doletela nek veliki trajekt v tem severnem morju.

Trajekti pa morajo biti tudi hi- tri. Odtod omenjene raziskave. Sicer pa si v vseh ladjedelnicah prizadevajo narediti najboljši iz- delek, tudi mimo uvodoma omenjene skupne evropske razi- skave. V zadnjem casu italijan- ska družba Fincantieri dosega na tem področju precej uspehov, kakršne je ze dosegla v izgradnji luksuznih potniških ladij. Trajekte sicer izdelujejo v ladje-

delnicah te italijanske družbe, ki so na obali Tirenskega morja. Grska družba Ocean Bridge je npr. naročila trajekt v vrednosti 45 milijard lir. Izdelan naj bi bil že do sezone 1996, plul pa bo na progi Brindisi-Igoumentisa. Dolg bo 194 metrov, na krovu pa bo prostora za 600 potnikov in 173 avtomobilov. Družba Ocean na- merava v kratkem naročiti se eno podobno ladjo. Ladjo za prevoz 1500 potnikov naj bi v kratkem naročila tudi plovna družba Tir- renia, za se en trajekt (580 pot- nikov in 150 vozil) pa se zanima tudi družba Tourship, ki pove- zuje Ligurijo in Toskano s Sardi- nijo in Korziko. Nekateri družbe so ze naročile ali so tik pred pod- pisom pogodb za izgradnjo se drugih trajektov, ki naj bi bili na- menjeni povezavi med Avstralijo in Novo Zelandijo ter Urugvajem in Argentino. Italijanske ladje- delnice so si v zadnjem casu za- gotovile kar veliko naročil.

Da danes v Jadranskem morju pluje več trajektov, se je treba »zahvaliti« tudi vojni v Bosni in v sosednjih državah, saj je avtocesta med Zagrebom in Beogradom neprevozna, predol- ga in ovinkasta pa je pot skozi Slovenijo, Madžarsko, Romu- nijo in Bolgarijo. Zaradi tega iz jadranskih pristanišč plujejo trajekti v smeri Istanbula in predvsem grške Igoumentise, najsevernejšega grškega prista- nišca. Od tam tovornjaki so- pihajo proti Solunu po ozkih in vijugastih cestah cez grške pla- nine, marsikdaj takih, ki so ostale nespremenjene iz let med 2. svetovno vojno in kjer cez prepade se vedno vodijo an- gleški vojski Bajleyevi mosto- vi. Sicer pa Grki na veliko poso- dablajo svoje ceste, in to s fi- nancično pomočjo Evropske unije, na kar opozarjajo tudi ve- like table na gradbiščih.

Marko Waltritsch

NOVICE

Danes in jutri posvet Srednjeevropske pobude

TRST - Srednjeevropska pobuda je s finančno po- močjo italijanske vlade in Evropske banke za obno- vo in razvoj Bers pripravila projekte za pomoč osmim državam v prehodu na tržno gospodarstvo (to so Ceska, Hrvaska, Slovenija, Madžarska, Polj- ska, Slovaška, Bosna in Makedonija) in za ustano- vitev koordinacijskega tajništva, ki bo imelo sedež v Trstu. V ta namen bodo danes in jutri v Trstu de- legacije omenjenih osmih držav, ki bodo na Po- morski postaji razpravljale o ene izmed tovrstnih projektov, in sicer o simpoziju z naslovom »Vla- ganja v srednji Evropi: strategije in usposabljanje«. Posveta se bodo udeležili tudi predstavniki Farnes- ine in banke Bers.

Konzulenca za gospodarske odnose z vzhodno Evropo

TRST - Tržaska zbornica odvetnikov in komerciali- stov ter kolegij računovodij in svetovalcev za delo sta včeraj predstavila skupno pobudo, katere na- men je ponuditi podjetjem personalizirano pravno in komercialno pomoč pri razvijanju gospodarskih odnosov z vzhodno in srednjeevropskimi država- mi. Kakih 50 profesionalcev je v ta namen ustano- vilo posebno študijsko skupino, ki se ukvarja s trgovskim, davčnim in delovnim pravom teh držav in zeli prispevati svoje izkušnje tudi pri ustanav- ljanju finančnega centra offshore.

WTO: Japonska umika priziv proti Washingtonu

ZENEVA - Japonski minister za zunanjo trgovino Ryutaro Hashimoto se je včeraj sestel s predse- dnikom svetovne organizacije za trgovino WTO Renatom Ruggierom in ga seznanil z rezultati japo- nsko-ameriskega sporazuma o trgovini z avtomobili. Napovedal mu je tudi umik protesta proti Wa- shingtonu, ki ga je Japonska 17. maja formalno vložila na WTO zaradi napovedanih ameriških sankcij na uvoz japonskih luksuznih avtomobilov.

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU

LJUBLJANA - PRAGA - LJUBLJANA
3-krat tedensko • Ponedeljek, sreda, petek

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7
tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6
tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3
tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45
tel. 066/38-458, 38-512

CERKEV

Močna podpora zahtevi vernikov

400.000 podpisov

DUNAJ - Referendum o zahtevi po prenovi avstrijske katoliške Cerkve je presegel vsa, tudi najbolj optimistična pričakovanja. Pobudo skupine Mi smo Cerkev je po zadnjih podatkih - preštetih se niso vsi podpisi - podpisalo več kot 400 tisoč ljudi.

To hkrati pomeni, da je bil referendum eden najuspešnejših v drugi republiki, med drugim je presegel celo število podpisov referenduma za resitev narave pri Haimburgu ob Donavi leta 1984.

Najpomembnejše zahteve cerkvenega referenduma Mi smo Cerkev so bile: ustvarjanje Cerkve bratov in sester, popolna enakopravnost zensk, svobodna odločitev duhovnikov za celibatno ali necelebatno življenje, pozitivno vrednotenje spolnosti v življenju cloveka, blagovest in ne strahovest.

Glavni organizator Plankensteiner je v prvem odzivu na senzacionalni izid referenduma poudaril, da zdaj od uradne katoliške Cerkve pričakuje stvaren, temeljit in vseavstrijski dialog o problemih in perspektivah Cerkve v Avstriji ter da bodo na koncu razprave vidni tudi konkretni rezultati.

Ivan Lukan

Beljak - najbogatejše avstrijsko mesto

PREMOŽENJE / POZITIVNI OBRAČUN

Beljak - najbogatejše avstrijsko mesto

Iz prodaje delnic Kelag 1,4 milijarde šilingov

BELJAK - Drugo največje mesto Koroske s 56 tisoč prebivalci je edino avstrijsko mesto, kjer lanskoletna bilanca ni prinesla izgube, ampak celo dobiček. Bilanca za leto 1994 hrkati pomeni, da je Beljak najbogatije mesto v Avstriji.

To je na novinarski konferenci z očitnim zadovoljstvom ugotovila referentka za mestne finance Monika Kircher-Khol, ki je ob tej priložnosti se posebej poudarila, da se je premoženje mesta, s tem pa tudi njegovih prebivalcev, znova povečalo. Vsak prebivalec je tako rekoc soudeležen z nekaj tisoč silingi, ceprav so politiki za nove projekte v letu 1994 namenili vec kot 300 milijonov silingov.

Vzpon mesta Beljak na sam vrh lestvice najbogatejših avstrijskih mest ima tudi svoje ozadje. Beljak je med tistimi petimi

koroskimi mesti, ki so lansko leto skupno prodala 32 odstotkov delnic deželnega energetskega podjetja Kelag vseavstrijski energetske družbi Verbundgesellschaft, za prodajo pa prejela skupno skoraj 1,8 milijarde silingov. Levji delež je pripadel mestu Beljaku s kar 1,4 milijarde silingov.

Beljak je s prodajo Kelagovih delnic postal ne le najbogatije mesto v Avstriji, temvec se je zagotovo uvrstil tudi v sam vrh evropskih mest.

Zupan mesta Helmut Manzenreiter in financna referentka Kircher-Kohl

(oba pripadata socialdemokratski stranki) sta ob podpisu prodajne pogodbe z avstrijsko Zvezo energetskih družb povedala, da bo poseben kuratorij izdelal nacrt o optimalni naložbi te velike vsote denarja. Kircher-Kohlova je se dodala, da mesto Beljak leta 2011 ne bo vec imelo dolgov.

Tudi koroska deželna vlada resno razmisla o prodaji dela svojega deleža Zvezi energetskih družb. Nacelen sklep o prodaji je vlada sicer ze sprejela, deželni glavar Zernatto pa je ob tem dejal, da prodaje ne bo eksperimentiral toliko casa, dokler ne bo na voljo ekspertiza o prihodnjem razvoju energetskega gospodarstva v Avstriji in Evropski uniji.

Ivan Lukan

POTOVANJE

Dijaki bodo obiskali Auschwitz

Akcijska dežela

CELOVEC - Vec kot 200 dijakov in dijakinj koroskih srednjih in visjih sol bo prihodnji ponedeljek in torek v spremstvu politikov vseh v deželni zboru zastopanih strank - na celu z deželnim glavarjem Zernattom in njegovim namestnikom Ausserwinklerjem - obiskalo nacistična koncentracijska taborišča Auschwitz I in Auschwitz II - Birkenau.

Stroske za potovanje na Poljsko je deloma prevzela dežela Koroska, manjši delež pa bodo prispevali dijaki oziroma sole.

Med udeleženci so tudi dijaki Slovenske gimnazije.

NOVICI

Gatterjeva nagrada Resetaritsu

CELOVEC - Gattererjevo nagrado za leto 1995 je te dni prejel urednik Avstrijske radiotelevizije (ORF) Peter Resetarits. Ziri je nagradila Resetaritsovo televizijsko reportažo o najemodajalcu na Dunaju, ki se obogati na račun tujih družin. Nagrado v spomin na južnotirolskega novinarja v smislu življenjskega opusa Clausa Gattererja - torej za prispevke v prid manjšin v družbi, socialno šibkim in zoper nestrpnost vsako leto podeljuje Klub avstrijskih novinarjev (ÖJC) in dežela Južna Tirolska Na podelitvi sta bila navzoča tudi predstavnik Južne Tirolske Hosp ter koroski deželni glavar Zernatto.

Odlikovana Wiesenthal in Frankl

DUNAJ - Mesto Dunaj je imenovalo vodjo židovskega dokumentacijskega centra Simona Wiesenthala in utemeljitelja logoterapije Viktorja Frankla za častna meščana. Sklep o odlikovanju obeh osebnosti je sprejel dunajski občinski svet z glasovi socialdemokratov, Ljudske stranke in Zelenih, proti odlikovanju Wiesenthala pa so se izrekli Haiderjevi svobodnjaki. Zadržanje svobodnjakov je v avstrijski javnosti in v medijih naletelo na ostro kritiko.

CELOVEC / PREDSTAVITEV NOVIH MINIATURNIH MODELOV

V Minumundusu tudi NUK

Nova zanimivost v Minumundusu - Plečnikova NUK v Ljubljani (Foto: Eggenberger)

CELOVEC - Svetovno znani Minumundus, Mali svet ob Vrbskem jezeru, je bogatejši se za eno znamenitost. Med 162 miniaturnimi modeli svetovno znanih objektov je tudi slovenski prispevek - Plečnikova Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani.

Model so izdelali v delavnici Minumundusa v Celovcu, kar je trajalo več mesecev. Mali svet ob Vrbskem jezeru bo odprt do 15. oktobra in je eden najprivlačnejših turističnih točk na Koroskem. Letno Minumundus obišče skoraj pol milijona turistov.

(I. L.)

I S T R A

Grožnja regionalistov hrvaški vladi

GORAN MORAVCEK

REKA - Istrski regionalisti naspotujejo napovedani hrvaško-bosnjski konfederaciji - ne samo takšni, kakršno si zamisljajo vodilni politiki v Zagrebu in Sarajevu -, ampak tudi tisti, o kateri razmišlja Washington. Ivan Jakovčić, vodja Istrskega demokratičnega zbora (IDS), stranke, ki ima v rokah skoraj vso lokalno oblast na tem polotoku, je zagrozil Tudmanu, da bo za Istro zahteval avtonomijo, če bo »oče naroda« se naprej zagovarjal »nekakšno jadransko konfederacijo ali celo nekakšno mini Jugoslavijo«.

»Nas strankarski program smo delali za republiko Hrvaško, za Istro v hrvaški državi. Istro vidimo na Hrvaškem in nikjer drugje, saj status Istre ne more biti isti v današnji državi in v nekakšni novi, kakršno hočejo ustvariti nekateri. Če je namen politike, ki jo vodijo, nastanek nekakšne velike Hrvaške, kar ni nič drugega kot Miloševićeva fašistična, velikosrbska politika na hrvaški način, je mi ne bomo sprejeli. V nobenem prime-

ru ne bomo dopustili, da bi imela Istro v takšnem primeru status, kakršnega ima danes na Hrvaškem,« zatrjuje Jakovčić. Napovedal je, da bodo istrski regionalisti zahtevali »veliko večjo stopnjo samuprave«.

»Če bo prišlo do nastanka velike Hrvaške, razbijanja in delitve Bosne in Hercegovine, ali če bo prišlo do konfederalnih odnosov, kar pomeni nastanek neke nove Jugoslavije, neke nove balkanske ali jadranske skupnosti, bomo tej odločno nasprotovali. Tisti, ki vodijo Hrvaško v to smer, bodo klicani na odgovornost,« poudarja vodja istrskih regionalistov.

Nobenega dvoma ni, da bodo te besede Ivana Jakovčića razbesele zelo vplivne Hercegovce, ki menda »vodijo hrvaško politiko«. Najvplivnejši Hercegovci je, kot zatrjuje, Tudmanov ljubljeneč Gojko Sušak, obrambni minister. Z njim so si istrski regionalisti se posebej v laseh, saj trdijo, da hoče militarizirati istrski polotok, in mu tako, z vojsko in policijo, vladati. Jakovčićeva zamisel gre

v povsem nasprotno smer, saj je eden od strankarskih ciljev IDS demilitarizacija Istre. Kljub temu pa nekateri vneti privrženci njegove stranke zagovarjajo misel o »istrski puški na istrskem ramenu«.

Skoraj ni teme, o kateri bi se Istro in Zagreb v sedanjih političnih odnosih mogla strinjati. »Čedalje težje in slabše živimo in v čedalje večjem kaosu, ljudje se težko prebijejo do konca meseca, zato sploh ni mogoče govoriti o kakršnihkoli omembah vrednih uspešnih hrvaške politike v preteklih dveh letih,« je prepričan Jakovčić.

Njegova trda istrska politika samo se pogloblja prepad med Zagrebom, zaradi cesar bo Istro - ob tako imenovani Krajini - ostala največji hrvaški notranjepolitični problem. Na krilih strankarske podpore, ki jo je dobil na kongresu v Bujah, je vodja IDS že napovedal, da bo Istrski demokratični zbor začel iskati svoje privržence tudi zunaj Istre, predvsem v Kvarnerju, pa tudi v Zagrebu.

Takšna poteza je logična, saj so se istrski regionalisti znašli v precejšnji politični osami. Resda imajo podporo, kadar zahtevajo večjo stopnjo lokalne samouprave in decentralizacijo države, nekatere njihove zamisli pa niso sprejemljive za slovenske in italijanske regionaliste, od katerih so pričakovali velikansko podporo, zlasti pri zamisli Istre kot cezmajne regije oziroma države. Politiški slovenskega dela Istre so nasprotovali kakršnikoli spremembi meja oziroma poseganju v suverenost obstoječih držav. Na Hrvaškem, ki se prebija skozi vojne in politične travme, so tudi ob vprašanju državnih meja številni razumeli prizadevanja za cezmajnost istrske regije in njeno avtonomijo kot narodnostno izdajo. Nekateri strankarski prvaki so se zato z Jakovčićem tudi razšli, obenem pa je ustvarjanje tako imenovane velike Istre od sedanjih politike IDS oddaljilo tudi reske regionaliste. Ali se bo Jakovčiću posrečilo Hrvatke prepričati v svoje dobre namene, bo jasno zelo kmalu, saj

je že napovedal svojo politično ofenzivo na Hrvaškem.

Spodbujen s strankarsko zmago na volitvah v Bujah, kjer je premagal Dina Debeljuha, ki zahteva reformo IDS, pa je Jakovčić se zmeraj zelo daleč od svojega zmagovalstva. Stranka, ki jo vodi, se sooča s številnimi težavami. Njeni nekdanji vodilni člani: Ivan Herak, Elio Martinčić in Denis Jelenković - poslanci v hrvaškem državnem parlamentu - so v novih strankah. Svoj odhod iz IDS je napovedala tudi Loredana Bogliun-Debeljuh, istrska podzupanja, ki se ni udeležila kongresa regionalistov v Bujah. Ob Jakovčiću so tako ostali »trdi« regionalisti: Ivan Pauleta, Damir Kajin, Axel Luttenberger, tako da bo v prihodnjih mesecih prav zanimivo videti - tudi zato, ker se je na Hrvaškem predvolilna kampanja že začela - kako se bo posrečilo IDS spraviti svoje skrajne politične cilje - politično avtonomijo Istre - z željami večine Hrvatov tudi v Bosni in Hercegovini.

LIKOVNA UMETNOST

Najnovejša Rosenquistova dela »premiersko« prikazana v tržaškem muzeju Revoltella

JASNA MERKU

Mestni muzej Revoltella otvarja v prostorih namenjenim sodobni umetnosti prvo tovrstno razstavo mednarodne razsežnosti. Ameriski predstavnik pop arta James Rosenquist (**na sliki pred enim od rastavljenih del, foto KROMA**) nas je po posredovanju galerista Lea Castellija pocastil s svojimi najnovejšimi deli, s katerimi obeležimo hkrati važen preobrat na umetnikovi likovni poti in so med drugim v Trstu prvič v javnosti. Do 10. septembra so na ogled ciklusi slik ali kolaznih objektov iz 90. let. V letu 1992 je Rosenquist crpal tematiko iz fotografskih po-

snetkov pup s predloženo zavito najlonsko folijo in jih slikal na platna večjih formatov z oljnati mi barvami in značilno dominantno toplih barv. Estetsko harmonične, a vsebinsko shrbljive posredujejo slike vrsto novih impulzov k razmisljanju.

V najvišjem nadstropju je izbor platen izjemne velikosti, kar 12 metrov v dolžino in 2, 5 metra v višino. Na osnovi z oljnati mi barvami posega avtor se z ogljem in vložki obdelanega lesa, kjer se podobe po mentalnih asociacijah prostorsko živo ugrajujejo. Opazno je zasledovanje sporočilnosti reklamnega

oblikovalca in mojstrsko spretnost v obvladanju sredstev.

Prav v letosnjih delih se Rosenquist postopoma približuje čisti abstrakciji preko kolaznih posegov, ki hranijo pa živo izraznost in sporočilnost. Ročno barvanje lise papirjev v značilni paleti pestrih barv s prevladujočimi toplimi odtenki se prepletajo zajeti med dvema ploščama umetnega stekla, ki ju včasih predira dihalna odprtina, okno, včasih kar zavrta bodeca zica. Prosta lokacija objektov v prostoru vodi obiskovalca po nastavljenem prehodu med kolaznimi posegi, kar dodatno vpleta gledalca k večstranskemu dozivljanju telesnosti umetnin. Prav tako iz leta 1995 je vrsta slik, kjer se snovno z barvnih papirnatih lis sooca s čisto vibracijo znaka v prostoru.

Razstavljene slike slavnega ameriškega mojstra ovrednoti primerna lokacija in zračnost novega prostora, ki ga je arhitekt Carlo Scarpa z izjemnim posluhom uskladi s starim delom muzejskega poslopja.

Postaja Topolovo bo jutri spet zaživela

Jutri se bo začela druga izvedba Postaje Topolovo, umetniškega srečanja v Občini Grmek, ki je že na lanski krstni izvedbi zabeležilo velik odziv v javnosti (**na sliki ena od lanskimi umetniških postaj**).

Tudi letos je bila pobuda z umetniškega vidika zaupana Morenu Miorelliju, ki je poskrbel, da bodo na topolovskih postajah sodelovali umetniki iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Nove Zelandije. Organizacijo enomesečnega srečanja pa so si prevzeli Društvo beneskih umetnikov, Kulturno društvo Rečan, organizacijski odbor Topolovo ter cedajski Pro Loco. Povejmo, da bodo v okviru umetniškega srečanja pripravili tudi vrsto kulturnih prireditev. Mednje sodi odprtje razstave dveh domačih avtorjev: Serafina Loszacha in Lucia Coszacha.

Spored Postaje Topolovo pa je naslednji:

Sobota, 1. julija - ob 17. uri: slavnostna otvoritev; ob 21. uri koncert zenske skupine iz Režije Rože majave ob spremljavi režijanskih godcev.

Nedelja, 2. julija - vaska šagra s procesijo in peto maso (zbor Rečan).

Odrpre umetniških stez.

Sobota, 8. julija - ob 20. uri: literarni večer, na katerem bodo predstavili najnovejša knjižna dela (Po poteh Andreja iz Loke, Dapitovo Benesko Slovenijo ter knjigo Faustina Nazzija "Il duce non vuole").

Nedelja, 9. julija - Cez namisljeno crto: pohod z Livka do Topolovega;

ob 17. uri: lutkovna predstava skupine "Zippo".

Petek, 14. julija - ob 20. uri: predstavitev pesniške zbirke Micheleja Obita "Per certi versi - Po drugi strani". Avtorja bo predstavil Marko Kravos.

Sobota, 15. julija - nastop umetnikov, kiparjev in godbenikov.

Nedelja, 16. julija - predstava "Rotazione obbligatoria: sintonia per suono e colore".

Nedelja, 18. julija - ob 20.30 nastop Muppet festivala.

Sobota, 22. julija - predstavitev dela "Il viaggio" Elie Caredde.

Od 21. do 23. julija bo v Klodiču tradicionalni Senjam beneske piesmi. Ob tej priložnosti bodo odprli fotografsko dokumentarno razstavo "Benecija v vojni in miru".

Nedelja, 23. julija - ob 20. uri pesniški večer v družbi Fabia Franzina in Renate Quaglia; ob 21.30 prikaz diapozitivov "Topolovo '94" avtorjev Ferruccio Buta in Valentina D'Ossualda.

Sobota, 29. julija - ob 21. uri nastop beneskega gledališča s komedijo "Rocno delo".

Nedelja, 30. julija - "Cez namisljeno crto": povratni pohod iz Topolovega na Livek.

Rudi Pavšic

RAZGOVOR

Luciano Nardelli novinar in pisec mladinskih knjig

TATJANA DOLHAR

Pri založniški hisi Campanotto je pred kratkim izšlo tretje delo zbirke, ki je namenjena izključno mladim bralcem. Pred letom dni so se pri videmski založniški hisi odločili, da s posebno zbirko pripomorejo k širjenju mladinske literature. Urejanje so prepustili Liviju Sossiju, mentorju tržaškega centra za mladinsko literaturo »A. Alberti«. »Crociera nella Corona« (Krizarjenje po ozvezdu Corona) je naslov nove knjige izpod peresa Luciana Nardellija, v vsakdanjem življenju tržaškega dopisnika videmskega dnevnika Messaggero Veneto. Knjiga je ob predstavitvi na tržaškem knjižnem sejmu Trg Gutenberg naletela pri otrocih na velik odziv. Zato smo avtorja prosili za razgovor.

Kako ste odkrili svojo pisateljsko žilico?

»Moji prvi poskusi pisanja segajo v čas, ko mi je bilo komaj 15 let in sem se preizkusal kot pisatelj krajsih zgodb. Leta '66 sem doživel izid svoje prve knjige. Pri manjši založniški hisi so mi izdali daljšo pustolovsko zgodbo z naslovom L' Eldorado. Čeprav je bila moja prva knjiga izrecno pustolovskega značaja, je bilo v njej že mogoče zaznati nekatere prvine znanstvene fantastike. Te prvine sem s časom potenciral, dokler niso bile naslednje zgodbe izrecno znanstveno-fantastične narave. Ze s svojim prvim delom v knjižni obliki sem svojo pozornost obrnil do otroškega sveta, za odrasle pa sem nadaljeval s pisanjem krajsih, izključno znanstveno-fantastičnih zgodb, ki sem jih še naprej objavljaval v raznih specializiranih revijah, tako lokalnih kot na tako imenovanih »fanzinah«, (iz angleščine fanatic magazin), to so ciklostilirane revije, ki rastejo kot gobe po dežju in krožijo predvsem med fani znanstvene fantastike.«

Od kod izvira vaše navdušenje do znanstvene fantastike?

»Od vedno mi je bil ta žanr pri srcu, poleg tega pa sem trdno prepričan, da lahko končno brez strahu govorimo tudi o tem žanru kot o literaturi vredni tega imena. Do nedavnega je namreč veljalo splošno mnenje, da gre samo za lahkotno razvedrilno ctivo. Na začetku so bile tudi moje zgodbe nasitene s hudobnimi nezemeljskimi bitji, kmalu pa sem se začel spravevati, zakaj morajo biti tovrstna bitja vedno samo hudobna. Zato sem v svoje zgodbe začel uvrščati tudi dobrohotne pošasti, ki končno niso niti toliko nezemeljske, kajti večkrat odsevajo navade in načine misljenja nas Zemljanov.«

V cem je didaktična vrednost znanstvene fantastike?

»O knjigi nasploh mislim, da je sredstvo v službi bralca in da je potem od njega odvisno, kako to uporabi. Mislim, da je knjiga lahko vedno sredstvo izpopolnjevanja in osebnosti rasti. To pa ne sme imeti nobene primesi prisile, kajti v takem slučaju, kot se je pokazalo s solskim ctivom »I promessi sposi«, se lahko se tako

dober roman mladim bralcem prisuti.

Znanstvena fantastika ti omogoči, da kot ustvarjalec zgradiš skoraj popolnoma novo strukturo, kjer se lahko giblješ, kot sam hočeš. Didaktično valenco pa gre pripisati po mojem mnenju vlogi vabe, ki jo tovrstna literatura ima, kajti s svojimi znanstvenimi tematikami v fantastični obdelavi lahko otroka spodbudi,

da se približa določenim znanstvenim argumentom in se vanje poglobi. Ni nujno, da so ti argumenti vezani na vesolje, temveč pogosto gredo od biologije, bioetike, do informatike in umetne inteligence.

Poleg tega mislim, da znanstvena fantastika navaja mladega cloveka k bolj

odprti miselnosti. Literarni svet, kjer ima nezemeljsko bitje vlogo pozitivnega protagonista, lahko preko sprejemanja nezemeljskega bitja v literarnem svetu, pripomore k večji toleranci in sprejemanju drugačnega v vsakdanjem življenju. Prepričan sem namreč, da je za sožitje na zemlji življenjskega pomena, da se tako otroci kot odrasli navadimo na sprejemanje medse drugačnega in da se že enkrat prepričamo, da nas drugačni v resnici ni tako različen od nas.«

Kako si razlagate stalno rast zanimanja za tovrstno literaturo?

»Znanstvena fantastika si je v zadnjem času izborila specifično publiko, veča se število pravih navdušencev, zanimanje pa vzbuja tudi pri ostalih bralcih. Mislim, da bo trujejo temu založniške hise, ki na veliko ponujajo publiki vedno nove tekste. Znanstvena fantastika ni več za veliko večino bralcev pepelka literature in niti samo razvedrilno ctivo. Pri prodoru se je prav gotovo poslužila moči in vloge televizije, ki ima svoj vpliv na založništvo, kajti clovek, ki se navdusi nad filmom, bo lažje segel po knjigi.«

Skoraj bi pozabili na ozvezdje Corone, na veterana Harolda Brittena in vesoljsko posadko...

»La crociera nella Corona« vsebuje vse sestavine znanstveno fantastične zgodbe: vesoljsko ladjico, železnega komandanta, ki tako železen sploh ni, posadko, brez katere ni nobene odprave v vesolje, vse pa dobro zaobljeno s tem, kar clovek packa okoli po vesolju. Ce ga clovek lomi na zemlji, si lahko predstavljamo, kaj bo sele, ko se bo nemoteno premikal po vesolju. Moj namen je dokazati, da ce se clovek spravi v nerodno situacijo, potem je z malo dobre volje tudi sposoben napako popraviti. Glavna tema je dvoboj med clovekom in naravo, kajti ce ga clovek lomi, tudi narava ni tako neobgljena, pomislimo samo kako izgleda, ko se razjezi (naravne katastrofe).

Zgodba se konca z nerešenim vprašanjem: znanstvenik isce bolj pameten način življenja, pošasti pa ni na obzorju. Otrokom ne preostane nič drugega, kot da počakajo na nadaljevanje, ki se morda že skriva v avtorjevem predalu...

LIKOVNA UMETNOST / BIENALE

Skulptura malih formatov v prostoru

LJUBLJANA - Nocoj bodo v Galeriji Murska Sobota ob 19.30 uri odprli 12. Mednarodni bienale male plastike, tradicionalno prireditve, katere začetki segajo v leto 1973. Za izdajo leta 1991, ki je bila zadnja usmerjena v jugoslovanski prostor, je bienale leta 1993 stopil v širši evropski prostor, letos pa na njem sodelujejo številni umetniki iz 12 držav.

Tema tokratnega bienalnega pregleda ustvarjalnosti na področju skulpture malih formatov je »mala skulptura in objekti v prostoru«, kar vključuje tako instalacije objektov kjerkoli v prostoru (tla, stene, strop...) kot namestitve v standardnih vitrinah.

Sodelujoče avtorje so izbrali nacionalni selektorji iz Avstrije, Češke, Francije, Litve, Madžarske, Makedonije, Nemčije, Nizozemske, Poljske, Romunije, Slovaske in Slovenije. Slovenijo v mednarodnem izboru zastopajo Roman Makse, Joze Vrščaj in Dušan Zidar, ki jih je izbral slovenski selektor Aleksander Bassin (sicer tudi selektor bienala). Na nocojsnji otvoritvi bodo podelili tudi veliko častno priznanje in več odkupnih nagrad (mednarodno žirijo sestavljajo Caroline Douglas, Piotr Rypson, Patrick-Gilles Persin, Aleksander Bassin in Franc Obal), bienale pa bodo spremljale se številne spremne razstave. (V. U.)

Lubomír Purdeš (Slovaška): Mrak - drevo, 1994

DEDIŠČINA / VALVASORJEVA TOPOGRAFIJA KRANJSKE

Z bakrorezi v novo zbirko

Grad Bogenšperk, kjer je izšla topografija, na Valvasorjevem bakrorezu

LJUBLJANA - Pri Mladinski knjigi je v zbirki Knjižnica Enciklopedije Slovenije izšla faksimilirana izdaja enega najpomembnejših grafičnih albumov v slovenski zgodovini, zbirka bakrorezov Janeza Vajkarda Valvasorja Topographia Ducatus Carnioliae moderna, ki je izšla leta 1679 na gradu Bogenšperk.

Razkošno izdajo, povzeto po kakovostno ohranjenih izvodih, ki jih hrani Narodni muzej, so včeraj predstavili v slavnostni dvorani SAZU, na kateri sta o njej spregovorila glavni in odgovorni urednik Enciklopedije Slovenije Dušan Voglar in dr. Branko Reisp, ki je v okviru projekta prispeval strokovno stran.

Album bakrorezov pomeni Valvasorjev temelj in izhodišče njegove kasnejše polihistoriko-enciklopedične obravnave dela slovenskega ozemlja v Slavi Vojvodine Kranjske. Podobe za topografijo je risal Valvasor sam, bakrorezi pa so bili Andrej Trost, Pavel Ritter-Vitezović in Peter Mungerstorff. Z njenim ponatisom, ki se uvršča za ponatis iz leta 1970 (izdan v sodelovanju Cankarjeve založbe in založbe Dr. Rudolf Trofenik iz Münchna), je hkrati stekla nova knjižna zbirka, Knjižnica Enciklopedije Slovenije, v okviru katere bodo izhajala strokovna dela, ki bodo posamezna področja, že zajeta v enciklopediji, se poglobljala in dopolnjevala.

Faksimilirana izdaja obsega 724 strani, 321 bakrorezov mest, trgov, gradov in samostanov, kazala v nemščini in slovenscini, spremno besedo in dokumentacijo, ki jo je prispeval dr. Branko Reisp. Cena znaša 11.991 SIT (vezava v umetno usnje) oziroma 21.441 (vezava v pravo usnje).

Vojo Urbancic

30. Boršnikovo srečanje

MARIBOR - Včerajsnja slavnostna seja sveta BS je pravzaprav tihi začetek jubilejnega, 30. tekmovalnega srečanja slovenskih gledališč. Selektor programa je Andrej Inkret. Za najvišja odličja BS se bodo oktobra potegovali naslednje predstave: Grmace v režiji M. Koruna (Drama SNG LJ); Halstadt v režiji Borisa Kobala (SSG Trst); Lepa Vida, avtorski projekt D. Zlatarja-Freya (Koroška drama in SMG LJ); Ruska misija v režiji T. Pandurja (SNG MB); Ljubezen dobrega moza v režiji B. Jablanovca (PDG NG); Beneski trgovec v režiji I. Kunčevica (SLG CE); Hamlet v režiji J. Pipana (Drama SNG LJ). Svet BS je potrdil tudi strokovno žirijo BS v sestavi: V. Predan, A. Berger in M. Bogataj; žirijo za Boršnikov prstan, v kateri so: S. Drolc, R. Seligo in A. Inkret; o Boršnikovi zlati znački pa bodo odločili O. Jancar, R. Seligo in T. Partljic. Vrhunec včerajsnje seje sveta BS je bil podpis pogodbe z generalnim pokroviteljem podjetjem Petrol. (M. P.)

Andrej Capuder Sloveniji

LJUBLJANA - Francoskošvicarska revija L'oeil, kar pomeni oko, je izdala dvojno številko svoje revije, posvečeno slovenski umetnosti. Izid revije je sofinanciralo ministrstvo za zunanje zadeve. Velike zasluge pri izdaji revije je imel slovenski veleposlanik v Franciji Andrej Capuder, ki je namenil revijo kot darilo Republiki Sloveniji ob njenem praznovanju samostojnosti. Meni, da se slovenska kultura sa ni promovirala na tako visokem nivoju. Slovensko umetnost od prazgodovine do danes v reviji predstavljajo: A. Bassin, T. Brejč, A. Capuder, E. Cevc, S. Gabrovec, L. Japelj-Eliad, B. Kovic, P. Krečič, N. Sumi in J. Sumrada. (K. Z.)

IZŠLO JE / KNJIGE

Janko kos: Na poti v postmoderno

Literarna teorija. Zbirka Novi pristopi, založilo in izdalo literarnoumetniško društvo Literatura, natisnila Tiskarna kurir, Ljubljana 1995, mehka vezava, 20 x 14 cm, 216 strani.

Knjiga, v kateri so v nekoliko predelani obliki združeni stirje eseji o problematiki postmodernizma akademika in dolgoletnega predavatelja na Oddelku za primerjalno književnost na ljubljanski Filozofski fakulteti dr. Janka Kosa, ki so izhajali med letoma 1987 in 1991 v reviji Sodobnost, je prvi sistematični slovenski pregled postmodernizma predvsem na področju literature. Eseji, ki so sledili debati o postmodernizmu, ki je v Sloveniji stekla leta 1982, so med sabo povezani, umeseceni pa zlasti med začetno razmišljanje o postmodernizmu in dobo, v katero Slovenci sele prihajamo, in med končno razmišljanje o umetnosti in estetiki, pri katerem se je avtor oprl na misli Dušana Pirjevca, vprašanje umetnosti pa povezal z religijo oziroma bogom. V knjigi je razdelano tudi vprašanje modernizma in položaj slovenske literature v okviru postmodernističnega sloga, avtor pa pripravlja se knjigo Postmodernizem, ki bo izšla v okviru Literarnega leksikona. (V. U.)

Jorge Luis Borges: Druge razprave

Izbir esejev. Zbirka Labirinti, izdalo in založilo Literarnoumetniško društvo Literatura, natisnila Tiskarna kurir, Ljubljana 1995, mehka vezava, 20 x 14 cm, 152 strani.

Ob Novih pristopih, zbirki, namenjeni literarni esejistiki sodobnih domačih avtorjev, so pri literarnoumetniškem društvu Literatura začeli z novo zbirko, namenjeno tujim avtorjem esejev na področju literature, Labirinti. Prva knjiga iz zbirke pri naša Druge razprave argentinskega pisatelja Jorgeja Luisa Borgesa, izbor esejev, ki glede na ostalo Borgesovo delo (ki se mu je v precejšnji meri sam odrekal; zaradi močne avtocenzure je nakupoval lastne knjige in jih umikal pred javnostjo) veljajo za najboljše. Izbor pri naša približno 40 esejev, v katerih Borges obravnava vprašanje casa, večnosti, minljivosti, ponavljanja, naključja, skrivnih sifer, nedoumljivih povezav ipd. Besedila odlikuje značilen Borgesov pristop; meja med esejističnimi in proznimi slogovnimi lastnostmi je rahla, tako da so njegovi eseji uvrstili med najbolj cenjena literarna besedila. Druge razprave sta prevedla Pavel Fajdiga in Vesna Velkavrh Bukilica. (V. U.)

Jože Pogačnik: Slovensko slovstvo v obdobju razsvetljenstva

Prevod povzetka Marija Javor-Briski, Razprave Filozofske fakultete, literarnozgodovinski pregled, izdal Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, Ljubljana 1995, broširano, 24x17, 242 str.

Razprava na nov način pregleduje staro slovensko slovstvo. Po avtorjevem mnenju je doba razsvetljenstva zelo pomembna za konstituiranje in oblikovanje slovenske identitete. Zanj je to obdobje začetek novejšega slovenske literature in ne sele čas romantike. Jože Pogačnik je profesor slovenske književnosti v Mariboru in se ukvarja predvsem s problemi slovenistike in znanosti v književnosti. Objavil je že več monografij, studij in razprav. Knjiga skuša pojasniti kulturno ustvarjalnost v Sloveniji v prostoru in času. V prvem poglavju se ukvarja z opredelitvijo pojma, z razmerjem do tradicije in zgodovinskega ozadja ter smernic. Sledi mu poglavje, ki predstavlja osebnosti tega časa in njihova dela. Knjigo zaključuje obsežna bibliografija in povzetek. Delo je dobrodošel priročnik, ki obsega temeljna znanja, opredeljuje in tudi seznanja bibliografije ter oseb in je poleg tega tudi dober zgled pristopa k sodobnim vedam o umetnosti. (K. Z.)

Mirko Jurak: Zapisi o Shakespearu

Razprave Filozofske fakultete, literarnozgodovinski pregled, izdal Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, Ljubljana 1995, broširano, 24x17, 168 str.

Dr. Mirko Jurak se z elizabetinsko dramatikom in se posebej s Shakespearom, ki sodi v to dobo, ukvarja že vrsto let kot profesor za angleško književnost na Filozofski fakulteti v Ljubljani in se posebej kot raziskovalec tega obdobja. Do zdaj je objavil že več knjig, pripravil učbenike za srednjo solo in za študente, urejal zbornike, objavil v domačih in v tujih revijah. Knjiga Zapiski o Shakespearu je razdeljena na dve poglavji: v prvem je zbral nekatere svoje studije in eseje o Williamu Shakespearu in njegovem delu, v drugem pa, ki je pisano v angleščini in je namenjeno zlasti slusateljem anglistike, pa prehaja od teorije drame, ki jo obravnava s posebnim ozirom na Shakespearovo ustvarjanje, do sirsih vprašanj elizabetinske ter jakobinske dramatike in gledališča. Studije temeljijo na literarnozgodovinskih dognanjih avtorja in številnih drugih sodobnih literarnih in gledaliških kritikov ter zgodovinarjev. Delo je obogatitev vede o tej problematiki in je zanimivo tako za poiznavalce kot za ljubitelje angleške dramatike in gledališča. (K. Z.)

VABILO NA RAZSTAVE

Novo doslej:

Nova razstava v Bežigradski galeriji v Ljubljani obsega dela Izidorja Urbancica, ki datirajo v desetletje med 1955 in 1964 (do 14. avgusta, Dunajska 31, prost vstop, od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro ter med 16. in 19. uro, sobota med 10. in 13. uro, katalog z besedilom dr. Milčka Komelja). Umetnik, ki v zadnjem času redkeje razstavlja, se predstavlja z meditativnimi, poetičnimi kompozicijami, ki učinkujejo izpovedno neposredno in prvinsko. V Iliriji je na ogled fotografska razstava 1 plus 16, ki se je v Ljubljano preselila iz Kranja (do 20. julija, Trzaska 40, prost vstop, od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro, brezplačna zloženka z besedilom Damirja Globočnika). Razstavo so namenili nestorju kranjske fotografije Janezu Marenciču. V Equini v Ljubljani je na ogled instalacija Casovni prostor skupine Atanor (do 1. julija, Gregorčičeva 3, prost vstop, od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro ter med 17. in 19. uro, sobota med 10. in 13. uro, brezplačen katalog z besedili avtorjev, ki sestavljajo skupino). Kot je

zapisal Peter Gabrijelcic, odpira instalacija pogled na možnosti, ki jih ponujajo novi mediji. Virtuozno uporabo tehnologije, arhitekture in glasbe oblikuje novo kompleksno sporočilo, pripoved o razvoju arhitekturnega prostora, v katerega vstopamo sočasno skozi različne stopnje vede in dojemanja. V Vodnikovi domaciji v Ljubljani je na ogled razstava slik na svili, akvarelov, olj in aranžmajev Marjete Zajec (do 11. julija, Vodnikova 65, prost vstop, od torka do petka med 10. in 14. uro, ter med 16. in 19. uro, sobota in nedelja med 10. in 13. uro, brezplačna zloženka z besedilom Jozefa Matijevica).

Novo odslej:

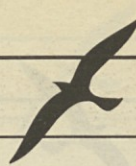
V kranjski Mali galeriji bodo nocoj ob 19. uri odprli razstavo mlade kiparke Matejke Belle, ki v svojih delih izpostavlja položaj človeka, zlasti ženske (Glavni trg 4, prost vstop, od ponedeljka do sobote med 10. in 12. uro ter med 17. in 19. uro, brezplačna zloženka s tekstom Polone Skodič). Na gradu Podsreda v Kozjanskem parku bodo jutri ob 19. uri odprli razstavo Gotika na Kozjanskem (do 30. septembra, Krajinski park Kozjansko, vstopnina 200 SIT, od torka do sobote med 10. in 18. uro, katalog z besedili številnih avtorjev bo izšel v času razstave). Razstavo, ki je edina izven treh osrednjih razstav v Ljubljani, spremlja projekt Gotika v Sloveniji in bo ponujala izbor regionalne gotske plastike in slikarstva (regija je sicer zastopana tudi na ljubljanskem pregledu), bo odprl dr. Janez Höfler, avtor celotne strokovne zasnove obsežnega projekta Gotika v Sloveniji.

Projekti:

V slikarski hiši v Smartnem v Goriskih brdih se danes začne desetdnevna likovna delavnica v organizaciji ZKO Slovenije. Delavnico, ki bo zastavljena s prehodom od risanja k slikanju, njena tema pa bo transformacija predmeta v abstrakcijo, bo vodil Dušan Fišer. (V. U.)

Izidor Urbancic razstavlja v Bežigradski galeriji

JUŽNA KOREJA / STOMETRSKO KRILLO PETNADSTROPNE STAVBE SE JE SESEDLO KOT DA BI BILO IZ LEPENKE

V Seulu se je sesula veleblagovnica Na desetine mrtvih in na stotine ranjenih

Tragedije ni povzročilo uhajanje plina temveč premalo cementa v betonskih strukturah

SEUL - Stometrsko krilo 5-nadstropne veleblagovnice Sampoong v seulski mestni četrti Scocho-ku se je včeraj ob 18.01 po krajevnem času zrušilo, kot da bi bilo iz lepenke. Pod seboj je pokopalo kakih tisoč kupcev in uslužbencev. Izpod rusevin so pozno sinoci odkopali 40 trupel in 650 ranjenec. Na stotine ljudi pogrešajo, po trditvah tele-

vizijske mreže MBC jih je vsaj 300 se živih v podzemskem delu veleblagovnice, kjer so prodajali živila. Kot vedno ob takih primerih pa so podatki izredno protislovni. Ista televizijska mreža je namreč sporočila, da so z odseka za igrace odkopali trupla 50 otrok. Pri reševanju sodeluje 1.620 gasilcev, vojakov in policijskih agentov s težko mehani-

zacija za odstranjevanje rusevin. Na kraju tragedije sta tudi premier Lee Hong Koo in novoizvoljeni seulski zupan Cho Soon, ki skrbita za koordinacijo.

V začetku so bili vsi prepričani, da je tragedija povzročila eksplozija plina. Kasneje pa so gasilci ugotovili, da so bili vsi plinski ventili zaprti. Južnokorejska tiskovna agencija Yonhap

pa je izvedela, da so uslužbenci za varnost že ob 8. opazili v petem nadstropju sumljive razpoke in so preventivno zaprli vse ventile plinskega omrežja. Se več, v eni od restavracij zadnjega nadstropja se je pod znižal za slab meter. V popoldanskih urah se je nekaj podbnega zgodilo v četrtem nadstropju, kljub temu odgovorni za stavbo niso izselili ljudi. Nesrečo je torej povzročil slab gradbeni material, ki je pospešil strukturalno rušenje, kar je potrdil tudi premier Lee. Nič čudnega torej, da so sinoci ljudje glasno obtoževali za tragedijo nekdanjo skorumpirano diktaturo, med katero so morala gradbena podjetja vojakom izplačevati denar, ki so ga prihranila na cementu. Kakih pet tisoč ljudi se je sinoci zbralo pred veleblagovnico, da bi poiškali svoje drage, ki se niso vrnil domov in glasno zahtevali kaznovanje krivcev.

Včerašnja tragedija pa je le zadnja v nizu podobnih tragedij, ki so v zadnjem obdobju prizadele Južno Korejo. Vsem je namreč botrovala zločinska malomarnost in nespoustovanje najosnovnejših gradbenih standardov. 28. aprila 1995 je med gradnjo podzemne železnice v Taeguju buldozer presek plinske cev in povzročil strahotno eksplozijo, ki je v zrak zagnala 300 metrov težkih železnih plošč, s katerimi so zaradi prometa prekrili ceste.

Zivljenje je izgubilo več kot sto ljudi, v glavnem dijakov neke sole v bližini gradbišča. 22. marca 1995 je samo srečno naključje preprečilo, da ni prišlo do tragedije zaradi uhajanja plina v nekem 19-nadstropnem poslopiju v Daehyonu. Gasilci so namreč pravočasno posegli, tako da se je zastrupilo le 13 oseb. Tragičen pa je bil obračun rusenja 50-metrskega dela mostu Song-su v Seulu, ko je 21. oktobra 1994 življenje izgubilo 32 oseb, potnikov avtomobilov in nekega avtobusa, ki so z vozili strmoglavili v reko. V eksploziji plina 7. januarja 1993, ki je porušila 5-nadstropno stavbo v Seulu, pa je življenje izgubilo 27 oseb.

Izpod rusevin veleblagovnice so rešili žensko. (Telefoto AP)

Za stometrskim krilom veleblagovnice je ostal le kup rusevin. (Telefoto AP)

VESOLJE / AMERIŠKO-RUSKO SODELOVANJE

Spojitev Atlantisa

NEW YORK - Ameriški vesoljski trajekt Atlantis se je včeraj ob 15. po srednjeevropskem poletnem času uspešno spojil z rusko vesoljsko postajo Mir. Zgodovinski dogodek predstavlja prvi korak v novi eri vesoljskega sodelovanja med ZDA in Rusko federacijo, ki bo dosegla svoj višek novembra leta 1997, ko bodo začeli skupaj z Evropo, Kanado in Japonsko graditi novo mednarodno vesoljsko postajo Alpha.

Poveljnik Atlantisa, vesoljski veteran Robert »Hoot« Gibson, je prežibno in z milimetrsko natančnostjo izvedel spojitveni manevar. Devetdeset minut po spojitvi so izenačili zračni pritisk in odprli pregrado, ki je ločila obe posadki. Atlantis je popeljal sedem astronautov (pet Americanov in dva Rusa),

medtem ko so na postaji Mir bili trije vesoljci (dva Rusa in Američan). Bil je to simbolični trenutek, pri katerem ni smela izostati retorika. Vladimir Dežurov in Genadij Strekalov sta skupaj z ameriškim astronautom Normanom Thagardom docakala ameriške kolege in novo posadko Mira s kruhom in soljo ob zvokih ruskih narodnih pesmi. Američani pa so jim podarili rože, sadje in čokolado. Seveda nista manjkali niti zastavi obeh držav.

S spojitvijo Atlantisa je nastala nova orjaska vesoljska kompozicija, ki je dolga 42 metrov, tehta pa 223 ton. Atlantis se bo ponovno ločil od vesoljske postaje Mir čez pet dni. Na Zemljo se bo vrnila stara posadka vesoljske postaje, na njej pa bosta ostala Rusa, ki sta včeraj nanjo prispela z Atlantisom.

MILAN / KLASIKA IN IZZIVI NA PRIKAZIH MOŠKE MODE ZA NASLEDNJE POLETJE

Armanijev elegantni gospod in mladi v plastiki dvojice D&G

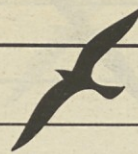
MILAN - Z Armanijem se je moški iz vesolja vrnil na zemljo: od vselej zagovornik (na videz) preprostih rešitev je Giorgio Armani tudi za prihodnjo spomladansko-poletno sezono pripravil modele za »gospoda z okusom« (slika levo, foto AP). Kot je sam povedal nekaj nad tisoč povabljenecem, ki so se zbrali v bivši tovarni Ansaldo, je »njegov« moški ironičen in svetovljanski intelektuallec. Boljše je seveda, če ima tudi lepo postvo in obleče bele precej široke hlače. Kdor pa je za čisto klasiko, se lahko odloči za crtaste obleke s telovniki, pod katere sodijo srajce ali pa tudi prozorne majice. Za svoje številne mlade odjemalce, ki segajo po modelih Emporia, je Armani pripravil veliko sportnih jopicev, bombaznih in usnjenih, bermuda hlač in »pletenih« kopalk.

Za klasično modo se je opredelil tudi Antonio Fusco, ki je zaslovel predvsem zaradi odlično krojenih suknjic. Tokrat je predstavil »petkovo obleko«, se pravi brezhibno obleko s sportnim pridihom, ki jo moški obleče v petek zjutraj, ko gre v

urad, potem pa se z njo, ki je primerno zmečkana, odpravi na week end. »Made in Italy« in eleganca sta sinonima, je izjavila Laura Biagiotti, ki bo naslednje leto moske modele prodajala tudi v Moskvi. Za svečaneje priložnosti je pripravila smokinge, za sportnejše pa vrsto neotipljivih pletenin.

Z uglajenostjo ne soglasa uspešna dvojica Dolce&Gabbana, ki računa predvsem na mlado publiko. Po njunem mnenju mladi živijo že v svetu prihodnosti, zato se proti morebitnim kontaminacijam skušajo zaščiti s plastičnimi površinami (slika desno, foto AP), ker pa se ljubezni nočejo odpovedati, si zvečer v zepe zatlačijo kondome (pri nekaterih modelih so kar vsteti). Majice kolekcije D&G so popisane z najrazličnejšimi napisi, bolj ali manj sokantnimi, med najbolj nedolznimi je »body for sale«, za večerne zabave dvojica predlaga plastične complete, prozorne in ne, za nočne pa seveda pidzame. Za precej sokanten nastop pa se je odločila tudi Katharine Hamnett s svojimi grozicami in grozljivimi manekeni.

RUSIJA / POLITIČNA KRIZA

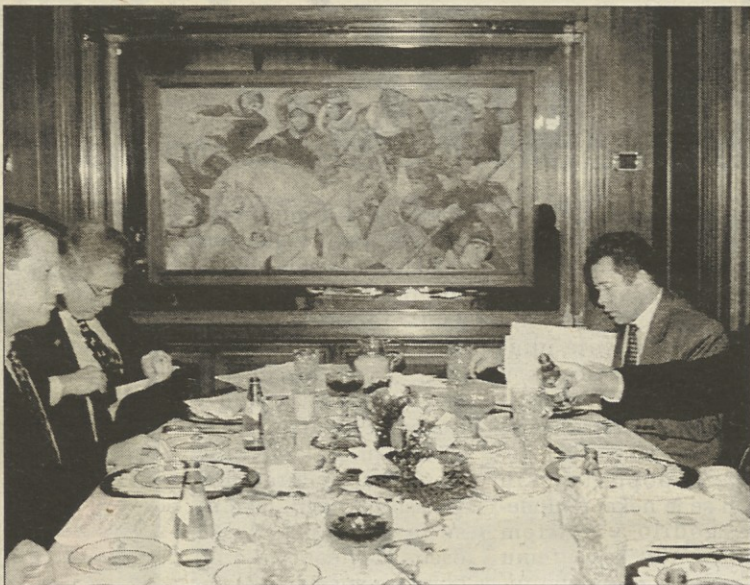
Ministra Pavel Gračov in Viktor Jerin ter štirje visoki uslužbenci ruske varnostne službe ponudili odstop

MOSKVA - Zaradi drame s talci v Budjonovsku sta ponudila odstop ruski obrambni in notranji minister in štirje visoki uslužbenci varnostne službe. Predsednik Boris Jelcin se bo zaradi hudih obtožb na račun neuspelega reševanja talcev, ki jih je bil deležen v parlamentu, verjetno se do 10. julija odločil glede sprejetja odstopov, je povedal predstavnik dume Ivan Ribkin.

Povedal je se, da so Pavel Gračov in Viktor Jerin ter uslužbenci varnostne službe predlagali svoj odstop na zasedanju Sveta za varnost. Ribkin je izjavil, da so na zasedanju tega organa govorili sekretar sveta Oleg Lobov, namestnik javnega tožilca Aleksej Ilusenko, minister za nacionalna vprašanja Nikolaj Jegorov in direktor zvezne varnostne službe Sergej Stepašin.

»Pogovor je bil oster in neprijeten. Vsi, katerih imena sem omenil, so prevzeli nase del krivde in ponudili svoj odstop,« je izjavil Ribkin. Ni jasno, če bo Jelcin sprejel odstop ministrov, saj ju zaradi čecenjske krize vztrajno brani pred kritikami doma in v tujini. Mogoče je njun korak le taktična poteza, ki prehitve odločilno jutrišnje zasedanje dume, na katerem bodo poslanci glasovali o nezaupnici vladi premiera Viktorja Cernomirdina. Se pred jutrišnjem zasedanjem sta se Jelcin in Cernomirdin večkrat sestala z voditelji parlamentarnih strank.

Vse kaže, da prihodnost vlade ni ogro-

žena, zato se Jelcin menda tudi ne pripravlja na zamenjavo najpomembnejših ministrov, čeprav je na zasedanju sveta kritiziral neučinkovito razreševanje krize v Budjonovsku. Poudaril je, da bi moral biti ustanovljen poseben protiteroristični center, v katerem bi se izpopolnjevale enote obrambnega in notranjega ministrstva ter specialci. Jelcin meni, da je odločitev o začetku pogajanj s čecenskimi voditelji Dudajevim pravilna. Hkrati je poudaril, da mora - ko bo dosežen sporazum - več

etničnih Rusov, ki živijo v Čeceniji, prevzeti položaje v upravnih ustanovah.

Mirovna pogajanja v Čeceniji so bila prekinjena v četrtek, da bi se lahko pogajalski strani posvetovali s svojimi nadrejenimi. O razmerah v Čeceniji pa sta se večeraj med drugim pogovarjala tudi ruski premier Viktor Cernomirdin in ameriški podpredsednik Al Gore, ki se mudi na obisku v Rusiji.

Anataolij Verbin / Reuter
Telefoto: AP

SEVERNA IRSKA / IZJAVA KENA MAGINNISA

IRA se bo spet zatekla k nasilju

Pred novim terorističnim valom v Ulstru

BELFAST (AFP) - Ken Maginnis, tiskovni predstavnik zmerne Unionistične stranke Ulstra (UUP) za vprašanja varnosti, je v četrtek sporočil, da je poveljstvo IRE sklenilo prekiniti premirje, ki velja že deset mesecev. Kot je zatrdil Maginnis, izvirajo te informacije iz »zelo zanesljivih virov«.

Povedal je, da se je poveljstvo Irske republikanske armade odločilo, »da se bo znova zateklo k nasilju,« kakor hitro bo prišlo do prvega sprožilnega dogodka. Cilj IRE naj bi bil na ta način izposlovati od britanske vlade več koncesij. Po Maginnisovih besedah bodo pripadniki IRE znova začeli izzivati ulstrsko policijo, tako z manifestacijami kot z koktajli Molotov - v upanju, da bo odziv policije vendarle povzročil žrtve, s tem pa tudi naklonjenost za bolj agresivno nastopanje tamkaj-

šnjega nacionalističnega gibanja. »Skratko skrb zbujajo dejstva, da je premirje, ki je trajalo deset mesecev, končano. To tudi pomeni, da bo IRA izrabila sleherno prilikost za ubijanje in uničevanje,« je še dodal. IRA je razglasila premirje 31. avgusta lani. Temu je sledila tudi razglasitev premirja paramilitarističnih organizacij lojalistov, ki je začelo veljati 14. oktobra. Takrat so se začeli tudi pogovori na ministrski ravni s Sinn Feinom, političnim krimon IRE, in britansko

vlado. Sedanji pogovori so zastali pri vprašanju razorožitve nacionalističnega gibanja, pri čemer London noče začeti odkritih in stvarnih političnih pogajanj s Sinn Feinom, dokler ne bo rešeno to vprašanje, t.j. uresničena popolna razorožitev. Pred kratkim je severnoirski minister Patrick Mayhew izjavil, da utegne vlada brez Sinn Feina nadaljevati pogajanja o usodi Ulstra z drugimi lokalnimi političnimi strankami. »Napoved nekaterih korakov britanske vlade je bila očitno razumljena kot opravičilo za nove izbruhe nasilja,« je še izjavil Maginnis. Koliko so njegove navedbe verodostojne, bo pokazala že bližnja prihodnost.

EGIPT / ZAOSTRITEV NA SUDANSKI MEJI

Populizem in rožljanje z orožjem

Mubarakove grožnje s posredovanjem egiptovske armade

KAIRO (dpa, Reuter) - Egiptovski predsednik Hosni Mubarak je v četrtek povedal, da je bil glavni nacrtovalec ponedeljkovega atentata v Adis Abebi Sudanec Mohamed Seradz. Mubarak je pri tem sudansko vodstvo imenoval »tolpa na naših mehah« in dejal, da je prišel čas, ko bo treba ukrepati proti njim.

Tudi včeraj naj bi v spornem halajskem trikotniku na meji med Egiptom in Sudanom prislo do oboroženih incidentov. Podrobnosti niso znane. Po poročilih uradnih virov v Kairu naj bi egiptovske enote z orožjem pregale približno 70 sudanskih policistov, ki so bili nameščeni na starih opazovalnih točkah. V spopadu dan prej sta bila ubi-

ta dva sudanska vojaka, trije Egipčani in trije Sudanci pa so bili ranjeni. Predsednik Mubarak je zagrozil, da bodo Egipčani v primeru novih provokacij s spornega območja pregnali še 900 sudanskih vojakov. Zadnji ukrep egiptovskih oblasti naj bi bilo povračilo za sredine izgrede v Kartumu, ko je več kot devetdeset Sudanec s silo pregnalo Egipčane iz

treh his, ki so last egiptovske vlade. Egiptovski voditelj v svojih populističnih govorih pred množicami privrženecv grozi s še ostrejšimi potezami. »Sudancem ne želim nič slabega, toda če bodo nadaljevali s svojimi dejanji, bom moral odgovoriti z ustreznimi ukrepi. Vztrajal bom, dokler ne bom dosegel svojega cilja,« je bil odločen Mubarak.

Etiopska policija je medtem aretirala enega od napadalcev na egiptovskega predsednika, preiskovalci pa domnevajo, da so bili med napadalci tudi Afganistanci.

NOVICE

Vodja PKK Turčiji zagrozil z »drugim Vietnamom«

BONN - Vodja separatistične Delavske stranke Kurdistana (PPK) Abdulah Ocalan je v intervjuju za včerajšnjo izdajo stiriinajst dnevnika Stern Turčiji zagrozil z »drugim Vietnamom«. »Dovolj smo močni, da začnemo z novo ofenzivo, ki bo Turčijo se globlje pahnila v krizo, za katero si je sama kriva,« je dodal. Po Ocalanovem mnenju je turska ofenziva na severu Iraka »samo se okrepila narodnostno zavest in solidarnost med Kurdi«. Vsem turistom je svetoval, naj nikar ne potujejo v Turčijo, »ki je zdaj v vojni« in dodal, da Ankara »sedanjo vojno proti Kurdom financira iz sredstev, ki jih prinaša turizem, zato je treba ta vir presekati«. Po mnenju vodje PKK je tretjina od 450 tisoč Kurdov, ki živijo v Nemčiji, aktivistov njegove stranke, vsak drugi med njimi pa je njen simpatizer. Prepoved delovanja PKK v Nemčiji je označil kot provokacijo, Bonn pa opozoril: »Če bo Nemčija se naprej podpirala Turčijo proti Kurdom, bo tudi sama občutila posledice.« (AFP)

Odnosi med ZDA in Kitajsko se vnovič zaostrujejo

WASHINGTON/PEKING - Ameriško zunanje ministrstvo je od kitajskih oblasti zahtevalo takojšnjo izpustitev ameriškega aktivista za človekove pravice Harryja Wuja. Washington je zelo zaskrbljen, ker kitajske oblasti Wuju, ki v ZDA uživa velik ugled, že od 19. junija onemogočajo odhod, je povedal predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva Nicholas Burns. ZDA so Kitajsko o tem po diplomatski poti obvestile že v torek. Harry Wu, že dolga leta v ZDA živeci Kitajec, ki je nekaj let prebil v kitajskih delovnih taboriščih, je prišel na Kitajsko prek Kazahstana. Nicholas Burns je povedal, da Wuja zadržujejo v nekem hotelu in ne v zaporu. Peking naj bi ta ukrep opravičeval z navedbo, da se je Wu nahajal na območjih, ki so prepovedana za tuje. V zvezi s tem se ameriški predstavnik ni hotel izraziti. (Reuter)

99...

...vojakov je bilo ubitih v dvodnevni spopadih med separatističnimi tamilskimi gverilci in pripadniki srilanskih oboroženih sil. V spopadih je bilo ranjenih tudi več kot stiri deset vojakov, pet pa jih pogrešajo. Natančno število žrtev se ni znano, saj so tamilski uporniki včeraj dopoldne na severu in vzhodu Srilanke izvedli še nekaj manjših napadov na vojaške patrulje in policijske postaje. Vendar so se razmere na otoku popoldne umirile. Po navedbah srilanskih oblasti so uporniki tamilski tigri v sredo s približno tisoč borci s kopnega in z morja napadli vojaško taborišče na otoku Mandataivu, na severu države. V napadu, najhujšem po 19. aprilu, naj bi umrlo tudi približno petdeset upornikov. V drugih napadih upornikov pa je včeraj dopoldne izgubilo življenje tudi osem policistov. Po nekaterih ocenah je bilo od leta 1975 v krvavih spopadih med vojsko in tamilskimi tigri, ki se bojujejo za lastno državo, ubitih že več kot 30 tisoč ljudi. (Reuter)

TRGOVINSKA POGAJANJA / ODMEVI

Japonski trgovinski pogajalec Rjutaro Hasimoto (Telefoto: AP)

Z izidom so lahko zadovoljni tako Američani kot Japonci

ZENEVA (Reuter) - Japonski minister za industrijo in mednarodno trgovino Rjutaro Hasimoto je generalnemu direktorju Svetovne trgovinske organizacije (WTO) Renatu Ruggieru včeraj dopoldne povedal, da Tokio umika pritombo proti Washingtonu, ki jo je prejšnji mesec vložil pri WTO zaradi napovedanih ameriških trgovinskih sankcij proti Japonski. Hasimoto in Ruggiero sta se sšla na sedezu WTO manj kot 24 ur za tem, ko sta japonski minister in ameriški trgovinski odposlanec Mickey Kantor po maratonskih pogajanjih vendarle dosegla okvirni sporazum, ki naj bi pomenil konec dve leti trajajočega spora in v zadnjem trenutku

preprečil izbruh trgovinske vojne. Dogovor predvideva, da naj bi Japonci odprli svoje tržisce za tuje prodajalce avtomobilov in rezervnih delov, Američani pa naj bi se v zameno odrekli šest milijard dolarjev »težkim« trgovinskim ukrepom.

Ruggiero je japonsko odločitev pozdravil in poudaril, da gre za pomembno zmago tako za Washington in Tokio kot tudi za WTO. »Ustaljena procedura, ki jo v takih primerih predvideva WTO, se je izkazala za učinkovito in pripomogla k temu, da se je spor končal se pravočasno... Novica pomeni olajšanje za vse članice organizacije.« Japonski premier Tomiichi Murajama je v Tokiu izrazil prepričanje, da se s sporazumom končuje obdobje napetosti med gospodarstima velesilama v zvezi z vprašanjem avtomobilskega trga. »Po mojem mnenju (na tem področju) ne bo nobenih problemov več,« je dejal premier, medtem ko je njegov kabinet v posebnih izjavi zapisal, da je bilo vztrajanje Tokia pri odločitvi, da ne privoli v redne kvote za uvoz avtomobilskih delov, pravilno. »Od tega ne bomo imeli koristi le ZDA in Japonska, temveč ves svetovni sistem proste trgovine pod okriljem WTO,« menijo ministri.

Ameriški trgovinski odposlanec Kantor pa je povedal, da sporazum sicer ne bo dosti pripomogel k uravnoteženju ameriško-japonske trgovinske bilance, vendar pa pomeni prelomnico v gospodarskih odnosih med državama. »Japonska preprosto ne more več stati ob strani in izkoriščati svetovne trgovinske ureditve, ne da bi prevzela odgovornost, ki ji pripada kot drugemu najmočnejšemu gospodarstvu na svetu,« je izjavil Kantor, ki je obenem pohvalil svoje sogolednika Hasimota kot razumnega in pragmatičnega pogajalca.

KOMENTAR

Prva bitka je sicer dobljena, toda gospodarski vojni še ni videti konca

Kričali so o zavzetju trgov, grozili z mascevanjem in se enako zavzeto pogajali o številkah kot nekoč pri pogajanjih o medcelinskih raketah ali balističnih izstrelkih. Da, mednarodna trgovinska in gospodarska nacela so hladna vojna sedanjosti. Američani in Japonci so s sporazumom, ki so ga v zadnjem trenutku dosegli v Zenevi (kje drugje kot v prestolnici nekdanjih vojskajskih pogajanj med ZDA in Sovjetsko zvezo!), tik pred izbruhom pomirili prvi pravi spopad iz orožarne nove svetovne ureditve. Japonci so obljubili, da bodo kupovali več ameriških avtomobilov in avtomobilskih delov, njihova podjetja, ki delujejo v ZDA, pa bodo tam puscala več denarja. Toda vojna se ni končala. Pravzaprav se je sele dobro začela. Papir, s katerim zmagoslavno maha ameriški trgovinski pogajalec Mickey Kantor, vsebuje natančne številke avtomobilov in milijard dolarjev, s katerimi bodo prevzeli uresničevanje sporazuma. Papir, s katerim se bo domov vrnil japonski trgovinski minister Riutaru Hasimoto, nima teh števil. Zato je se vedno mogoče, da se bodo skušali Japonci nekako izmuzniti brez pravih sprememb. Tako so vsaj počeli v zadnjih petih desetletjih in ker so se medtem iz vojaško poražene fevdalne države dvignili v drugo gospodarsko supersilo, je razu-

mljivo, da jim je vsek taksna taktika.

Toda tokrat se majoje geostateske temelji korporacijske trdnjave »Japan Inc.«, ki je lahko skrbela samo za zavzemanje tujih trgov. Po razpadu Sovjetske zveze ni več nobenega razloga, zakaj bi ameriške letalonsilke varovale Japonsko, medtem ko centralno dirigirani izvozniki spodkopavajo gospodarstvo ZDA. Poleg tega zaradi taksne politike vse bolj trpi tudi Japonska. Padec komunizma bi jih lahko izučil, da neprilagodljivost, ki varuje preveč urejeni družbeni sistem, na koncu zruši celo zgradbo. Za drugo najbogatejšo državo sveta lahko samo upamo, da bo pravočasno prilagodila svoj gospodarski in finančni sistem pravilom devetdesetih let. Posledice japonskega padca bi cutili vsi.

Seveda pa tudi Američani niso brez grehov, pa čeprav so se vedno najpomembnejši mednarodni zagovornik odpiranja tržisc. Fronto za spopad z Japonci bi morali prenesti v Svetovno trgovinsko organizacijo. WTO naj bi skrbela za cim manj protekcionizma in cim več taksnega gospodarskega sodelovanja, ki je kapitalistični polovici sveta v zadnjih starih, petih desetletjih prinesel največji gospodarski razcvet v zgodovini človestva.

Barbara Kramzar

VELIKA BRITANIJA

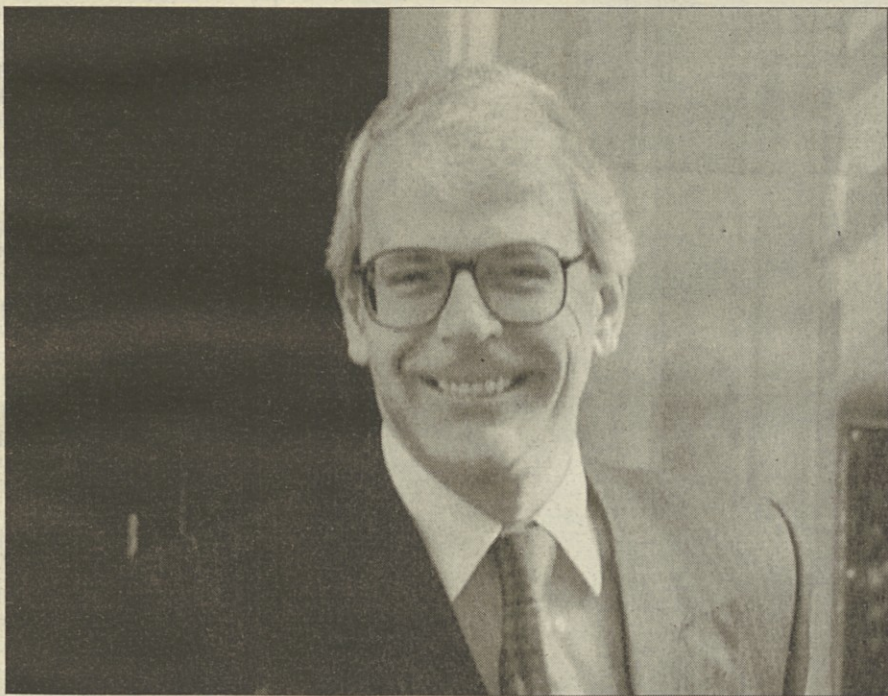
Major in Redwood sta se podala v boj

Konservativna stranka si je pridobila nekaj več ugleda

LONDON - Bitka za vodstvo v britanski vladajoči konzervativni stranki je včeraj dobila svojega protagonista in antagonista: spopadla se bosta sedanjí premier John Major in nekdanji minister v njegovi vladi John Redwood. Major in njegov nasprotnik, ki je na čelu desnega krila stranke, sta tudi edina, ki se bosta pomerila v tem boju, kar je postalo jasno včeraj opoldne, ko se je izteklo rok za nominacijo kandidatur.

Premier je spopad proti Redwoodu začel zelo napadalno. Po prepričljivem govoru, ki ga je imel premier v sredo v parlamentu, prepričan v gladko zmago, je skušal Major pridobiti se preostale glasove konzervativnih članov parlamenta, ki jih potrebuje, če hoče prepričljivo zmagati že v prvem glasovalnem krogu, ki bo v torek prihodnji teden. »Gre za volitve vodje konzervativne stranke. Razprava s kolegi na to temo zahteva precej previdnosti in taktosti. Tako bom tudi nastopil,« je izjavil Major.

Major utegne iztržiti celo več, kot je pričakoval prejšnji teden, ko je svoj vodstveni položaj postavil na kocko, saj je rokavica dramatičnega izziva, ki jo je vrgel evroskeptikom, v očeh javnosti močno dvignila ne samo njegov ugled, ampak tudi ugled njegove stranke. Kot kažejo podatki iz javnomnenjske raziskave agencije Mori, se je

podpora konzervativcem povečala od prejšnjih 22 odstotkov (konec maja) na 29 odstotkov. Za sedem odstotnih točk je napredoval tudi Major, saj je v primerjavi s prejšnjimi 21 odstotki tistih, ki so ga prej podpirali, taksonih sedaj 28 odstotkov.

Kakorkoli že pa si bo Major moral zagotoviti podporo 165 od 329 konzervativnih članov parlamenta, prav tako pa tudi 50 glasov več od Redwooda, če hoče razglasiti zmago že prihodnji torek. Če pa se Majorju ne bo posrečilo pridobiti na svojo stran pre-

pricljive večine, se bo bržkone moral umakniti in prepustiti tistim vladnim kolegom, ki so ga podpirali, vključno z ministrom za trgovino Michaelom Heseltinom in ministrom za zaposlovanje Michaelom Portillom, da sami nadaljujejo boj. »Popolnoma nedvoumno sem izjavil, da sem prepričan v premierovo zmago že v prvem krogu, kjer bo zagotovo dobil moj glas,« je pred kratkim izjavil Portillo, ki sicer predstavlja desno krilo konzervativne stranke. Tudi Heseltine, ki ga uvrščajo med levo krilo stranke, je pre-

pričan v Majorjevo zmago, čeprav ni hotel povedati, kako namerava ravnati v nasprotnem primeru.

V svojem intervjuju za Times je Redwood že napovedal, da bo brezobzirno razkril vladajočo stranko, katere ogled v preteklosti je omajala vrsta skandalov. Napovedal je, da namerava, če bo postal premier, do obisti preiskati vse ministrske kandidate, ki so kakorkoli sumljivi na finančnem področju kot tudi v zasebnem življenju.

Patricia Reaney / Reuter
Telefoto: AP

ŠPANIJA

Gonzalez sprejel odstop ministrov

Mnogi politiki pričakujejo tudi vrsto drugih korenitih sprememb v vladnem kabinetu

MADRID - Španski premier Filipe Gonzalez se pripravlja na nastop v parlamentu, pred katerim bo govoril prihodnji torek. V sredo ponoci so iz vladnih krogov sporočili, da je zaradi prisluskovalne afere premier Gonzalez sprejel odstop svojega namestnika Narcisa Serre in ministra za obrambo Juliana Garcie Vargasa.

Opozicijski politiki so takoj opozorili, da njun odstop ni dovolj, saj je za afero odgovoren sam premier Gonzalez. Serra, ki je bil kot minister za obrambo odgovoren za delovanje Cesida, je tako kot Vargas ponudil odstop že pred dvema tednoma, ko je prišla afera na dan, vendar ju je Gonzalez prosil, naj ostaneta, ker bo proti njima sprožena vladna preiskava. Gonzalez naj bi kongres seznanil z njenimi rezultati v torek, vendar je že zdaj nakazal, da bo poslance le seznanil s Serrovimi pojasnili.

Katalonski nacionalisti, ki imajo skupaj s socialisti večino v parlamentu, so opozorili, da bodo skrbno poslušali premierov govor, iz katerega bo razvidno, ali bo Gonzalez ubral pravo pot, kajti le v tem primeru ga bodo podprli.

Vodilni politiki katalonske koalicijske Convergencia i Unio (CiU) so dali vedeti, da so socialisti izgubili njihovo globalno podporo, vendar bodo Gonzalezovo vlado vendarle podprli, če bo dosežen sporazum o po-

računu za prihodnje leto. Premier na prazna ministrska položaja se ni imenoval nikogar, zato bosta Serra in Vargas uradno ministra, dokler ne bodo izbrali njunih naslednikov. Politični komentato-

ri se razhajajo glede napovedi, ali bo premier zamenjal le omenjena ministra, ali pa bo vlado korenito spremenil.

Socialistični veljak Cipria Ciscar omenja več sprememb. »Ker je Gonzalez sprejel odstop ministrov, je s tem omogočil vrsto drugih sprememb v svojem kabinetu, ki jih bo najavil v prihodnjih dneh,« je izjavil Ciscar.

Robert Hart / Reuter

Zdaj že nekdanji podpredsednik vlade Narcis Serra (Telefoto: AP)

Schengenski sistem ni prinesel zaželenih rezultatov

LYON - Francoski premier Alain Juppé je v četrtek v Lyonu poudaril, »da schengenski sistem ne deluje zadovoljivo« ter tako utemeljil francosko zahtevo, da se se za šest mesecev podaljšaj prehodno obdobje, pri čemer po njegovem mnenju ni ustrezen nadzor nad prometom z mamili na Nizozemskem. »Sele ko bomo prejeli vsa zagotovila, da je ta nadzor učinkovit, se bomo zavzeli za uveljavitev Schengenskega sporazuma v vseh njegovih razsežnostih,« je se dodal Juppé. Francoska televizija France 3 je že v sredo zvečer objavila sporočilo predsednika vlade, da bo Francija zahtevala podaljšanje prehodnega obdobja Schengenskega sporazuma za nadaljnjih šest mesecev. Včeraj zjutraj se je z Juppéjem pogovarjal tudi belgijski premier Dehaene, ki je sprico francoske odločitve izrazil obžalovanje.

FRANCIJA

Greenpeace naj bi povabili na jedrski poligon na Mururoi

PAPEETE, francoska Polinezija (Reuter) - Francoske oblasti proučujejo možnost, da bi povabile predstavnike organizacije Greenpeace na jedrski poskusni poligon na otoku Mururoa, so včeraj uradno sporočili.

Manjša skupina predstavnikov te naravovarstvene organizacije naj bi tako obiskala omenjeni poligon in se pogovarjala s tamkajšnjimi uradniki francoskimi predstavniki se pred septembrom načrtovanimi jedrskimi poskusi. Popolnoma pa izključuje možnost, da bi na atol Mururoa priplula Greenpeaceova ladja Mavricni bojovnik. Visoki francoski komisarjat za Polinezijo je sicer tej ladji, ki je postala po vsem svetu simbol boja za okolje, dal dovoljenje, da se je zadržala v pristanišču Papeete. Iz francoskih uradnih virov so sporočili, da bo obisk predsta-

vnikov Greenpeaca na tem otoku vsem nasprotnikom francoskih jedrskih poskusov dokazal, da ti poskusi okolju niso škodljivi. Greenpeaceova predstavnica je ob tem izjavila, da kakršnokoli resno proučevanje okolja zahteva, da bi morali na tem otoku ostati vsaj tri mesece in da bi morali imeti dostop prav na vsa območja.

Francija je tudi leta 1989 - tri leta preden je razglasila moratorij na jedrske poskuse, povabila predstavnike Greenpeaca naj obiščejo otok Mururoa. Povabilo je bilo odgovor na prošnjo Greenpeaca, da bi lahko šest tednov krizarili po tem območju. Nasprotniki jedrskih poskusov na Tahitijsu so organizirali miroljubne demonstracije, ki naj bi sovpadle s prihodom Mavricnega bojovnika. Organizatorji napovedujejo, da se bo protestnega shoda udeležilo 15 tisoč ljudi.

EVROPSKA KOMISIJA

Trije novi predlogi za ohranitev naravnih vodnih zalog

RITT BJERREGAARD (FRANKFURTER RUNDSCHAU)

BRUSELJ - Ali lahko za vodo zahtevamo določeno ceno? Ali lahko določimo, kolikšna je njena vrednost? Koliko smo pripravljeni plačati za to, da bi lahko plavali v čistih jezerih in morjih, da bi lahko v rekah lovili zdrave ribe ali pa za to, da bi lahko ob jezeru ležali v travi, poslušali ptice petje in zabje regljanje?

Doslej nas je narava s temi razkošji razvajala brezplačno, in seveda tudi ničesar ne rešimo, če ob slapove, jezera, reke in obale postavimo zabojčke za denarne prispevke. Pri tem pa pravzaprav ne gre za denar, temveč predvsem za naš odnos do narave. »Nasa hrana ni zastoj,« je povedal Nobelov nagrajenec Nielson Friedman. Enako velja za čisto vodo. Moramo jo plačati, toda upajmo, da ne z lastnim zdravjem.

Evropska komisija je predložila tri nove načrte za ohranitev čistih voda, Evropski parlament pa je razpravljal o evropski politiki do vodnih zalog. Na ta način skušajo preveriti, ali je skupna politika do vode na pravi poti. Predlagane so spremembe norm za vode, ki so primerne za kopanje in pitje, obenem pa bodo določili novo normo za kakovost površinskih voda (rek in jezer).

Glavni cilj skupne evropske politike do vode je zmanjšanje njene onesnaženosti. V pogodbi so zapisani določeni principi, ki so jih pozneje prenesli v naravovarstveni program za trajen in okolju prijazen razvoj. Gre

namreč za preventivne ukrepe in naložbo, da je treba onesnaževanje narave preprečevati že na samem izvoru onesnaževanja. Seveda moramo tudi poskrbeti za to, da se različni pravni prepisi med seboj ne izključujejo. Vprašanje vodne politike je treba upoštevati tudi pri drugih političnih vprašanjih. Voda je zelo ranljiv element, saj je del krogotoka, ki se sam obnavlja, zato moramo imeti celostni vpogled na izkoriščanje in zaščito vodnih zalog. Pri tem moramo seveda upoštevati tudi naravne zakonitosti. Tako na primer ni smiselno, če za obalne vode določimo stroge kriterije čistoče, obenem pa ne preverjamo kakovosti vod, ki se po rekah stekajo v morje. Reke so najpogostje onesnažene s komunalnimi odpadki ter industrijskimi in kmetijskimi kemikalijami. Dva nova predloga za pitno vodo in vodo za kopanje povezujeta zaščito narave in zaščito zdravja, pri čemer gre v prvi vrsti za kakovost vode,

obenem pa moramo razmišljati tudi o količinah. Ti dve področji sta namreč tesno povezani. Če površinske vode niso dovolj kakovostne, se

za namakanje pogosto uporabljajo talne vode. V nekaterih predelih Evrope so talno vodo tako intenzivno izkoriščali, da se kažejo že prvi znaki pomanjkanja. Tako nastane problem iskanja vode, ki je dovolj kakovostna za človekovo uporabo. To vodo lahko sicer prevažamo na velike razdalje, toda štirideset odstotkov vse vode, ki jo porabi Evropa, se izgubi zaradi izparevanja med prevozom. V Evropski uniji je dovolj vode, toda žal ne vedno tam, kjer je potrebna. Dogaja se tudi, da je vodo celo preveč. Poplave na Nizozemskem in suša v Španiji - takšna je igra narave. Na neki način je tak razpored vodnih zalog logičen - vendar samo do določene stopnje. Industrija in kmetijstvo sta na različne načine doprinesla k temu, da narava ni več v ravnotežju. Posledica cedalje obsežnejše uporabe gnojil in pesticidov v modernem, intenzivnem kmetijstvu se jasno kaže na vseh področjih naravnega okolja, tudi na površinskih in talnih vodah, ki so glavni vir pitne vode. Nase vodne zaloge moramo opremiti z »varnostno mrežo«. Predlog za ekološko kakovost vode ponuja takšno varnostno mrežo, ki daje ekološkim merilom najpomembnejšo vlogo. Na ta način povezuje splet kakovosti in količine, ki sta se doslej izključevali.

Porabniki skrbijo za pitno vodo ne morejo prepustiti politikom. Povprečni porabnik ne plačuje le storitev industrije in kmetijstva, temveč porabi tudi ogromne količine vode. Član povprečnega gospodinjstva dnevno v povprečju za pitje, kuhanje, kopanje in tudi za namakanje zelenice porabi dvesto litrov vode, kar znese tisoč litrov vode na dan za povprečno petčlansko družino. Če všteto sosedo, dobimo porabo vode, ki znaša milijon litrov na leto, kar je dovolj, da napolnimo velik plavalni bazen. V obdobju dvajsetih let (1970-1990) se je poraba vode v Evropski uniji povečala za 40 odstotkov.

»Pozdravljam razprave o vodni politiki in pogovore med vodilnimi evropskimi strokovnjaki za vodo. Po razpravi bom nadaljevala svoje delo v programu za zaščito in izkoriščanje talne vode, pri tem pa upoštevala vse, kar bo na sestanku povedano in predlagano.« Polovica evropske pitne vode izhaja iz zalog talnih voda. Te zaloge so sicer dobro varovane, toda žal ne do te mere, da bi lahko povsem izključili zlorabe. Nedvomno je, da bodo odpadki, ki danes pridejo v vodo in tla, prej ali slej našli pot v talne vode. Na srečo se ni nobene nujnosti za zaščito pred katastrofo, storiti pa moramo vse, da do tega nikoli ne bo prišlo.

BOSNA IN HERCEGOVINA

Odločilni boji se šele začenjajo

SARAJEVO (Reuter, dpa) - Ofenziva vladnih enot se nadaljuje tako v okolici Sarajeva kot na severu BiH, vendar z zmanjšano močjo. Kot ugotavljajo vojaški analitiki, se odločilni boji šele začenjajo, sedanji spopadi pa so najverjetneje samo slepilni manevri. Bosanski Srbi se vedno bombardirajo Sarajevo z raketami velike rusilne moči. Med včerajšnjim obstreljevanjem mesta je umrla ena oseba, več ljudi pa je bilo ranjenih.

Včeraj je bosanski zunanji minister Mohamed Šaćirbej na Varnostni svet naslovil odprto pismo, v katerem sporoča, da bodo bosanske oblasti vnovic preucile pogoje

prihoda in nastanitve enot za hitro posredovanje v BiH. Potem ko so bosanske oblasti začasno ze odobrile prisotnost enot za hitro posredovanje, je sedaj vlada v Sarajevu izrazila zaskrbljenost zaradi nejasnosti mandata novih enot ZN. Bosanski Hrvati in Muslimani skupaj stopnjujejo pritisk na mirovne posrednike in obenem postavljajo pod vprašaj tudi nadaljnjo posredniško vlogo ZN v BiH. Šaćirbej je včeraj nastopil v Strasbourgu pred poslanci parlamentarne skupščine Sveta Evrope in jim predstavil mirovni načrt za rešitev krize v BiH. Po mnenju bosanske vlade načrt ni pravičen, a vseeno ponuja miren razplet balkanskega konflikta.

Ameriški predsednik Bill Clinton je včeraj podpisal odlok s katerim bo Washington namenil 15 milijonov dolarjev za britansko-francoske-nizozemske enote za hitro posredovanje. Predsednik je na ta način zaobšel kongres, ki po drugi strani pritiska nanj z zahtevo, da naj ZDA odpravijo embargo za prodajo orožja BiH.

Sarajevski zdravniki se kljub težkim razmeram borijo za sleherno življenje (Telefoto: AP)

MNENJE

Zubak svari enote za hitro posredovanje

ZAGREB (AFP) - Predsednik hrvasko-muslimanske federacije Kresimir Zubak nasprotuje nadaljnjemu razmeščanju enot za hitro posredovanje, je včeraj sporočila Hina. Stališče federacije BiH je Zubak že pojasnil v pismu generalu Bernardu Janvierju, poveljniku mirovnih sil v nekdanji Jugoslaviji. Zubak je ob kritiki »enostranske odločitve«, da bodo del teh čet namestili »brez dovoljenja državnih organov, ki so za to pristojni,« generala Janvierja obvestil, »da lahko ostanejo v okviru svojega mandata na sedanjih lokacijah največ 30 dni.« Poudaril je, »da strateški interesi tukajšnjega prebivalstva federacije zahtevajo,« da so v celoti seznanjeni z mandatom čet za hitro posredovanje. »Ne moremo dovoliti nadaljevanja vojskega usposabljanja čet na območju Tomislavgrada, dokler ne dobimo ustreznih zagotovil o naravi in trajanju njihovega mandata,« je izjavil Zubak, ki je hkrati tudi predsednik Hrvaske republike Herceg-Bosne, katere parlament je v sredo zvečer zahteval takojšen odhod britanskih in francoskih pripadnikov čet. Christopher Guinness, eden od tiskovnih predstavnikov OZN v Zagrebu, je včeraj povedal, da bodo te birokratske zaplete rešili v kratkem.

Uncro razočaral Tuđmana

ZAGREB - Hrvaski predsednik Franjo Tuđman se je včeraj vrnil z desetdnevnega uradnega obiska v Avstraliji in na Novi Zelandiji. Po vrnitvi je na tiskovni konferenci obvestil javnost, da so matere iz Vukovara prenehale z gladovno stavko. Pri tem je se posebej poudaril, da so se same odločile za prekinitev gladovnega protesta, potem ko jim je osebno povrnil zaupanje v hrvaško državo, ki bo podrobno preiskala usodo pogrešanih.

Sicer pa je predsednik Tuđman obsirno govoril o svojih vtisih s potovanja. Sele v svojih odgovorih na novinarska vprašanja je ocenil

politična dogajanja na Hrvaškem in območju nekdanje Jugoslavije. Sedanji mandat mirovnih enot Uncroja je označil kot neučinkovit, kar pripisuje odporu srbskih ekstremistov, ki niso pripravljeni izvajati resolucij ZN. Hrvati pričakujejo, da bodo pripadniki Uncroja čimprej pripeljali mirovni proces do konca, ker ne morejo pristati na »neskončno okupacijo«. Povedal je tudi, da je za Hrvate v BiH nesprijemljiva kakršnakoli unitarna država, prek katere si nekateri prizadevajo celotno Hrvasko vrniti v nekakšno jugoslovansko, balkansko ali jadransko konfederacijo. **Gordana Gojak**

SKUPNA MAŠA PAPEŽA IN CARIGRAJSKEGA PATRIARHA

Pozivi k enotnosti kristjanov

VATIKAN (dpa) - Papež Janez Pavel II. in carigrjski patriarh Bartolomej I. sta v četrtek masevala v rimski baziliki Svetega Petra. Skupaj sta molila na grobu apostola Pavla in nato pozvala k enotnosti vseh kristjanov.

Po masi sta cerkvena dojestojanstvenika z balkona cerkve nagovorila približno 5000 vernikov, ki so se zbrali na Petrovem trgu. Papež je poudaril, da kristjani ne bi smeli biti več razdeljeni, temveč bi morali pot na-

daljevati skupaj. Carigrjski patriarh, ki je formalno najvišji cerkveni predstavnik več kot 300 milijonov pravoslavnih vernikov, je v svojem govoru omenil teološka prizadevanja za preseganje razlik med cerkvama.

Ob tem se ni izognil papeževemu primatu nad kristjani kot največji oviri na združitveni poti. »Se vedno ne moremo piti iz istega keliha,« je dejal patriarh Bartolomej. Patriarh in papež sta vernikom podelila blagoslov v grščini, ki je bil tak kot prvotni blagoslov pred razdelitvijo krščanske cerkve leta 1054.

Patriarh Bartolomej je tokrat prvič na uradnem obisku v Vatikanu in je tretji carigrjski patriarh po letu 1054, ki je obiskal papeža. V Vatikan sta se namreč napotila tudi njegova predhodnika, patriarh Atenagor leta 1967 in patriarh Dimitrij leta 1987. Pravoslavna in rimokatoliška cerkev sta medsebojno ekskomunikacijo prekinili leta 1971, ko sta se na jeruzalemski Oljčni gori objela pravoslavni patriarh Atenagor in papež Pavel VI. Tokratno pobudo za združevanje krščanskih cerkva je dal papež Janez Pavel II, ki je v svoji zadnji encikliki pozval, da kristjani ob prehodu v novo tisočletje ne bi bili več razdeljeni.

Papež Janez Pavel II. in Bartolomeja I. (Telefoto: AP)

SEVERNOATLANTSKA ZVEZA

Evropejci in Američani spet na dveh bregovih

BRUSELJ - Američani in Evropejci so se znova zasnali na dveh bregovih ob načrtu Nata o morebitnem umiku modrih celad iz Bosne. Čeprav so vsi zavezniki v sredo soglasali s tako imenovanim načrtom 40.104, se nikakor niso mogli sporazumeti o ključnem vprašanju poveljevanja tej operaciji, in ga zato preložili.

»Petnajst držav članic je menilo, da bi morali se naprej ohraniti sistem tako imenovanega dvojnega ključa (sčasne odobritve Nata in OZN), v poglavitnih fazah morebitne operacije umika, le Američani so temu nasprotovali,« je povedal eden od diplomatov. Američani so bili, kot navedeno v omenjenih krogih, pripravljeni v prid »usklajenega mehanizma poveljevanja« med OZN in Severnoatlantsko zvezo celo zavrniti besedilo, ki govori o dvojnem ključu. Države petnajsterice, ki imajo na ozemlju BiH svoje vojake, bi želele ohraniti nadzor tudi nad morebitnimi operacijami umika, zlasti če bi bil ta delen, in če bi šlo za preventivne akcije v okviru poznejšega globalnega umika modrih celad. Če bi namreč prislo do delnega umika iz vzhodnih muslimanskih enklav in bi pri tem nastali zapleti, bi bile modre celade, ki so razmeščene drugod po Bosni, preveč ranljive, zaradi česar Nato ne bi smel ukrepati sam, na primer tako, da bi stopnjeval letalske napade, so zatrjevali predstavniki držav EU.

Ameriški predstavniki pa so menili, da se sistem dvojnega ključa doslej v Bosni ni obnesel, zato bi ga bilo treba odpraviti, kakor hitro bi se začel umik pod poveljstvom Nata. Načelnik ameriškega generalstaba general John Shalikashvili je izrazil upanje, da bo kongres odobril sodelovanje ameriških čet pri morebitnem umiku. Ker pa sporazum v okviru Nata ni povsem trden, bržkone kongres ne bo zlahka pristal na udeležbo 25 tisoč svojih mozi pri operaciji umika, pri kateri bi lahko v določeni meri poveljevala OZN. Vsi zavezniki so se strinjali, da mora imeti Nato možnost, da začne v primeru legitimne obrambe in podpore modrim celadam streljati brez blagoslova OZN. Ze leta 1994 je enostranski umik Washingtona, ko je slo za morski nadzor nad izvajanjem embarga na prepoved uvoza orožja v Bosno, močno načel enotnost Nata

Philippe Rater / AFP

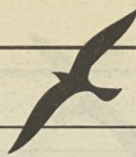
NOVICE

Mednarodna konferenca o nadzoru uporabe protipehotnih min

BUDIMPESTA - Pod pokroviteljstvom ameriške in britanske vlade se je včeraj začela v Budimpešti mednarodna konferenca o nadzoru nad razširjanjem in uporabo protipehotnih min. Cilj dva dni trajajoče konference je zmanjšati število poškodb med civilnim prebivalstvom, ki jih povzročajo protipehotne mine, so poudarili predstavniki madžarskega obrambnega ministrstva. Program nadzora, ki zajema 12 točk, kot sta jih predložili Združene države Amerike in Velika Britanija, bodo za zaprtimi vrati proučili predstavniki 31 držav. »Gre za pripravljeno konferenco, samo besedilo pa bodo sprejeli na drugi konferenci, katere natančen datum bodo določili v petek, ob koncu sedanjega posveta,« je izjavil Philippe Sutter, član francoske delegacije. Kitajska, ki je ena največjih proizvajalk protipehotnih min na svetu, se ni odzvala povabilu na konferenco, so se sporočili organizatorji. (AFP)

Albanija postala članica parlamentarne skupščine Sveta Evrope

STRASBOURG - Z velikimi zadržki so včeraj na parlamentarni skupščini Sveta Evrope (SE) prizgali zeleno luč Albaniji, da se bo lahko kot 36. članica pridružila tej vseevropski organizaciji, ki so jo ustanovili leta 1949 za zaščito demokracije in človekovih pravic. Skupščina v Strasbourgu je potrdila kandidacijo Albanije sele potem, ko je uro in pol po polnoči predsednik albanskega parlamenta Pjeter Arbnori podpisal poseben dokument, v katerem se je zavezal, da bo spoštoval in upošteval vse zahteve skupščine, ki se tičejo demokracije in uresničevanja človekovih pravic. Pravna komisija SE je zahtevala posebno poročilo v zvezi s to državo, zlasti glede problemov neodvisnosti sodstva in svobode tiska. Poročevalec je bil svicarski krščanski demokrat Dumeni Columberg, ki je v svojem poročilu poudaril, »da je sprico petinstiridesetletne vladavine najtrše komunistične represije splosni politični, pravosodni in gospodarski položaj v Albaniji se zmeraj napet in zaskrbljujoč«. Ministrstvo za pravosodje v tej državi sploh ni obstajalo, po letu 1967 pa so advokatom prepovedali opravljati njihov poklic. Poudaril je, da novi kazenski zakonik kar v 22 primerih predvideva smrtno kazen. Petnajst smrtnih obsodb so izvršili po letu 1992. (AFP)

POSTOJNA / ŠTIRIDESETO SREČANJE V MOJI DEŽELI

Izseljenci se radi vračajo v Postojno

Tudi naslednjih pet let naj bi se srečevali na istem mestu

Tradicionalna vsakoletna prireditev Srečanje v moji deželi bo v soboto, 1. julija, v Postojni. To bo že štirideseto srečanje slovenskih izseljencev s sorodniki, znanci in prijatelji v domovini, ki ga pripravlja Slovenska izseljenska matica (SIM). Leta 1955 se je namreč skupina slovenskih izseljencev iz ZDA prvič srečala v Polhovem Gradcu, kjer je praznovala ameriški praznik 4. julij. Iz tega povsem spontanega srečanja je nastalo vsakoletno druženje Slovencev z vseh koncev sveta v domovini, ki se je sprva imenovalo izseljeniski piknik, pozneje pa se je preimenovalo v Srečanje v moji deželi.

Prireditve, ki tokrat nosi se poseben naslov Za vse Slovence, bo že drugo leto zapored v Postojni.

Organizatorja, Obcina Postojna in SIM sta program prireditve zasnovala v treh delih. Dopoldanski del, v katerem bodo pred vzhodom v Postojnsko jamo nastopile domače folklorne skupine in Postojnska godba, se bo končal ob 12. uri, ko bo v jami

maša. Maseval bo monsignor Vladimir Pirih. Osrednje dogajanje se bo začelo ob 15. uri v parku pred Postojnsko jamo, kjer bosta udeležence pozdravila postojnski župan Josip Bajc in predsednik SIM dr. Janez Bogataj. V kulturnem programu se bo predstavilo več domačih in izseljenjskih kulturnoumetniških skupin, med njimi folklorna skupina Planika

iz Kanade in mešani pevski zbor Uspeh iz Milwaukeeja, ZDA. Tudi letos bodo organizatorji popestrili prireditev s prikazom etnografskih značilnosti Slovenije, tako da se bodo gostje na delavnica lahko poskusili v kovastvu, lončarstvu, pletarstvu, obdelovanju lesa, izdelovanju suhe robe, cipkarstvu, vezenju narodnih noš, sedlarstvu in rezbarstvu ali pa bodo tekmovali v kulinariki - v pripravi divjačinskega go-

laza po postojnsko. Od 17. ure naprej bodo goste, ki naj bi se jim pridružili tudi domačini, zabavali narodno-zabavni ansambli in plesne skupine.

Osrednja sobotna prireditev: po napovedih naj bi jo obiskalo približno pet tisoč Slovencev, udeležila pa naj bi se je tudi predsednik države Milan Kučan in ameriški kongresnik slovenskega rodu James Oberstar (to bo njegov prvi obisk v Sloveniji). Organizatorji namenajo letos po-

Slovenska izseljenska matica in postojnska občina sta se dogovorili, naj bi prireditev Srečanje v moji deželi se vsaj naslednjih pet let potekala v Postojni. Tej odločitvi je botrovala lanskoletna dobra organizacija prireditve, v kateri je se posebej izstopala gostinska ponudba. Poleg tega je Postoj-

na zelo primeren kraj, tako zaradi primerne oddaljenosti od glavnega mesta in dobrih prometnih povezav kot tudi zaradi velikih parkirnih površin pred Postojnsko jamo in ne nazadnje zaradi pestre turistične ponudbe. Glavni pokrovitelj letosnje prireditve je HIT Nova Gorica.

Postojnčani so zelo dobri gostitelji, menijo slovenski izseljenci

sebno pozornost avstralskim Slovincem, prišli pa naj bi tudi Slovenci, ki živijo v BiH in na Hrva-

škem. Tako je razstava, ki so jo včeraj odprli v Nuku v Ljubljani posvečena slovenski besedi v Avstraliji, v soboto dopoldan pa bo v Postojni prvo srečanje balinarjev slovenskih izseljencev iz Avstralije z balinarji občinske balinarske zveze Postojna. Poleg omenjenih se bo v okviru Srečanja v moji deželi v prihodnjih dneh zvrstilo se nekaj športnih, kultur-

nih in drugih prireditvev. Omenimo naj vsakoletno slikarsko kolonijo, ki bo letos v Mostu na Soci, in v kateri sodeluje devet likovnikov slovenskega rodu iz različnih koncev sveta. Tradicionalna izseljenjska prireditev se bo končala z znanstvenim kolokvijem o vlogi slovenskih izseljencev v drugi svetovni vojni, ki bo 11. oktobra v Mostu na Soci. **Mateja Godejsa**

LOGATEC / NOTRANJSKI RADIO

Radio, ki se ga sliši daleč naokoli

Poletni program bo bolj počitniško obarvan

Cepnav Notranjski radio (NTR) poskusno oddaja že nekaj tednov, se je redni program začel sele včeraj petnajst minut čez deveto dopoldan, ko so iz studija na Trzaski 150 poslušalce pozdravili glavni in odgovorni urednik NTR Damijan Zorc, logaski zupan Stanislav Brencić, predstavniki Radia Slovenija, številni sodelavci radia, predstavniki drugih lokalnih radijskih postaj ter drugi gostje. Potem ko so z zdravico zazeleli novorojenemu Notranjskemu radiu se dolgo življenje, je prostore blagoslovil se logaski župnik.

Radijska ekipa se je nato preselila na prizorišče obrtnega sejma v Logatcu, kjer je spremljala odprtje in sejemsko dogajanje v naslednjih treh dneh. Tako je uspelo dokončan večletni projekt logaske občine, ki je za ureditev prostorov, nakup sodobne studijske opreme in oddajniško tehniko namenila približno 1,5 milijona nemških mark. Notranjski radio bo s svojim signalom, ki je usmerjen s 500-vatnega oddajnika na Vrh sv. treh kraljev, na fre-

kvenci 107 Mhz pokrival celotno Notranjsko in precejšnji del ljubljanske kotline ter območje Idrije in Cerkljanskega. Kot nam je povedal glavni in odgovorni urednik NTR Damijan Zorc, se njihov program začneja že ob peti uri zjutraj, ko se v vodenem programu do osme ure ob veliko glasbe zvrstijo pomembna obvestila, napoved vremena in druga koristna sporočila, ki so namenjena odhajajočim v službo in solo, poletni program pa bo seveda bolj počitniško obarvan. V poskočnem dopoldnevu vrtijo veliko glasbe, vmes pa se vključujejo tudi v program Vala 202. Z lastnim programom začnejo spet v popoldanskem, servisnem delu med poldrugo in polpeto uro, večerni del med polosmo in dvaindvajseto uro pa je prihranjen za tematske kulturnoumetniške in glasbene večere. Na Notranjskem radiju so trije redno zaposleni (glavni in odgovorni urednik, vodja tehnike in tajnica), poleg tega pa so k pripravi programa pritegnili se približno 30 sodelavcev. **Roman Bric**

V programu, ki se začne ob 5. uri zjutraj, bo veliko glasbe in obvestil (Foto: R. B.)

IZOLA / OBALNI GLEDALIŠKI FESTIVAL

Kultura kot del poslovne politike podjetij

Nova Valvasorjeva fondacija bo finančno pomagala prenavljati stara mesta in gradove

V palaci Besenghi je bil včeraj slovesen podpis pogodbe med primorskim Poletnim festivalom in podjetjem Petrol, ki je tako prevzel generalno pokroviteljstvo nad letosnjim gledališkim festivalom na Obali.

Podjetje Petrol je tudi eden od soustanoviteljev nove Valvasorjeve fondacije, ki bo finančno pomagala projektom prenove starih mest in gradov na Slovenškem ter kulturnim festivalom. To je pravzaprav prvi pravi tovrstni sklad pri nas, ki bo zagotovo vnesel nov način obnasanja v slovensko kulturno politiko, hkrati pa daje možnost, da bo tudi do nas prodrlo spoznanje, da je mogoče kulturo uspešno povezati s poslovno politiko podjetij.

Generalni direktor Petrola Franc Premk je ob podpisu pogodbe o pokroviteljstvu povedal: »Seveda imamo poslovne interese tudi tu na Obali. Ob tem si prizadevamo, da bo naša navzočnost na tem območju pripomogla tudi k prijaznejšemu življenju. Naša poslovna filozofija temelji na 'mehki inaciji' razvoja. Prepričani smo, da se bomo v identiteto tega okolja uspešno vključevali - tudi s pomočjo kulturnih pro-

jektov, kakršen je primorski Poletni festival.«

Navzoč je bil tudi izolski župan Mario Gasparini s sodelavci, ki se je s predstavnikom Petrola pogovarjal o poteku projekta izgradnje dveh Petrolovih benčinskih crpk ob izolski obvoznici. Petrol pa se zanima tudi za izolske načrte o plinifikaciji mesta. Prav v tem času je odprt razpis za izdelavo projekta.

Direktorica festivala Neva Zajc je povedala, da so sprva pričakovali podporo pri tukajšnjem Petrolovem konkurentu - koprskem Istrabenzu. Ker pa je koprsko podjetje tu že trdno zasidrano, Petrol pa sele

osvaja ta prostor, je imel slednji več razumevanja za prosnje kulturnih organizatorjev - tem je seveda vseeno, po kakšni nafti smrdi denar, saj ga je vedno premalo. Z neposrednim financiranjem kulturnih projektov s strani gospodarstva, ki je v svetu povsem običajno, se bodo morali tudi kulturniki privaditi novemu načinu razmišljanja, saj so proračunske jasli cedalje bolj prazne. Država pa ob tem lahko zagotovi vsaj primerne davčne olajšave za podjetja, ki so pripravljena prevesti del njenih bremen na področju kulture. **Boris Vuk**

AJDOVŠČINA / ŠRC POLICE

Zasedeni vadbeni prostori

Prostore športnega centra zasedajo šolarji, klubi in rekreativci

ŠRC Police, ki ga je bilo pred leti moderno kritizirati (to so radi počeli predvsem lokalni politiki, športniki in rekreativci pa so center raje uporabljali in trenirali) kot ogromno zgradbo, ki porabi veliko denarja (kritike so temeljile predvsem na slabo nacrtovani in za Ajdovščino neustrezni strehi in njeni slabi izvedbi), deluje danes nepretrgano z le dvema redno zaposlenima človekoma.

Od jutranjih ur pa do 14. ure uporabljajo veliko dvorano ajdovski osnovnošolci za redni pouk telesne vzgoje, medtem ko imajo srednjo dvorano v zakupu gimnazijci. V popoldanskem času in zvečer trenirajo v veliki dvorani roketarji iz male športne sole pa tudi iz visjih selekcij do tekmovalcev v državni ligi in občasno tudi nogometarji. Ostali dve dvorani sta v popoldanskem času namenjeni klubom ali organizacijam v sklopu Zveze telesnokulturnih organizacij Ajdovščina, od plezalcev (center ima tudi umetne stene) do kolesarjev, smučarjev ipd.

Preostali prostor in čas razpisuje in prodaja sam športni center, ki organizira vrsto tečajev ali ukrepanje pod strokovnim vodstvom.

Izjemno dobro je obiskana aerobika, v katero je vključenih kar 114 zensk. Rekreacija za matere z otroki se je spremenila v enkrat tedensko brezplačno družinsko rekreacijo pod strokovnim vodstvom. Prihajajo tudi upokojenci in skupine rekreativcev, ki se ukvarjajo z odbojko, malim nogometom in drugim, kar plačajo posebej. Zacetel se je tudi tečaj karateja. V centru vzbudi pozornost veliko število

mladih in osnovnošolcev, ki se ukvarjajo z vrsto dejavnosti.

V centru sta zaposlena le vodja programov in cuvaj, preostala dela pa zaenkrat financirajo prek javnih del.

Nedvomno bo potrebno kmalu doreči tudi širše cilje športnega centra, ki ima možnosti, da ob nactnem delu in vzgoji mladih postane ne le kraj, od koder bodo prihajali dobri športniki, pač pa tudi privlačno športno središče. Ob centru je letni bazen z moznostmi razširitve zunanjih površin za rekreacijo - tenis, kegljišce - dobro bi bilo usposobiti zimski bazen, v izgradnji je avtokamp. Tudi sama Ajdovščina z okolico ponuja vrsto možnosti, od športnega letališča, mednarodno znanega naravnega zaletišča za prostoleteče zmajanje na Gori, prostega plezanja, ipd. **Artur Lipovž**

Vzorno urejen dom slepih

IZOLA - Nedavno so v Ulici sv. Petra v Izoli odprli prenovljene prostore počitniškega doma Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije. Obnova je trajala dve leti, naložba je veljala milijon mark. V domu je 21 udobnih sob, po poslopju in vrtu teče prava mreža tako imenovanih vodljivih poti in ograj, tla v sobah so iz negorljivega materiala, stevalke sob pa so izpisane v brailovi pisavi. Tudi kopališče v blizini doma je urejeno po njihovi meri - z vodljivimi ploščami, za nameček pa nad dogajanje bdi kopalski mojster. (A. Zn.)

RAI 1

- 6.45 Jutranja oddaja Unomat-tina, (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik
9.30 Odprti prostor
9.45 Film: Heidi torna a casa (kom., Svica '54), vmes (11.00) dnevnik
11.20 Poletna oddaja Verde mattina estate
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa v rumenem
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.20 Film: La donna più bella del mondo (kom., It. '55, i. G. Lollobrigida)
16.15 Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.30 Nan.: Dinozavri
17.55 Danes v Parlamentu
18.00 Dnevnik
18.10 Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera, nato informacije o prevoznosti cest
18.50 Variete: Poletje v Luna Parku
19.35 Vreme, dnevnik in sport
20.40 Film: Moonraker - Operazione spazio (krim., VB '79, i. R. Moore) ali nogometna tekma Master Over 35
22.55 Dnevnik
23.00 Variete: Seconda serata (vodi Laura Laurenzi)
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Danes v Parlamentu
0.40 Dok. Videosapere

RAI 2

- 6.35 V kraljestvu narave
7.00 Dok.: Tisot umetnin
8.00 Variete za najmlajše
9.30 Quante storie!, risanke
9.55 Nan.: Lassie
11.45 Nad.: Quando si ama
12.10 Dnevnik, 12.00 TG2-33
12.10 Nan.: Zdravnik med medvedi
13.00 Dnevnik, okolje in družba, vreme
14.00 Variete: Quante storie Disney, risanke
14.30 Nad.: Paradise Beach, 15.00 Santa Barbara
15.45 Dnevnik
15.50 Popoldne na RAI 2
16.10 Film: Ombre del passato (dram., ZDA '91)
17.00 Dnevnik
17.50 Vabilo na festival v Spoletu
18.10 Sport in vreme
18.35 Sereno Variabile
18.45 Nan.: Dvojni obraz pravice
19.45 Dnevnik in sport
20.40 Variete: Vita da cani (vodi Jocelyn)
23.30 Dnevnik in vreme
0.05 Nogomet: Master Over 35
1.15 Sport: Biljard
2.00 Filmske novosti

RAI 3

- 6.00 8.30 Jutranji dnevnik, informacije
8.30 Oddaje Videosapere: Rossellini, dok., Poto-vanje po Italiji, Vodice za izbiro fakultete, itd.
12.00 Dnevnik, delo, okolje, znanstveni dnevnik
12.40 Avtomobilizem F1
13.25 Zenske v glasbi
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.50 TGR v Italiji
15.15 Sport: kolesarstvo, biljard
16.30 Dok.: Carrara
17.00 Film: Il dito più veloce del West (western, '68)
18.45 Vivere, vreme, dnevnik, dezelne vesti, Blob
20.30 TV film: Rabbia e onore (krim., ZDA '92, i. C. Rothrock, R. Norton)
22.05 Chi l'ha visto?
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Dok.: I Parrini - I preti di Palermo
23.50 Aktualno: Pred premiero - Opera kviz

RETE 4

- 7.00 Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.30 Nad.: Manuela, 8.30 Il disprezzo, 9.45 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.00 Senza peccato, 12.20 nan. Mai dire sì, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00 Nad.: Sentieri
14.45 Film: Giulietta e Romanoff (kom., ZDA '61, i. P. Ustinov, S. Dee)
17.10 Aktualno: Perdonami, 18.00 Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45 TV film: Processo a una madre (dram., ZDA '92, i. L. Hartman Black)
22.50 Film: Bug insetto di fuoco (fant., ZDA '75, i. B. Dillman, J. Miles) vmes (23.30) dnevnik
0.45 Pregled tiska
1.00 Nan.: Hitchcock

CANALE 5

- 6.30 Na prvi strani, 8.45 Vodic Parlamenta
9.00 Maurizio Costanzo Show
11.10 Una bionda per papà
11.40 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful, 14.15 Amarsi
15.00 Nan.: Pappae ... ciccia, 15.30 La tata
16.00 Otroška oddaja, vmes risanke in nanizanka
17.55 TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00 Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40 Glasba: Un disco per l'estate (vodi G. Sabani)
22.45 Dnevnik
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

- 6.30 Otroški variete
9.20 Nanizanke
11.25 Aktualno: Village
12.25 Odprti studio
12.40 Sport studio
12.50 Variete za najmlajše
14.00 Odprti studio
14.30 Variete: Non è la RAI
16.15 Nan.: Un professore alle elementari, 16.45 Neon Rider, 17.45 Primi baci, 18.20 Cobra investigazioni (i. M. Dudikoff)
19.30 Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00 Variete: Karaoke
20.40 Film: Mr. Crocodile Dundee (kom., Avstral. '86, i. P. Hogan, L. Kozlowski)
22.40 Variete: Fanzine
23.40 Aktualno: Fatti e misfatti
23.45 Glasba: Speciale 883
0.15 Nan.: Monty Python The Flying Circus
0.45 Italia 1 sport

TELE 4

- 13.30 17.45, 19.30, 22.25, 0.25 Dogodki in odmevi
20.35 Film: Storia di Piera ('83)
22.40 Nan.: The Rookies

MONTECARLO

- 14.00 18.45, 20.35, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10 Film: Zingaro (pust., '54)
19.30 Variete: T.R.L.B.U.
20.35 Film: Hollywood Party
23.00 Variete: Tappeto volante
0.45 Film: La vendetta ('71)

RAI 3 slovenski program

- 20.25 Risanka: Podobe
20.30 Dnevnik

SLOVENIJA 1

- 09.30 Pet otrok in skrat, 3/6 del angleske nanizanke
10.55 Moja enciklopedija zivali
11.05 MTV Unplugged: R. E. M., ponovitev
11.55 Morski psi, ameriska dokumentarna oddaja
12.40 Ze veste, ponovitev
13.00 Porocila, VS
15.15 Kam vodijo nase stezice, oddaja TV Koper - Capodistria
16.15 Zenski izlet, ponovitev angleskega filma
18.00 TV dnevnik 1
18.05 Učimo se ročnih ustvarjalnosti, 26. oddaja
18.20 Pasje mesto, 22/31 del kanadske risane nanizanke
18.40 Fallerjevi, 5. del nemske serije
19.13 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05 Poglej in zadeni
21.40 Turistična oddaja
22.05 TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20 Zarisce
22.45 Brooklynski most, 13/22 del ameriske nanizanke
23.15 Rocketta na Mesec
23.15 Novo življenje, 15/16 del ameriske nadaljevanke
00.00 Poročena z dvema moskima
00.00 Brane Roncel izza odra, ponovitev

SLOVENIJA 2

- 12.45 Forum
13.00 Zgodbe medenih tednov, ponovitev 7. dela
13.50 Omizje, ponovitev
15.50 Osmi dan, ponovitev
17.25 Sova, ponovitev
Vecen sanjač, 25/28 ameriske nanizanke
17.10 Novo življenje, 14/16 del ameriske nadaljevanke
18.00 TV dnevnik 1
18.05 Regionalni studio Koper
18.45 Znanje za znanje
19.15 Poglej me!
20.05 Malibujska cesta 2000, 3. del ameriske nadaljevanke
20.50 Naloga: Severozahodni prehod, kanadska dokumentarna serija
21.40 Mojstri pevci, 1. del
22.35 Ljubezen na recept, kanadski film

KANAL A

- 10.15 Ponovitve
11.35 A - shop, Spot tedna, CMT
11.45 Spot tedna, A - shop
17.00 A - shop
17.10 Zenska z dvema obrazoma, ponovitev
19.00 Vreme, risanka
19.10 Luc svetlobe, 459. del
20.00 Pozitiv +
20.30 Obalna straža, 13. del
21.20 Vreme
21.25 Teden na borzi
21.35 Hladna zunanost, ameriski film
23.00 Vodnik za zaljubljenec, 6. del ameriske nanizanke
23.25 Učna leta, 18. del
23.55 Pred poroto, ponovitev
00.20 Ziveti danes, ponovitev

Koper

- 16.00 Euronews
18.00 Slovenski program: Studio 2 - magazin
18.45 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik
19.30 Vesolje je...
20.00 Euronews
20.30 Srečanje z zgodovino, avtor Ezio Guiricin
21.30 Juke Box, glasbena oddaja v živo, I. del, vodi Alex Bini
22.15 TV dnevnik
22.30 Juke Box, glasbena oddaja v živo, II. del, vodi Alex Bini

ORF Avstrija 1

- 11.15 Labod, ameriska melodrama
13.00 Fracji dom
13.25 Mila Superstar
13.50 Smrkci
14.15 Am dam des
14.35 Kremenčkovi
15.00 Vroca sled
15.25 Mini čas v sliki
15.35 Vesoljska ladja Enterprise
Vrata v preteklost
16.25 Macgyver
Legenda o sveti vrtnici, 1. del
17.10 Strašno prijazna družina
Al in Kelly sta sama doma
17.35 Zlata palaca
Ni več cisto tako kot je boilo v starih casih, 2. del
18.05 Grad ob Vrbskem jezeru
Upravitelj zapuščine
19.00 Pri Huxtablovih
Cliff postaja pozabljen
Cas v sliki, kultura
19.30 Pogledi od strani
20.00 Tecnez, ameriska stragikomedija, 1991
Igrajo: Danny Aiello, Holly Hunter, Richard Dreyfuss, Gena Rowlands in drugi
Režija: Lasse Hallström
22.05 Zrelo III, ameriski triler, 1982
Igrajo: Bess Armstrong, Dennis Quaid in drugi
Režija: Joe Alves
23.40 Cas v sliki
23.45 Venerina past, nemski erotični film, 1988
01.20 Strašno prijazna družina, ponovitev
01.45 Vsak dan s Schijekom, ponovitev
02.45 Dobrodošli v Avstiji, ponovitev
04.40 Revolveras, ponovitev

ORF Avstrija 2

- 13.00 Cas v sliki
13.10 Morilski otroci v ZDA, ponovitev
14.00 Pravica do ljubezni
14.25 Dr. Trapper John
Mladostni greh se prikaze
15.10 Umor, je napisala Jessica in bomba
16.00 Vsak dan s Schiejekom
17.00 Cas v sliki
17.05 Dobrodošli v Avstiji
19.00 Zvezna dežela danes
19.30 Cas v sliki, kultura
20.00 Sport
20.15 Primer za dva
Stecaj
21.20 Dr. Stefan Frank
22.05 Cas v sliki
22.35 Modern Times
23.05 Zemlja klice vesoljsko vozilo
00.05 Nagrada Ingeborg Bachman 1995
00.35 Videonoc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorske; 20.30 Slovencem po svetu; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 23.05 Literarni nočturno.

11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Turistična odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Sport; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.00 Nemščina; 18.30 Evropa v enem tednu.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Ko sem še majhen bil; 19.30 Vasovanje s Podokničarjem - F. Pestotnik

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniaturre; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajžo šel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkovi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

11.00 Borzni parket; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF; 17.00 Enciklopedija; 19.00 TB: Jacob's Mouse; 20.00 Inštitut E. March-Digitalni odtisi; 21.00 Okopi Slave A. Švarcenbeja; 22.00 Idealna godba.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Afera Hreščak v tržaškem občinskem svetu; 8.40 Glasba, vmes (9.15) Pravični kotiček; 10.10 Trieste Prima 1994; 11.30 Odprta knjiga: Doktor Živago (5. del); 12.00 Stari časi družabnosti; 12.40 Pesmi; 13.30 Števerjan; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Filozofi in literati; 14.30 Orkestri; 15.00 Poletni mozaik; 15.30 Mladi val; 17.00 Deželna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasba za dobro voljo; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Izmenično Venus in Razpoke časa in življenja; 18.15 Over noise.

Radio Koroška

18.10-19.00 Poletni festivali.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Rekreacija; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.15 Naš jezik; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobtnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.35 Obvestila; 17.50 Sport; 19.30 Stop pops in novosti; 21.45 Igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize in soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Zborovske pesmi; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Šanson; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Undina; 19.30 Koncert Mariborske filharmonije; 22.05 Igra; 23.00 Sestnajst strun; 23.55 Utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(Srednji val: 549 KHz, UKV 88.6, 98.1, 100.3, 100.6, 104.3, 107.6) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.10 Cestne razmere; 9.20 Vreme; 9.45 Mnenjsko rešeto; 11.15 Hladno toplo vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej... kontaktna odd.; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Muzak; 19.30-23.15 Večerni pr.; 24.00 Nočni.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Med vrsticami;

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

KRIZANKE
V soboto, 8. julija, ob 21. uri: J. Strauss ml. - NETOPIR.

V nedeljo, 9. julija, ob 21. uri: G. Verdi - NABUCCO.

V sredo, 12. julija, ob 21. uri: GISELLE, predpremier.

GALERIJA SOU KAPELICA,
tel.: 061/ 45 30 77

Danes, 30. junija, ob 21. uri: PRSI, OKI-TENE Z VENCI VRTNIC.

LGL,
tel.: 061/ 314-062

V ponedeljek, 3. julija, ob 21. uri: letna produkcija Plesnega studia ITAKT SOU.
V torek, 4. julija, ob 21. uri: predstava TRIO, avtorice Nataše Tovirac.

CELJE

SLG,
tel.: 063/ 25-332

Danes, 30. junija, ob 21. uri: O. Zupancic - VERONIKA DESENISKA, za abonma terek, izven. Predstava bo se v torek, 4. julija, ob isti uri, za abonma premiera I in izven.

MARIBOR
SNG DRAMA,
tel.: 062/ 221-206

V soboto, 1. julija, Slomskov trg pred gledališčem ob 21. uri: PRVA POLETNA NOC DRAME - Predstavitev nove repertoarne podobe Drame v sezoni 95/96.

SNG OPERA IN BALET,
tel.: 062/ 221-206

V nedeljo, 2. julija, ob 19.30: TRISTAN IN IZOLDA. Gostovanje na festivalu Lent 95.

V ponedeljek, 3. junija, ob 21.30: G. Verdi - RIGOLETTO

NA DRAVI - LENT

Danes, 30. junija, ob 19. uri: PEKOV-SKA SODBA. Gledalisce Ane Monro.

LGM,
tel.: 062/ 26-748

V nedeljo, 2. julija, atrij mariborskega gradu ob 11. uri: Nace Simončič - VELIKI KIKIRIKI.

PORTOROŽ
AVDITORIJ

Danes, 30. junija, ob 21. uri: RIGOLETTO. Opera in balet SNG Maribor.

V ponedeljek, 3. julija, ob 21.30: DON JUAN ALI KAMNITA GOSTIJA.

PTUJ
GLEDALISCE PTUJ

Danes, 30. junija, ob 20. uri: PRAVA REC. Teater Gromki. Ob 20. uri (pred gledališčem): MATJAZ PIKALO IN AUTODAFE.

KRANJ

Kranjsko gledališče Cez cesto je skupaj z Dramo Recan iz Trenta pripravilo zanimiv gledališki dogodek, ki se bo odvijal v starem pokritem bazenu v Kranju. Mrozkov Poletni dan boste prvič preželi v Sloveniji
danes, 30. junija, ob 22. uri.

LUTKE BREZ MEJA - BLED 95

danes, 30. junija

15. uri: nastop lutkovnega gledališča Papilu s predstavo Brundarija;
15.30: nastop carovnika Silvana;
16. uri: nastop lutkovnega gledališča GM Jesenice;
16.30: nastop klovnov;
17. uri: nastop avstrijske skupine;
17.30: nastop glasbene skupine.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Gledališče Verdi - Dyorana Tripovich
Mednarodni festival operete 1995 bo na sporedu od 4. julija do 13. avgusta.

Festival bodo otvorili z Leharjevo opereto »Dezela smehljaja« (Il paese del sorriso). Pod vodstvom Tiziana Severinija bodo nastopili orkester, zbor in balet gledališča Verdi. Premierska predstava bo v torek, 4. julija, ob 20.30 (red A). Ponovitve bodo trajale do 8. julija.

Avditorij Muzeja Revoltella
Poletni koncerti: V ponedeljek, 3. julija, ob 20.30 - Koncert pianistke Elizavete Chaverdian. Na programu Schumann, Liszt in Rachmaninov.

Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripovich: 9-12, 16-19.

Grad sv. Justa
V nedeljo, 2. julija, ob 21. uri »Il postino«. Režija Michael Redford. Nastopa Massimo Troisi.

V ponedeljek, 3. julija, ob 21.00 - »Fragola e cioccolata«, režija T. Gutierrez Alea e J. Carlos Tabio. Igrajo J. Perrugoria in V. Cruz.

MILJE
Gledališče Verdi

Interativni prostor - Do 1. julija od 18.00 do 22.00 poleg gledaliških predstav se bo moglo povezati v mrežo Internet. Na sporedu so tudi tri predstave: danes, 30. t.m., ob 21.30 bo nastopil imitator E. Marchetto, 1.7. Bustric bo predstavil Napoleona in v nedeljo, 2.7. bo na sporedu koncert skupine Tony e i volumi.

KOROŠKA

CELOVEC

Koroska hala (Sejmisce): do 1. julija 1995 je na sporedu muzikal »Cats«. Urnik: vsak dan (razen ponedeljkov) ob 20.00, ob sobotah in nedeljah dodatno tudi ob 15.00. Vsak torek (ob 20.00) in vsako nedeljo (ob 15.00) so predstave v angleščini.

ŠENTJANŽ

Slovenska prosv.zveza: Danes, 30. t.m., ob 20.00 -Predavanje »Kako naj bi živeli s kulturno dedišcino v sodobnem svetu?« Predava prof. dr.Janez Bogataj.

NOVO MESTO

KNJIZNICA MIRANA JARCA
Od ponedeljka, 3. julija, do petka, 7. julija, od 9. do 12. ure: unikatne poslikave papirnatih vrec, izdelovanje svečnikov, poslikave vazic, steklenic...

BAD RADKERSBURG - GORNJA RADGONA

MEJA NA REKI

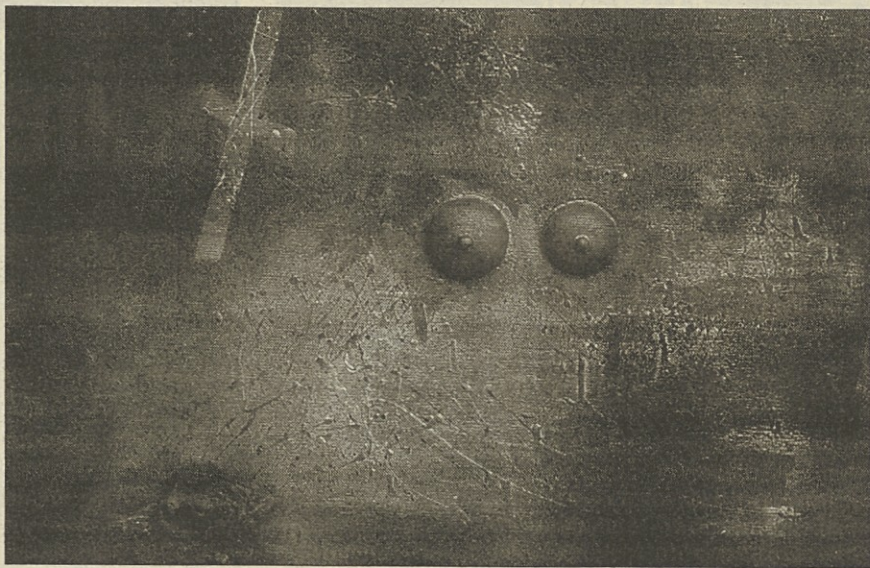
Danes, 30. junija, grad Gornja Radgona ob 11. uri: literarni večer, Feri Lainscek - Penzion Evropa (v slovenscini in nemscini).

Hauptschule Bad Radkersburg, ob 19.30: KONCERT NAGRAJENCEV 1. MEDNARODNEGA TEKMOVANJA V PETJU FERUCCIO TAGLIAVINI.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Muzej judovske skupnosti iz Trsta »Carlo in Vera Wagner« (Ul. del Monte 5)
Do 31. julija je na ogled razstava ob 50. obletnici smrti Ane Frank.

Obcinska galerija: do 16. julija si lahko ogledate razstavo, ki je posvečena italijanskemu opernemu pevcu Enzu de Muro z naslovom »Il magico splendor lo sguardo abbaglia« (Magični blesk privablja pogled).

Danes, 30. junija, bo ob 20.30 v Galeriji Skedenj v Velikih Lasčah otvoritev razstave slikarskih del LOJZETA ADAMLJETA

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

36. MEDNARODNI JAZZ FESTIVAL

Krizanke in Cankarjev dom

Danes, 30. junija, ob 20. uri: MAX ROACH, ED-DIE PALMIERI OCTET.

Klub CD ob 24 uri: SLOVENSKI ROUND MIDNIGHT + JAM SESSION - ROK GOLOB & STOP THE BAND.

V soboto, 1. julija, ob 18. uri: OREGON, VOCAL SAMPLING; LOS VAN VAN.

CAFE TEATER na Unionskem vrtu, tel.: 061/ 125 41 33
Danes, 30. junija, ob 21. uri: MIHA JAZZ BINSEK in njegove legende.

KUD FRANCE PRESEREN

Danes, 30. junija, ob 20. uri: koncert ljubljanskih bendov HELPLESS, METROPOLIS & TORPEDO MARMOLATA.

BLED

Danes, 30. junija, Cerkev Sv. Martina ob 20.30: koncert GODALNEGA KVARTETA SANKT-PETERSBURG MOZARTEUM.

KAMNIK

GRAD ZAPRICE

Danes, 30. junija, ob 20.30: koncert MOSKEGA PEVSKEGA ZBORA KRANJ in MESANE-GA PEVSKEGA ZBORA TITAN KAMNIK.

FJK

TRST

Poletne prireditve
Grad sv. Justa
V petek, 7. julija, ob 21.00 - Srečanje z režiserjem Rogerjem Cormanom.

V torek, 11. julija 1995 - Baletna predstava skupine Mommix. Glasba - Peter Gabriel, koreografija - Moses Pendleton.

Trg Unità
V četrtek, 6. julija, ob 21. uri nastop znanega ansambla Pooh.

FOLKEST 95
Mednarodni festival folk in moderne glasbe se bo odvijal od 5. do 30. julija v deželi Furlaniji - Julijski krajini in tudi na Koprskem.

V sredo, 5. julija, ob 21.00 bo nastopila skupina America iz ZDA.

Miramarski park
Od jutri, 1. julija do 31. avgusta bodo ponovno pricele predstave »Luci in zvokov«.

KRIZ

Dom A. Sirk
Koncerta »Jazz in jaz« -V torek, 4. julija, bo nastopila skupina Ennezeta band, ki izvaja Latin jazz in 7. julija pa skupina Allione trio.

MILAN

Stadion San Siro
V petek, 7. in v soboto, 8. julija koncert Vasca Rossija. Vstopnice lahko rezervirate tudi preko servisa Teleconcert Italia do 6. julija, ob 12. uri, na tel. st. 144.88.2903.

KRANJ

MALA GALERIJA
Danes, 30. junija, bo ob 19. uri otvoritev razstave MATEJKE BELLE.

TRŽIČ

GALERIJA KURNIKOVA HISA
Danes, 30. junija, bo ob 18. uri otvoritev razstave PESEM V REZBARJEVIH OCEH. Razstava bo na ogled do 25. avgusta.

MURSKA SOBOTA

GALERIJA MURSKA SOBOTA
Danes, 30. junija, bo ob 19.30 otvoritev razstave 12 MEDNARODNEGA BIENALE MALE PLASTIKE. Razstava bo na ogled do 18. septembra.

VELIKE LASČE

GALERIJA SKEDENJ
Danes, 30. junija, bo ob 20.30 otvoritev razstave slikarskih del LOJZETA ADAMLJETA.

MARIBOR

FOTOGALERIJA STOLP
Danes, 30. junija, bo ob 19. uri v fotogaleriji stolp otvoritev razstave fotografij MARIO VI-DOR.

MURSKA SOBOTA

GALERIJA MURSKA SOBOTA
Danes, 30. junija, bo ob 19.30 otvoritev razstave 12. MEDNARODNI BIENALE MALE PLASTIKE.

VELENJE

KC IVANA NAPOTNIKA
Danes, 30. junija, bo ob 20. uri otvoritev razstave VI. SLIKARSKA KOLONIJE.

PIRAN

MESTNA GALERIJA PIRAN
Razstava fotoreportaze JOHNA PHILLIPSA AMERICANI MED PARTIZANI SLOVENIJE je na ogled do 12. julija.

ZALEC

ŠAVINOV LIKOVNI SALON
Razstave fotografij BORISA SKALINA je na ogled do 13. julija.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 10.9. je na ogled razstava umetnika pop-arta Jamesa Rosenquista.
Miramarski park-Konjušnica: do 23.7. je na ogled razstava »Dali kipar, Dali ilustrator«.
Galerija Tommaseo: Do 3. julija je na ogled razstava »Računalniški izrazi«, razstavljajo Galmonte, Hmeljak, Moschik, Kundlinger in Spizzichino.
Galerija Bettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bottoni.
Grad sv.Justa-Bastione fiorito: na ogled je antoloska razstava slikarja Fulvia Juricica.
Galerija Art Light Hall: do 30.6., razstavlja fotograf Maurizio Maier.
Galerija Bassanese: na ogled je razstava z naslovom »Ordine, caos e frattali«.

Peterlinova dvorana-Ul. Donizetti 3: na ogled je razstava del slikarke Marte Kunaver.
SESLJAN - Sedež turistične ustanove: do 4.7. razstavlja Michela Stradi.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela

tržaškega umetnika. Urnik: od delavnikov od 14.00-19. ure (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00-12.00 in od 14.-19.00

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes-dve stoletji umetnosti na Korskem«
Hisa umetnikov: do 8.7. so na ogled dela Güntherja Brusa.
Mestna hisa-Mestna galerija: do 16.7. je odprta razstava Jeana Eggerja.
Kunstforum: do 7.7. je odprta razstava Kurta Weltherja.

ROŽEK

Galerija Sikoronja
Do 2. julija razstavlja Ivo Prancic.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K-k center,Stara sola: Do 15.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospektivo slikarskih del »Od zacetka do sedaj«.

MENJALNIŠKI TEČAJI

29. junij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,50	81,95	11,46	11,65	6,92	7,32
A banka Koper	81,45	81,90	11,44	11,65	6,91	7,31
A banka Nova Gorica	81,45	81,90	11,45	11,65	6,91	7,31
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,75	82,20	11,50	11,70	6,90	7,40
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	81,40	81,95	11,45	11,65	6,90	7,20
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	81,52	81,90	11,38	11,60	6,97	7,07
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,65	81,85	11,50	11,60	6,95	7,15
Creditanstalt d. d.	81,40	82,00	11,45	11,65	6,95	7,20
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,82	81,85	11,57	11,59	7,04	7,06
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	81,80	82,10	11,53	11,63	6,90	7,05
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	81,80	82,10	11,48	11,58	6,90	7,05
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	81,80	82,00	11,48	11,58	6,90	7,05
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	81,80	82,00	11,48	11,58	6,90	7,05
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	81,80	82,00	11,48	11,58	6,90	7,05
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	81,80	82,00	11,48	11,58	6,90	7,05
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,75	81,95	11,55	11,63	6,90	7,05
Nova kreditna banka Maribor d.	81,00	82,00	11,40	11,75	6,70	7,30
Lemo Sempeter, t: 065/ 32-250	81,60	81,95	11,40	11,60	6,97	6,07
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,70	82,10	11,50	11,65	6,90	7,15
Poštna banka Slovenije	79,90	81,95	10,60	11,65	6,40	7,25
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,80	81,84	11,57	11,59	7,03	7,07
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,65	81,71	11,53	11,57	7,02	7,03
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,85	82,05	11,55	11,56	7,00	6,92
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,75	81,90	11,58	11,60	6,92	7,10
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,90	82,10	11,30	11,73	6,70	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,60	81,84	11,48	11,59	6,98	7,04
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,55	81,89	11,48	11,63	7,00	7,13
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114						
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174						
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,67	81,95	11,50	11,65	6,90	7,25
SKB d.d., ***	81,20	81,95	11,35	11,74	6,80	7,10
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,85	81,99	11,57	11,63	7,00	7,17
SZKB d.d. Ljubljana	81,50	81,89	11,45	11,65	6,90	7,25
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	81,30	81,95	11,48	11,65	6,90	7,25
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,82	81,85	11,57	11,58	7,02	7,06

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

29. JUNIJ 1995		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar	1588,00	1652,00	
nemška marka	1148,00	1195,00	
francoski frank	327,00	340,00	
holandski gulden	1028,00	1069,00	
belgijski frank	56,00	58,30	
funt šterling	2523,00	2626,00	
irski šterling	2594,00	2699,00	
danska krona	295,00	307,00	
grška drachma	7,00	7,40	
kanadski dolar	1158,00	1205,00	
japonski jen	18,90	19,70	
švicarski frank	1390,00	1447,00	
avstrijski šiling	163,60	170,30	
norveška krona	258,00	268,00	
švedska krona	220,00	229,00	
portugalski escudo	10,90	11,30	
španska pezeta	13,20	13,70	
avstralski dolar	1139,00	1186,00	
madžarski florint	11,00	14,00	
slovenski tolar	13,50	14,00	
hrvaška kuna	300,00	320,00	

KMEČKA BANKA - GORICA

29. JUNIJ 1995		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar	1612,00	1657,00	
nemška marka	1162,00	1182,00	
francoski frank	330,00	340,00	
holandski gulden	1032,00	1050,00	
belgijski frank	56,30	57,50	
funt šterling	2547,00	2617,00	
irski šterling	2629,00	2714,00	
danska krona	296,00	304,00	
grška drachma	7,10	7,70	
kanadski dolar	1171,00	1206,00	
švicarski frank	1399,00	1429,00	
avstrijski šiling	164,30	168,30	
slovenski tolar	13,40	14,20	

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

29. JUNIJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Piberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,00
Italija	Kmečka banka Gorica	13,40	14,20
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 30. 6. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81,37	81,58
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 123 z dne 29. 6. 1995 - Tečaji veljajo od 30. 6. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	sifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	81,0337	81,2775	81,5213
Avstrija	040	šiling	100	1153,6490	1157,1204	1160,5918
Belgija	056	frank	100	394,5819	395,7692	396,9565
Kanada	124	dolar	1	82,2424	82,4899	82,7374
Danska	208	krona	100	2078,8560	2085,1113	2091,3666
Finska	246	marka	100	2645,4185	2653,3786	2661,3387
Francija	250	frank	100	2313,2202	2320,1807	2327,1412
Nemčija	280	marka	100	8112,2922	8136,7023	8161,1124
Grčija	300	grd	100	—	50,0977	50,2480
Irski	372	funt	1	—	185,7609	186,3182
Italija	380	lira	100	6,9149	6,9357	6,9565
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2257,6338	—
Japonska	392	jen	100	132,8794	133,2792	133,6790
Nizozemska	528	gulden	100	7241,0320	7262,8205	7284,6090
Norveška	578	krona	100	1821,0473	1826,5269	1832,0065
Portugalska	620	escudo	100	76,7504	76,9813	77,2122
Švedska	752	krona	100	1555,9376	1560,6195	1565,3014
Švica	756	frank	100	9757,4650	9786,8255	9816,1860
Velika Britanija	826	funt šterling	1	179,2654	179,8048	180,3442
ZDA	840	dolar	1	113,3044	113,6453	113,9862
Evropska unija	955	ECU	1	149,5299	149,9798	150,4297
Španija	995	peseta	100	92,7316	93,0106	93,2896

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 30. 6. 1995

st. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1,700,000	843,081	804,208	1,647,289
97	99,1860%	94,6127%	96,8993%		170,000	84,308	80,421	164,729

LJUBJANJA
BORZA
Ljubljana Stock Exchange Inc.

Tečajnica borznega trga

št.: 120

Datum: 29. 6. 1995

Vrednost. papir	obr. m.div.	ex kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpr.	ponuž.	Max.	Min.	pos. v 1000 SIT
--------------------	----------------	------------------------	-----------------	------------	-------	--------	--------	------	------	--------------------

BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice

LEK	796	(4,5.93)	11.306		28,6	11.500	11.700			
PRB	1.000	(6,6.94)	12.884	3,21	29,6	13.000	13.190	13.200	12.300	44.836
SAL	500	(7/29.8.94)	19.590A	2,08	29,6	19.010	19.440	19.600	19.580	1.175
SKBR	458	(16,5.94)	26.678	1,97	29,6	27.420	28.230	28.250	24.700	56.077

BORZNA KOTACIJA A - Obveznice

RSO1	8,0	4,(31.12.94)	100,0	,01	29,6	99,0	100,2	100,2	99,6	8.353
RSO2	9,5	8,(1.10.94)	104,0	,24	29,6	103,6	103,8	104,4	103,6	6.410
RSO8	5,0	3,(30.11.94)	84,8	,89	29,6	85,0	85,4	85,2	84,8	70.925
RS11	7,0	4,(15.1.95)	94,0		26,6	88,0	95,0			
RS11D	8,0	4,(31.12.94)	98,4A	,01	29,6	97,9	98,5	98,4	98,4	20
RS12D	9,5	8,(1.10.94)	103,3	1,18	29,6	102,2	103,4	103,3	103,3	860
SKB1	10,0	4,(1.11.94)	99,0	1,59	29,6	97,5	98,8	99,4	98,8	1.033

BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice

BTBR			11.170	,29	29,6	10.860	11.130	11.190	11.160	168
DAD	10.000	(1,6.94)	84.944	4,53	29,6	88.000	90.000	90.600	80.500	22.850
FMD		(6)	13.451	,78	29,6	13.100	13.600	13.500	13.380	1.211
EGPR			21.780*	9,90	29,6	21.780	21.780	21.780		22
FMER			15.200	2,70	29,6	15.200	15.200	15.200		15
NKZ	218	(30,3.93)	8.798	1,36	29,6	8.800	8.990	8.850	8.600	1.056
NKR	4.000	(8/10.6.94)	3.166	1,32	29,6	3.205	3.300	3.300	3.020	5.958
ICTR		(5)	712,2	1,32	29,6	705,0	718,0	719,0	707,0	1.068

BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice

KBTP	4000	(23,5.94)	26.161**		26,6		32.500			
PNP			27.353**		21,6		30.000			
RGSP		(6)	635,4	4,17	29,6	620,0	700,0	700,0	611,0	136
UEKP			7.437**		22,6		9.990			
VIP			40.900		31,5	41.300	41.450			

BORZNA KOTACIJA B - Obveznice

LEK	12,0	4,(1.11.94)	99,0		15,6	96,2				
OZG	11,0	4,(1.1.95)	91,5		28,6	91,0				
PCE	12,0	6,(1.12.94)	99,5		26,6	99,5	99,7			
PGO	10,0	1,(1.6.94)	99,5	,38	29,6	99,0	99,9	99,5	99,5	899
RSGS1	10,0	4,(1.6.94)	31,0		26,6	26,0	43,0			

TENIS / ČETRTI DAN TURNIRJA V WIMBLEDONU

Izpadli še štirje nosilci skupin

*To so Edberg, Medvedjev, Courier in Chang
V igri dvojic diskvalificiran Anglež Henman*

LONDON - Trinasti nastop v Wimbledonu se je za (nekdanjega?) švedskega asa Stefana Edberga končal že v drugem krogu. Po samih treh setih igre ga je premagal belgijski orjak (2, 04 m) Dick Norman. Edberg je naredil celo vrsto neforisiranih napak in kljub glasni podpori gledalcev, ki so ga vzljubili že leta 1988, ko je prvič osvojil sloviti londonski turnir, je bil pravzaprav brez moči. Belgijec, ki je prvič nastopil na turnirju za veliki slam, ni pokazal nicesar posebnega, razen mirnih živcev, dobrega servisa in sposobnost prestrezanja zog pri mreži. Potem ko si je nastop na turnirju zagotovil na kvalifikacijah kot »lucky loser«, je v prvem krogu poskodovanega Pata Casha premagal brez boja.

Včerajšnji dan je bil usoden še za tri nosilce skupin. Izpadli so Medvedjev, Courier in Chang. Slednjega je izločil Ceh Korda. Brez večjih težav sta se v tretji krog uvrstila Boris Becker in Andrea Agassi. Nemec je Svedu Janu Apllu prepustil niz, Agassi pa je gladko odpravil Patrica McEnroeja.

Prvic, odkar je Wimbledon turnir odprtega značaja, je bil en tenisač diskvalificiran. Britanec Tim Henman je v trenutku jeze v igri dvojic z loparjem z vso silo udaril zogico in pri tem v uho rnil 16-letno pobiralko zogic. »Jasno je, da je slo za nenamerno dejanje, toda pravila so pravila.« je sklep o diskvalifikacij s tipično anglesko neprizadetostjo pojasnil sodnik John Curry.

Izidi 4. dne

Moski, 2. krog: Siemering (Niz) - Dosedel (Ces) 6:3, 6:2, 6:2, Norman (Bel) - Edberg (Sve, 13) 6:3, 6:4, 6:4, Baur (Nem) - Caratti (Ita) 6:1, 6:4, 3:6, 6:3, Woodforde (Avs) - Haarhuis (Niz) 6:3, 7:6 (9:7), 6:3, Woodbridge (Avs) - Pozzi (Ita) 6:3, 6:4, 4:6, 6:2, Agassi (Zda, 1) - McEnroe (Zda) 6:1, 6:3, 6:3, Becker (Nem) - Apell (Sve) 6:1, 3:6, 6:1, 6:2, Pioline (Fra) - Courier (Zda) 6:4, 6:4, 6:4, Tarango (Zda) - Medvedjev (Ukr, 15) 6:4, 6:3, 4:6, 6:3, Wilander (Sve) - Gollner (Nem) 4:6, 5:7, 6:3, 7:5, 6:4, Elthing (Niz) - Olhovsikij (Rus) 5:7, 6:3, 6:4, 7:6, Wheaton (Zda) - Black (Zim) 6:3, 6:2, 3:6, 6:4, Steven (Nzl) - Stoltenberg (Avs) 6:2, 6:2,

»Gusar« Agassi brez težav v 3. krog (Telefoto AP)

6:2, Ferreira (Jar, 7) - Björkman (Sve) 6:2, 6:4, 6:3, Korda (Ceh) - Chang (Zda, 5) 6:4, 6:3, 6:4, Zenske, 2. krog: Davenport (Zda, 7) - Labat (Arg) 6:1, 6:1, Date (Jap, 6) - Babel (Nem) 7:5, 7:6 (7:4), Kamio (Jap) -

Sukova (Ces, 16) 4:6, 6:4, 6:4, Zvereva (Blr, 10) - Lee (Zda) 6:7 (5:7), 6:1, 6:4, Mj Fernandez (Zda) - Hee Park (J.Kor) 6:4, 6:0, Graf (Nem) - Coetzer (Jar) 6:3, 7:5, Novotna (Ces) - Durie (Vbr) 6:2, 6:2.

NBA / DRAFT V TORONTU

Sacramento izbral Bodiogo

Številka ena je krilni igralec Joe Smith (Golden State)

V Torontu so se na »draftu«, izboru najboljših univerzitetnih kosarkarjev ZDA, ki so zreli za prvo preizkušnjo v zacaranem svetu NBA, zbrali predsedniki in funkcionarji vseh drustev NBA. V prejšnjih letih so bili na seznamu »rookijev« igralci, kot so Jordan, Pippen, Barkley, Olajuwon, v zadnjih dveh sezonah pa O'Neal, Webber, Hardaway, Glenn Robinson in Grant Hill, ki so v zelo kratkem času postali prave zvezde najmočnejšega kosarkarskega prvenstva na svetu. Poznavalci se sprašujejo, katero izmed letosnjih novih imen, bo v naslednjih letih dokazalo, da res spada v kosarkarski Olimp, čeprav se že sedaj ve, do marsikateri up ne bo kos pričakanjem in bo v glavnem grel klopi za rezerve.

Na seznamu novih igralcev je bilo tudi nekaj evropskih igralcev, med katerimi so bili najvišje postavljeni Tarlac, Bodiogo in Ilgaukas.

Pravico do prve izbire je letos imel Golden State, ki si je seveda priporil številko 1 na seznamu, in sicer krilnega igralca iz Minnesote, Joeja Smitha (19 let, 208 cm, 100 kg). Druga izbira je bila last Los Angeles Clippers, ki si je zagotovil centra Antonia McDyessa, ki je v končni prvenstva proti Pensilvaniji dosegel 39 točk in 19 skokov. Tretjo izbiro je imela Philadelphia, ki je pogodbo ponudila Jerryju Stackhousu, ki je v letošnji sezoni imel povprečno 19 točk, 8 skokov, 3 asistenc, 2 ukradeni zogi in 2 blokad na tekmo, kot četrti pa so izbirali Washington Bullets, ki so se opredelili za Rasheeda Wallaca, kralja blokad v letošnji sezoni, imel pa je tudi kar 64% pri metu iz igre.

»Zadovoljen sem z izbi-

ro, čeprav Sacramento King ni zelo kotirano mostvo. Toda važno je, m da so me izbrali,« je izid drafta v Atenah komentiral Dejan Bodiogo, ki je bil izbran kot 51., potem ko se je celo govorilo, da se zanj poteguje Boston Celtics. Bodiogo ima vsekakor veljavno pogodbo z milanskim Stefanelom, zapadla pa bo konec prihodnje sezone.

SEZNAM ROOKIJEV:
1. Joe Smith (G.State),
2. Antonio McDyess (Clippers),
3. Jerry Stackhouse (Philadelphia),
4. Rasheed Wallace (Washington),
5. Kevin Garnett (Minneso-

ta), 6. Bryant Reeves (Vancouver), 7. Damon Stoudamire (Toronto), 8. Shawn Respert (Portland), 9. Ed O'Bannon (Portland), 10. Kurt Thomas (Miami), 11. Gary Trent (Milwaukee), 12. Cherokee Parks (Dallas), 13. Corliss Williamson (Sacramento), 14. Eric Williams (Boston), 15. Brent Barry (Denver), 16. Alan Henderson (Atlanta), 17. Bob Sura (Cleveland), 18. Theo Ratliff (Detroit), 19. Randolph Childress (Detroit), 20. Jason Caffey (Chicago), itd., 51. Dean Bodiogo (Sacramento).

(V)

JADRANJE / 500X2

»Citta di Bisceglie« ugnal Dušana Puha

CAORLE - Italijanska jadrnica Citta di Bisceglia, ki sta jo krmarila Italijana Fabio Di Terlizzi in Enrico Verdinelli, je v zadnji četrtini 500 milj dolge regate v Kvarnerju prehitela jadrnico Dušana Puha in tako dosegla končno zmago te regate.

Dusan Puh je s svojo jadrnico Fanatic GPS Buste Ecologiche vodil tri četrtine poti regate, na kateri je tekmovalo 35 jadrnic. Fanatic je kot prva prijadrala mimo kontrolne točke na severni obali otoka Susak, potem pa obticala v vetrovni luknji, kar je s pridom izkoristila jadrnica Citta di Bisceglia in dosegla neulovljivo prednost.

Slovenski jadralec se je po koncu dirke pritožil, ker sta Italijana uporabljala na obeh bokih vgrajene komore za vodni balast, katerih uporaba po pravilih regate 500x2 ni dovoljena.

Ce se njegova pritožba izkaže za utemeljeno, bo zmagovalec regate Dusan Puh z jadrnico Fanatic.

FORMULA ENA / PRED NEDELJSKO DIRKO ZA VELIKO NAGRADO FRANCIJE V MAGNY COURSU

Jean Alesi napoveduje boj za svetovni naslov

Doma želi zmagati - Konkurentov ima na pretek

MAGNY COURS - Francoz Jean Alesi, ki je pred tremi tedni na VN Kanade prvič zmagal v karieri, se pred domačimi gledalci ob dirkaliscu Magny Coursu nada nove zmage, ki bi izdatno izboljšala njegove možnosti v lovu za naslov najboljšega voznika formule ena. Toda priljubljeni voznik Ferrarija, ki je v svojem 91. nastopu prvič zmagal prav na svoj 31. rojstni dan, se bo moral tokrat soočiti s hudim odporom vsaj petih dirkacev, ki so prav tako odločeni, da bodo blesteli v Franciji. Alesijev klubski kolega Avstrijec Gerhard Berger, ki je letos s svojimi vozniki že navdusil, bo želel dokazati, da ni izgubil na hitrosti. Tudi mostvi Benetton in Williams, obe s francoskim motorjem Renault, bosta želeli navdusiti svoje poslovne partnerje.

»Moje življenje se je po zmagi v Kanadi spremenilo. Zdaj sem bolj miren in bolj zaupam v svoje sposobnosti,« je povedal Alesi. »Prepričan sem tudi, da je Ferrari na pravi poti in bomo z vsakim dnem se bolj konkurenčni. Zmagati v Franciji bo zelo težko, toda potrudil se bom po vseh

svojih močeh. Zdaj se zelim pomeriti spustiti tudi v boj za naslov prvaka,« je svoje želje razkril Alesi.

Damon Hill je po odličnih testih, ki jih je opravil ta teden v Silverstonu prepričan, da bo tokrat dosti boljše pripravljen na dirko, medtem ko si njegov kolega David Coulthard prav tako želi nazaj v »top formo«. Hill je bil po zadnji dirki zelo razočaran, za svoj slab nastop pa je okrivil mostvo. Oba pa si želita čim prej pozabiti na »avanturo Ile St. Helen«.

»V Franciji sem že dvakrat osvojil najboljše startno mesto, zato bi jo rad osvojil tudi letos. Dirka je predvsem pomembna za Renault in Elf, ki nam dobavlja gorivo. Zato je za nas se kako pomembno, da se tu dobro odrezemo,« je razlagal Hill. Coulthardu so dva dni po driki v Kanadi odstranili mandeljne, vendar se je mostvu priključil na testiranjih v Silverstonu. Lani je moral dirko v Magny Coursu izpustiti, da je odstopil mesto Niglu Mansllu, letos pa želi vsem pokazati, kaj zna. »Vsekakor se z dirkaskega stališča ne veselim, saj to ni vznemirljivo dirkalisce, ampak

Jean Alesi napoveduje »domačo« zmago (AP)

prej precej zahtevno. Toda če zmagas, je to kljub vsemu odlično prizorišče. Dirkalisce je zahrbtno, toda prepričan sem, da bomo imeli konkurenčen avto,« je optimističen Coulthard.

Svetovni prvak Nemec Michael Schumacher bi moral biti v nedeljo v svojem benettonu-fordu nesporen favorit. Z kolegom Johnnyjem Herbertom bosta nastopila s spremenjenim

B195. Mostvo namreč upa, da bo s temi spremembami pridobilo dodatnih 15 konjskih moči in vsaj tri desetinke na krog.

Magny Cours je tudi dom Ligierja, ki bo prav ta konec tedna že 300 nastopil na VN. Zal bo na startni ravni v nedeljo stalo le 24 dirkalnikov, saj voznikov Simteka zaradi finančnih težav zopet ne bo. (MAN)

NOVICE

Dirka za veliko nagrado Italije vseeno bo

PARIZ (STA/AP) - Svetovna avtomobilistična zveza (FIA) bo dovolila letosnjo tekmo za veliko nagrado Italije v Monzi, potem ko je dobila od Italijanov zagotovila, da bo preuredila progo po zahtevah FIA. Italijani bodo morali ob progi posekati okoli 150 dreves, kar pa okoljevarstveniki odločno zavračajo, zato bo morala odločitev o poseku potrditi vlada v Rimu. Zahtevam o spremembah okoli proge so se pridružili vozniki formule 1, ki so po smrti Brazilca Ayrtona Senne in Avstrijca Rolanda Ratzenbergerja lani v Imoli postali bolj zaskrbljeni glede varnosti na dirkah.

Odpuščen selektor Walesa Mike Smith

WELSHPOOL (STA/dpa) - Selektor nogometne reprezentance Walesa je po sedmih porazih v sedmi kvalifikacijski skupini za nastop na EP v nogometu prihodnje leto v Angliji, moral odstopiti s položaja. Reprezentanca Walesa je po devetih nastopih v svoji predtekmovalni skupini krepko na zadnjem mestu, tudi za Moldavijo in Albanijo. Smitha bo na selektorskem položaju nasledil nekdanji waleski reprezentant Mark Aizlewood ali pa trener mladinske reprezentance Brian Flynn.

Nigerijec Ezinwa ostal nepremagan

INNSBRUCK (STA/AP) - Nigerijec Davidson Ezinwa je zmagal na mitingu v Innsbrucku na 100 metrov (10.31) in ostal letos nepremagan. Pri zenskah je na tej razdalji slavila Ukrajinka Zana Pintosevic Tarnapolskaja (11.36).

Izidi: moski - 100 m: 1. Ezinwa (Nig) 10.31; 800 m: 1. Nedeau (ZDA) 1:47.82; 3000 m zapreke: 1. Cullen (VB) 8:41.38; daljina: 1. Thompson (ZDA) 831; kopje: 1. Hoegler (Avt) 76.74; zenske - 100 m: 1. Pintosevic (Ukr) 11.36; 400 m: 1. Stevens (ZDA) 51.63; 1500 m: 1. Speights Henner (ZDA) 4:13.41; 100 m ovire: 1. Russel (Jam) 13.28; visi: 1. Guljajeva (Rus) 190; troskok: 1. Cistjakova (Rus) 14.84; disk: 1. Moreira (Bra) 55.62.

Igralci NHL na OI Nagano 1998?

TORONTO (STA/AP) - Vodstvo severnoameriske poklicne hokejske lige je pripravljeno v letu 1998 za dva tedna prekiniti tekmovalje v ligi, zato da bi vsem igralcem v NHL omogočili nastopanje za njihove državne reprezentance na olimpijskih igrah v japonskem Naganu. Vodstva NHL, Mednarodne hokejske zveze ter mednarodnega olimpijskega komiteja so se že lani sporazumela o desetdnevni prekinitvi tekmovalja NHL, kar pa je po mnenju igralcev premalo. Zaradi tega poskušajo premor v NHL podaljšati, saj po besedah predsednika zveze igralcev NHL nihče ne more od sportnikov pričakovati, da skocijo iz letala in dobro igrajo potem, ko jih čaka privajanje na 11-urno časovno razliko. Tezava je se v tem, ker se ne ve, ali bi vsi igralci bili pripravljeni nastopati za svoje države na OI, zato bo vodstvo NHL z dokončno odločitvijo o prekinitvi tekmovalja počakalo, dokler se ne bodo o tem izrekli sami igralci.

statistični pregled

SKUPINA A

Strelci
1. Koch (N) 129
2. Karnišovas (L) 122
3. Marčiulionis (L) 105
4. Esposito (It) 98
5. Sabonis (L) 95

Skoki

1. Sabonis (L) 77
2. Divac (Z) 52
3. Sahlström (S) 43
Fassoulas (G) 43
5. Karnišovas (L) 42

Asistence

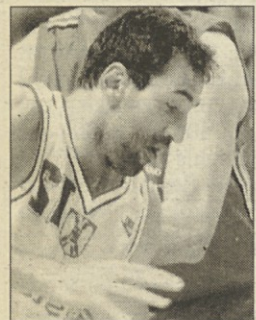
1. Rödler (N) 29
2. Marčiulionis (L) 28
3. Godes (Iz) 23
4. Yannakis (G) 22
5. Djordjević (Z) 20

Ukrajene žoge

1. Sigalas (G) 15
2. Sheffer (Iz) 13
Henefeld (Iz) 13
4. Mordechaj (Iz) 11
5. Pittis (It) 10

Bloкаде

1. Fassoulas (G) 12
2. Welp (N) 11
3. Sabonis (L) 8
4. Sahlström (Sv) 7
Rebraca (Z) 7

Zadeti prosti meti

1. Karnišovas (L) 42
2. Sabonis (L) 28
3. Bodiroga (Z) 25
Koch (N) 25
5. Danilović (Z) 23

Zadeti meti za 2 točki

1. Karnišovas (L) 34
2. Sahlström (Sv) 32
3. Sabonis (L) 18
4. Koch (N) 28
Paspalj (Z) 28

Zadeti meti za 3 točke

1. Esposito (It) 18
2. Koch (N) 16
3. Larsson (Sv) 14
4. Marčiulionis (L) 13
Gaddefors (Sv) 13

SKUPINA B

Strelci
1. Bonato (F) 122
2. Alibegović (S) 121
3. Herreros (Sp) 119
4. Babkov (R) 110
5. Bazarević (R) 106
7. Kotnik (S) 100

Skoki

1. Fetisov (R) 57
2. Smith (Sp) 55
Bilba (F) 55
4. Kotnik (S) 52
5. Markkanen (Fi) 48

Asistence

1. Kukoc (H) 39
2. Karašev (R) 30
3. Laso (Sp) 24
Forte (F) 24
5. Bazarević (R) 23
6. Zdovc (S) 20
8. Milic (S) 16

Ukrajene žoge

1. Bilba (F) 13
2. Forte (F) 11
Zdovc (S) 11
4. Fetisov (R) 10
5. Komazec (H) 9

Bloкаде

1. Vranković (H) 14
2. Fetisov (R) 11
3. Radja (H) 10
4. Mikajlov (R) 9
4. Nosov (R) 6
8. Kraljević (S) 4

Zadeti prosti meti

1. Kotnik (S) 40
2. Komazec (H) 33
Bazarević (R) 33
4. Bonato (F) 29
5. Herreros (Sp) 28
7. Alibegović (S) 24

Zadeti meti za 2 točki

1. Alibegović (S) 38
2. Radja (H) 34
Babkov (R) 34
4. Bonato (F) 33
5. Bilba (F) 31
6. Kotnik (S) 30
11. Milic (S) 24

Zadeti meti za 3 točke

1. Herreros (Sp) 15
Rigaudeau (Fr) 15
3. Pekka Klinga (Fi) 14
4. Larkio (Fi) 12
5. Kudelin (R) 11
11. Alibegović (S) 7
Zdovc (S) 7

29. KOŠARKARSKO EVROPSKO PRVENSTVO / DANES VSE ŠTIRI ČETRTFINALNE TEKME

Negotovo le med Rusijo in Litvo

Italija brez možnosti s Hrvaško

Jugoslavija (s Francijo) in Grčija (s Španijo) nesporna favorita

ATENE - Po tednu napornega kvalifikacijskega dela se evropska košarkarska smetana pripravlja na sklepni del evropskega prvenstva. Danes so na vrsti četrtfinalne tekme, jutri se bodo današnji zmagovalci pomerili v polfinalnih dvobojih, v nedeljo pa bosta ostala na nogah le še dva kandidata, ki se bosta v zadnjih 40 minutah igre spoprijela za 29. lovoriko najboljšega evropskega mostva in za zlato kolajno, seveda.

Mimo lahko zapišemo, da je prvi del potekel brez večjih presenečenj, saj so se med osmerico najboljših uvrstila tista mostva, ki so bila že pred samim začetkom nakazana med favoriti. Na predcasni poletni oddih so tako že odsli Izraelci, Nemci (evropski prvaki, a brez obeh najboljših posameznikov) in Švedi v skupini A ter Slovenci (nemocni proti izkušenejšim in borbenišim nasprotnikom), Turki in Finci v B skupini. Ne poraženi sta le še obe velesili, ZRJ in Hrvaška (vsaka pa je po eno tekmo zmagala sele po podaljšku), samo enkrat je zgubila Litva (proti ZRJ), po zelo dobri igri in treh zanesljivih zmagah pa se je nepriznanih spodbudila Rusija, ki si je s porazom proti Španiji napravila drugo mesto v svoji skupini, tako da se bo že nocoj pomerila v derbiju z Litvo. In prav Španija predstavlja doslej največje presečenje, saj si je zagotovila celo drugo mesto v B skupini, toda po prikazani igri Španci ne sodijo v sam vrh in do drugega mesta so se dopokali zaradi boljše razlike v kosih z Rusijo in Francijo in z enim samim podvigom. Prestop v četrtfinale so si

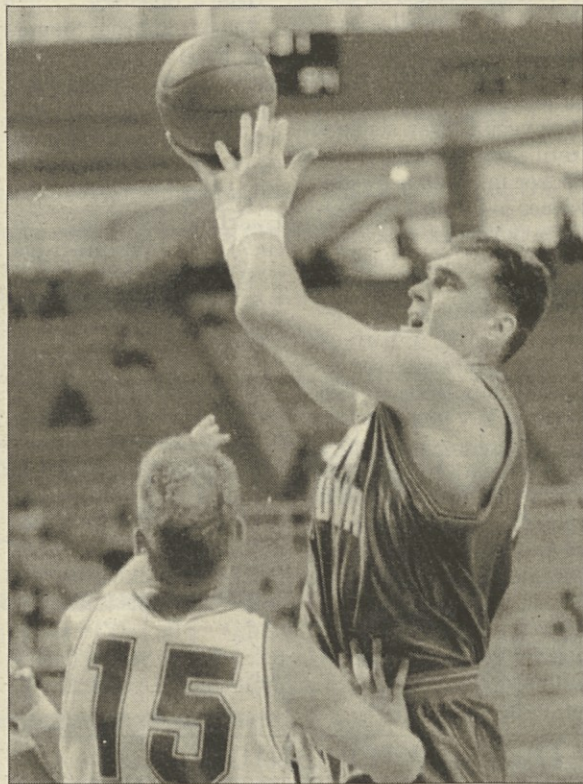
priporili se Grčija, Italija in Francija.

CETRTFINALNI PARI
Jugoslavija - Francija (ob 21.00)

Kljub dokaj dobri igri, ki so jo doslej prikazali Francozi, je tehtnica v celoti nagnjena na stran Jugoslavije, ki je potrdila, da je glavni kandidat za naslov. Peterka Djordjević, Bodiroga, Danilović, Savić, Divac je nepremostljiva ovira skoraj za vsakega, še toliko bolj pa za Francijo. Dušan Ivković (trener Jugoslavije) je pred četrtfinalom povedal: »Čestitam svojim igralcem za doseganje uspehe, prave tekme pa se pričnejo sedaj, ko en sam poraz pomeni konec vsega. Francija ima res dobro mostvo in vemo, da je v sportu vse možno, vsekakor pa smo mi nesporni favoriti.« Zarko Paspalj pa gleda dlje: »Pricakujemo si finale s Hrvaško. Nedvomno bo vzdušje vroče in napeto, a zgolj s sportnega vidika. Politika in sport se ne smeta prepletati, tako da si ljudje ne smejo predstavljati, da bo na igrišču prisoten tudi kak Mike Tyson«.

Napoved: ZRJ 90%, Francija 10%

Hrvaška - Italija (ob 17.00)
Le najbolj zagrizeni italijanski navijaci se vedno upajo, da bo kak svetnik poskrbel za čin »az-zurrom« omogočil, da pripravijo senzacijo. Vse govori v prid Hrvaški, ki je s triom Kukoc, Komazec, Radja vsaj za tri razrede boljši tekmelec. Edino vprašanje je, če bodo Hrvati igrali tako kot doslej z napol dvignjeno ročno zavoro, ali če bodo le zaigrali vseh 40 minut s polno paro in pustili Rusonija, Pittisa in ostale kakih 30 ali 40 točk za seboj. Italijanski košarkarji se dobro zavedajo, da jih čaka skoraj nepremostljiva ovira, čeprav se vnaprej ne predajajo in računajo na morebitno presečenje, če bo rezultat do konca izenačen. Le

Sabonis in ostali litovski košarkarji proti Rusiji ne bodo imeli lahke naloge, motivacije pa jim ne bo manjkalo (AP)

Esposito potrjuje, da ni »povsem normalen«. »Morda so oni nekoliko boljši, jaz pa igram samo za zmago in tudi tokrat sem prepričan, da bomo zmagali.« Aca Petrović (trener Hrvaske) pa pravi: »Italija je dokaj solidna ekipa, morali pa bi jo premagati. Kot kaže, bi morali tako mi kot Jugoslavija napredovati do finala brez poraza in obeta se zelo zanimiv boj. Mnenja pa sem, da lahko premagamo tudi ZRJ.«

Napoved: Hrvaška 90%, Italija 10%

Litva - Rusija (ob 15.00)
Nedvomno je derbi med bivšimi igralci nekdanje sovjetske reprezentance padel nepriznanih zgodaj in kar škoda je, da se bo morala ena od obeh ekip odpovedati nastopu na OI v Atlanti. Tako Litva kot Rusija sta v prvem delu EP dokazali, da

Babkov ter krili Einikis - Mihajlov. Skratka, obeta se res poslata za sladokusce, s tehničnega vidika pa bo najbrž odločilna učinkovitost para Marčiulionis - Sabonis proti ruskemu kolektivu, ki lahko računa na večji izbor mlajših in soldinih menjav. Trener Litve Vladas Garastas je optimist: »Ce igramo tako kot znamo, si lahko privoščimo kogarkoli. Ruse caka prava košarkarska lekcija.«

Napoved: Rusija 55%, Litva 45%

Grčija - Španija (ob 19.00)
Grčija je imela zaradi zmage Španije nad Rusijo veliko sreče pri določanju četrtfinalnih parov. Caka jo namreč po kvaliteti najbrž najskromnejša ekipa izmed starih četrtfinalistov iz B skupine. Znaki prebujanja, izredno vroče domače okolje, želja po uspehu pred lastnim občinstvom in dokaj skromna španska postava, kjer izstopata le Herreiros in Martinez, odločno govorijo, da je Grčija nesporen favorit. Ob tem pa tudi ne moremo mimo tradicije, da je na zadnjih prvenstvih organizator prisel najmanj do finala (Grčija 1989: Grčija prvak, Italija 1991: Italija finalist, Nemčija 1993: Nemčija prvak). Odsotnost Galisa je nedvomno pustila močno vrzel, neukrotljivi Yannakis in solidna Christodoulou ter Fassoulas pa bosta proti mladim Špancem več kot dovolj.

Napoved: Grčija 75%, Španija 25

Vanja Jogan

POD DROBNOGLEDOM

Nastop Slovenije v Grčiji: neuspeh ali realnost?

LJUBLJANA - Peto mesto slovenske košarkarske reprezentance v predtekmovalni skupini B na EP v Atenah je glede na vse pripetije in razprtije pred odhodom v tem trenutku prav gotovo realna in glede na prikazano tudi pravična uvrstitev. O uspehu v borbi za četrto mesto z reprezentancama Francije in Španije se je sicer pred odhodom precej govorilo, razplet dogodkov pa glede na optimistične napovedi kar preveč spominja na nedavni polom slovenskih rokometasov na svetovnem prvenstvu. Konec tokratne reprezentančne košarkarske zgodbe se je začel nekako nakazovati že ob premišljanju in razmisljanju selektorja reprezentance Zmaga Sagadina o tem, ali naj le-to se vodi ali ne. Njegov model sta nemudoma posnemala se Dušan Hauptman in Zarko Djurišić, ki pa sta za razliko od »coacha« ostala pri prvotni odločitvi. Jure Zdovc, ki je svoje sodelovanje v reprezentanci na tistem vseskozi povezoval prav z imenom trenerja izbrane vrste, je na koncu vendarle popustil in se tik pred zdajci pridružil drugim. Sanj o homogenem mostvu Slovenije je bilo s

tem že zdavnaj konec, piko na i pa je s svojim predcasnim odhodom s priprav postavil Darko Mirt, ki je dovolj zgodaj ugotovil, kakšna vloga mu je namenjena na EP in je 10 minut, ki bi jih v Atenah preživel na igrišču (če bi tja seveda odšel) rajši zamenjal za nekaj dni dodatnega dopusta. Prikazana igra Slovencev v Grčiji je bila nato le zalostno nadaljevanje vsega naštetega. Porazno igro v obrambi, izjave o nujnem pokrievanju hrbta soigralcu so se običajno razblinile že ob prvem sodniškem zvizgu, je na žalost dopolnjeval katastrofalen odstotek meta z razdalje tudi z najugodnejših položajev. Dejstvo, ki ga na koncu nikakor ne smemo spregledati, je tudi pogrebno vzdušje na slovenski rezervni klopi, ki se je zganila le ob posameznih menjavah in »time outih«. Primerjava z vzdušjem na klopi državnega prvaka Smelta Olimpije se ponuja kar samo po sebi, omenjeni zvezdniki pa si lahko vlogo »klopi« pri končnem uspehu jeseni ogledajo na enem izmed osnovnosolskih tekmovalcev.

Tone Tursić

KOLESAESTVO / JUTRI START 82. KOLESARSKE DIRKE PO FRANCJIJI

Indurain se najbolj boji Romingerja

PARIZ - Temperatura med ljubitelji kolesarstva narasča, saj jih od 82. kolesarskega Tour de France loci le 24 ur. Pred jutrišnjim prologom v Saint Breuicu je osrednje uganje se naprej samo to, ali bo Miguelu Indurainu uspelo s peto zmago na Touru izenaciti rekord legendarnih Jacquesa Anquetila, Eddyja Merckxa in Bernarda Hinalta, ki so od 60. let dalje, vsak na izvirni način, označevali svetovno kolesarstvo zadnjih treh desetletij. Anquetilu, ki je bil znan ljubitelj sampanja, a je imel med dirko v glavi metronom in Merckxu, ki ni naspotnikom pusal niti drobitinice, ni uspelo osvojiti slavne dirke petkrat zapored, zato stoji letos Indurain pred se bolj junasko nalogo. Če odmisli mo poraz na lanskem Giru,

je Indurain od leta 1991 na velikih etapnih dirkah nepremagani. »Nobenega pritiska ne čutim. Vajen sem prevzemati odgovornosti«, pravi katalonski as pred jutrišnjim prologom. V mislih ima že vtisnjena vsa imena nasprotnikov, ki mu lahko zagrenijo pot do nove zmage. Seznam je dolg,

v njem najdemo Romingerja, Berzina, Jalaberta, Pantanija, Virenquea, Zülleja in Rincona. Celo Bugno se je prebudil, Chiappucci pa je vedno neoguden tekmelec. Toda na dlani je, da se Indurain ta cas najbolj boji prav Romingerja, ki je kar 14 centimetrov manjši in 15 kilogra-

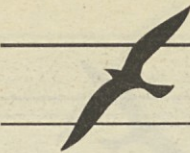
Miguel Indurain

mov lazi od Spanca, a ni zato nič manj hiter in vzdržljiv, na Giru pa je pokazal, da se odlično znajde tudi v gorah. »Specialisti za gorske etape osvajaajo Tour samo tedaj, ko so sampioni v krizi«, pravi Indurainov šef José Miguel Echavarri, te besede pa izvenijo kot »smrtna obsodba« za Pantanija, Virenquea in Rincona. Ko bo 11. julija pod Alpami prisel njihov cas, bodo imeli udeleženci Toura za sabo že 61 km individualne in 67 km ekipne kronometrske vožnje. Bodo tedaj sploh lahko se posegli v boj za prvo mesto? Kaj pa

ostali? Indurain ceni Berzina, ki pa je se »premalno izkušen«, Jalabert in Zülle pa lahko po njegovem mnenju vzdržita največ deset dni. Čeprav je torej Tour najbolj nepredvidljiva dirka na svetu, kjer lahko o zmagovalcu odločajo tudi napad med povenjko kot »smrtna obsodba« za Pantanija, Virenquea in Rincona. Ko bo 11. julija pod Alpami prisel njihov cas, bodo imeli udeleženci Toura za sabo že 61 km individualne in 67 km ekipne kronometrske vožnje. Bodo tedaj sploh lahko se posegli v boj za prvo mesto? Kaj pa

Tour v številkah

- 82 - število dirk po Franciji
- 5 - število zmag (Anquetil, Merckx, Hinault)
- 4 - število zaporednih zmag (Anquetil, Merckx, Indurain)
- 34 - največ osvojenih etap (Merckx)
- 8 - največ osvojenih etap na eni dirki (Pelissier, Merckx, Maertens)
- 20 - leta najmlajšega zmagovalca (Henri Cornet, leta 1904)
- 36 - leta najstarejšega zmagovalca (Firmin Lambot, leta 1922)
- 2 uri 49 minut 45 sekund - največja prednost zmagovalca (Garin, 1903)
- 8 sekund - najmanjša prednost zmagovalca (Lemond, 1989)
- 96 - dni z rumeno majico (Eddy Merckx)
- 16 - nastopov (Zoetemelk)
- 1965 - leto, ko je zadnjič zmagal Italijan (Gimondi)

KOŠARKA / 3. TURNIR OPEN

Nocoj sklepni del z obema finaloma in meti za 3 točke

Ob 21.00 sklepni del v »trojkah«
Ob 21.30 finale za 1. mesto

Budin je dosegel 30 točk, toda Kontovel je izgubil

Sele zadnji dan kvalifikacijskega dela košarkarskega turnirja Open je padla zadnja odločitev za uvrstitev v polfinale, saj so si borovci (v nepopolni postavi) z zanesljivo zmago proti Kontovelu (z Budinom in Claudiom Starcem vred, a brez Turka in Mitje Starca) priborili drugo mesto v B skupini in tako ujeli zadnje razpoložljivo mesto med najboljšimi štirimi moštvii 3. Open turnirja. Sinoci sta bili na vrsti polfinalni tekmi, nocoj pa je predviden zaključni del z obema finaloma, z zaključnim delom tekmovanja v metu za 3 točke in z nagrajevanjem ekip in najboljših posameznikov.

Bor - Kontovel 96:75 (51:34)

BOR: S.Zuppin 12 (3:4), Azman 23 (7:8), D.Barini 16 (2:2), Smotlak 12 (2:6), Bosser 6 (2:3), Debeljuh 13 (2:2), Galopin 2 (2:4), Susani 12; trener Krecic.

PM 20:29. SON: 15. 3T: Azman 4, Debeljuh 3, Susani 2, S.Zuppin 1.

KONTOVEL: Spadoni 15 (2:2), Cerne 2, Kralj 7, Godnic 8 (2:2), C.Starc 3, Vodopivec 2, Budin 30 (8:9), A.Daneu 2, D.Gulic 6 (2:4); trener C.Starc.

PM 14:17. SON: 22. 3T: Spadoni 1, Kralj 1, C.Starc 1.

Sodnika: Bernobich in Tiziani (oba Ts)

MVP: **Peter Azman**. Matchwinner: **Marko Debeljuh**. Nad pričakovanjem: **Sasa Zuppin**. Pod pričakovanjem: **Claudio Starc**. Najboljša peterka: **Angelo Spadoni**, **Marko Debeljuh**, **David Barini**, **Jan Godnic**, **Peter Azman**.

Općine - Prosek 67:56 (30:33)

OPĆINE: Grbec 17 (6:10), F.Malalan 6, Mak.Pertot 6 (0:2), Doles 11 (1:2), Tavcar, I.Malalan 8, O.Pregarc 2, Bogatec 2, Pro 9 (1:1), Marco Gobbi 6; trener Vremec.

PM 8:15. SON: 11. 3T: Grbec 1.

KONTOVEL: Grilanc 20, Presl 5, Pozar 6, A.Gruđen 9 (2:3), M.Jogan 4, Lesizza 3, G.Bajc 2, Pavlica 7 (3:4); trener Nabergoj.

PM 5:7. SON: 14. 3T: Grilanc 2, Presl 1, A.Gruđen 1, Lesizza 1.

Sodnika: Bernobich in Tiziani (oba Ts)

MVP: **Michel Grbec**. Matchwinner: **David Doles**. Nad pričakovanjem: **Andrej Pavlica**. Pod pričakovanjem: **Marco Gobbi**. Najboljša peterka: **Michel Grbec**, **Andrej Pavlica**, **Ivo Grilanc**, **David Doles**, **Paolo Pro**.

NOCOJSNJI SPORED ob 19.30 finale za 3.mesto; ob 21.30 finale za 1. mesto; ob 21.00 finalni del tekmovanja v metu za 3 točke; sledi nagrajevanje . (VJ)

ODBOJKA / NA DEŽELNEM TURNIRJU DRUGOUVRŠČENIH EKIP 1. DIVIZIJE

Körting in Sloga sta si najbrž zagotovila prestop v D ligo

Združena ekipa fantov je osvojila prvo mesto, slogašice pa so bile druge
Na podlagi teh uvrstitev bo FIPAV tudi dopolnjevala sestavo D lige

V nedeljo je bil v San Giorgiu di Nogaru četverboj med štirimi drugouvrščenimi ekipami iz pokrajinskih prvenstev prve divizije nase dežele za sestavo prednostnih lestvic, iz katerih naj bi črpali ekipe, ki bi lahko v prihodnji sezoni nastopale v deželni D ligi. Marsikdo je že pred samim tekmovanjem negodoval zaradi dokaj neposrečene ga nacina tekmovanja, saj je igranje treh tekem za vsako ekipo, pa čeprav le na dva osvojena seta, absolutno prenaporno, se zlasti če pomislimo, da je prav od teh izidov odvisno nastopanje med deželnimi ligasi. Na četverboju je v ženski konkurenci nastopila Sloga, v moški pa združena ekipa Bora in Sloge Körting.

ZENSKO Poleg Sloge, ki je zastopala trzasko pokrajino, so na ženskem delu četverboja igrali še Corridoni za gorisko, Assicurazioni Gan za pordenonsko in Cassacco za videmsko pokrajino.

Sloga je tokrat zamudila res veliko priložnost, da bi osvojila prvo mesto. Potem ko so zmagale obe jutranji tekmi, so namreč naše igralke v popoldanski tekmi po hudi bitki klonile pred videmsko ekipo, ki pa jni bila nič boljša od nase, Zal pa je Sloga prav v tej tekmi zaigrala precej pod svojimi sposobnostmi in se je morala sprijazniti s porazom po izredno dramatičnem tretjem setu, v katerem je ze izgubljala z 12:8 in 14:10.

Slogi je nato uspelo stanje izenačiti, v pravem dvoboju živcev, ko sta obe ekipi izsilili veliko število menjav servisov, pa je slednjic le prevladal Cassacco, ki je tako tudi osvojil prvo mesto v četverboju in ima torej najboljšo izhodišče za vključitev v D ligo. Sloga je osvojila drugo

mesto, saj je premagala tako predstavnika iz goriske kot tistega iz pordenonske pokrajine. Sedaj ne preostane nič drugega, kot da pri našem društvu cakajo na odločitev odbojarske zveze o sestavi deželne D lige.

Izidi: Sloga - Assicurazioni Gan (PN) 2:1 (12:15, 15:0, 15:11), Cassacco (Videm) - Corridoni (Go) 2:0, Sloga - Corridoni 2:0 (15:12, 15:11), Cassacco - Assicurazioni Gan 2:1, Cassacco - Sloga 2:1 (8:15, 15:9, 17:15), Assicurazioni Gan - Corridoni 2:0

Lestvica: Cassacco 6, Sloga 4, Assicurazioni Gan 2, Corridoni 0.

SLOGA: Ban, Ciochi, Fer-

Trener deklet Ivan Peterlin

luga, Kosmina, Molassi, Sosis, Spacal, Starc, Tensi, Vidali, Zubalic. (INKA)

MOSKI

Sesterka Körtinga, ki združuje igralce Bora in Sloge, pa je v San Giorgiu osvojila prvo mesto in si tako zagotovila najboljši položaj za prestop v deželno D ligo.

Naloga združene ekipe pa ni bila lahka. Odigrati je namreč morala dve tekmi zjutraj in eno popoldne. Zjutraj se Körting ni preveč dobro odre-

Trener fantov Franko Drasić

mladinskem sektorju pozitivno. To je priznanje za vse tiste, ki so v to verjeli, obenem pa tudi protidokaz vsem, ki so skeptično gledali na to združitve. Ob koncu ne sme-

mo pozabiti na igralski kader, ki je pokazal zvrhano mero poztvovnosti in igralskega znanja. Ekipa je startala »pianissimo« koncala pa s »crescendom«. Ker sta društvi že odločili, da bosta v prihodnji sezoni se sodelovali, lahko pričakujemo še vidnejše, ne samo sportne, rezultate.

IZIDI Acli Ronchi-Il Pozzo Predamano (UD) 0:2; Körting-Travesio (PN) 1:2; Körting-Acli Ronchi 2:1; Il Pozzo Predamano (UD) -Travesio (PN) 2:1; Körting-Il Pozzo Predamano (UD) 2:0; Acli Ronchi-Travesio (PN) 1:2.

Končni vrsti red:1. Körting (5:3) 4, 2. Il Pozzo (4:3) 4, 3. Travesio (5:4) 4, 4. Acli Ronchi (2:6) 0.

KÖRTING: Pulitanò, Delise, Furlanic, Cuk, Sustersic, Volcic, Pertot, Micalessi.

(Marij)

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

Promessa je za razred boljša od ostalih V Tarantu jer izid dirke skrajno negotov

1. dirka (Montegiorgio): Promessa (2) je za razred boljši od ostalih. Paternes-Ai (1) se lahko vključi v boj za prva mesta, omeniti pa velja tudi Ozieri Loda (X), ki je v dobri formi;

2. dirka (Rim): logični favorit dirke je Pregio Gifar (X). Ogrozita pa ga lahko Oppidan (2) in Magic Gar (1);

3. dirka (Montecatini): Politburo (X) v svojem zadnjem nastopu ni imel sreče. Kaj pa tokrat? Na zmago računa tudi Orgoglio Or (1), preseneti lahko Perfect MS (2);

4. dirka (Taranto): izid je tu negotov. Z najbolj stalno formo se ponasa Pericle Egral (1), Niva (X) je iz višje

kategorije, zelo močan pa je tudi Paz (2);

5. dirka (Treviso): ce ne bo zagalopiral, lahko zmagaja Puppi Bessi (X), Nicchio KS (1) je zelo spreten na startu, Prince NB (2) ima ze veliko dobrih uvrstitev.

6. dirka (Livorno): glavno vlgo bi lahko odigral So Far (1), Kleku (2)dolzina dirke ne ustreza. Na ugodnem terenu bi lahko prese-netil Juro's boy (2).

DIRKA TRIS

Montecatini (ob 23. uri)

bo nastopilo 20 konj.

NASI FAVORITI: 14 On Top Bi, 9 Pandora Egral, 5 Nemo di Jesolo

DODATEK ZA SISTE-

MISTE: 7 Outfield LG, 18 Ohle, 19 Nari del Rio.

Totip

1. — prvi	2
drugi	X1
2. — prvi	X
drugi	12
3. — prvi	X
drugi	12
4. — prvi	1X
drugi	2
5. — prvi	X
drugi	12
6. — prvi	1
drugi	X2

ŠPORTNA IN RITMIČNA GIMNASTIKA / KONEC SEZONE PRI ŠD DOM

Po uspešni telovadni sezoni vsi na zasluženih počitnicah

Vsako leto ob koncu sezone se Domova sekcija SG SRG predstavi staršem in vsem simpatizerjem s telovadno akademijo, kjer nastopajo vsi njeni pripadniki hkrati.

Letos je bila zaključna akademija 2. junija, ko so zjutraj dekleta in dečki sekcije nastopili v »Neptunovem kraljestvu« in na to nastop ponovili tudi zvečer. Program je zelo lepo uspel, za kar gre zahvala nastopajočim, gostom, ki so s svojim nastopom popestrili večer, in pa seveda staršem, trenerjem, sodelavcem ter upravi Kulturnega doma.

Sezona tekmovanj in nastopov se je za ritmičarke in orodne telovadce pričela že januarja meseca s srečanjem v skupinskih sestavah (Gymshow), na katerem so sodelovala društva z obeh strani meje, SD Prosek-Kontovel in tri skupine iz Nove Gorice. Ista društva, Osnovna sola Solkan in OK Val iz Standreza so se srečala meseca fe-

bruarja na troboju v športni gimnastiki. Povratno srečanje je bilo 24. marca prav tako v telovadnici Kulturnega doma v Gorici, na katerem je nastopilo kar 70 mladih telovadcev in telovadk.

Številna udeležba je bila meseca marca tudi na turnirju v ritmiki (»Rdece-bela kolebnica Dom-a«), na katerem so se mlade ritmičarke med 5. in 14. letom starosti predstavile v posameznih vajah in povsem izpolnili pričakovanja svojih trzaskih, novogoriskih in goriskih trenerk.

Poleg internih društvenih in meddruštvenih nastopov, srečanj in tekmovanj so se pripadniki Domove sekcije SG SRG udeležili se srečanja CONI - CAS - Centri Olimpia oz. troboja otrok z Koprivnega, Locnika in goriskega Doma, ki ze vsa leta zastopa vsa društva, ki delujejo v samem mestu in se ukvarjajo z malcki. Srečanje je bilo zadnjo nedeljo v februarju,

v telovadnici Kulturnega doma, v organizaciji sekcije SG SRG. Zaključno srečanje, predvideno meseca maja v Marianu del Friuli, kasneje v Trzicu, pa je odpadlo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev samega Conija.

Z nedavnim nastopom pred številnim občinstvom, ki je sledilo zaključni akademiji SD Prosek-Kontovel, kjer so domovci kot gostje sodelovali s tremi točkami, povzetimi z zaključne akademije, so pri Domu zaključili to izjemno pestro sezono in odsli na zaslužene politnice v pričakovanju 1. septembra, ko se bodo že 3. leto zapored odpravili na enotedenskih priprave v mednarodnem kampingu Belvedere med Oglejem in Gradezem. Tam se bodo tudi sestale goriske, novogoriske in trzasko trenerke in skupaj pripravile enoten program delovanja za sezono 1995/96.

Damijana Česčut

JUTRI

ŠD Zarja pripravila tekmo za lokostrelce

V okviru poletnega turnirja v malem nogometu »Al Giulia«, ki se odvija na svetovanskem nogometnem igrišču, bo jutri, s pričetkom ob 15. uri, prikaz lokostrelskih vscin, ki ga prireja lokostrelska sekcija pri Športnem društvu Zarja.

Na njem se bodo tekmovalci Zarje, Nasega prapora, Tolmeca in Krmina preizkusili na razdalji 18 metrov.

Tekmovanje bo predvidoma trajalo do 18.30, ko se bo tudi nadaljeval nogometni turnir v malem nogometu.

Obvestila

SK DEVIN

sklicuje v torek, 4. julija ob 21. uri na sedezu kluba v Cerovljah, sejo z naslednjim dnevnim redom: športni praznik 15., 16. in 17. julija v Nabrezini. Zaradi važnosti argumenta odbor priporoča polnostevilno udeležbo.

TPK SIRENA

obvesča, da je v teku vpisovanje v naslednje jadralne tečaje: za OPTIMISTE od 3. do 14. julija (1. tečaj), od 17. do 28. julija (2. tečaj) in za druge jadralce od 21. do 26. avgusta. Prijave sprejemajo na klubskem sedezu v Barkovljah vsak dan ali po tel. 422696.

SK KRAS

sklicuje DANES, 30. t. m. 32. redni občni zbor, ki bo v športno-kulturnem centru v Zgoniku ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: odobritev novega društvenega statuta, 2. razno. Upravni odbor se priporoča vsem članom za pristotnost.

SK BRDINA

organizira za vse ljubitelje smučanja poletno delovanje. Zbirališče vsak torek in četrtek od 27. t.m. dalje, ob 18. uri na Brdini. »Mrzlo« vabljeni.

SD SOVODNJE

sklicuje v petek, 30. junija 39. redni občni zbor, ki bo v Kulturnem domu v Sovodnjah ob 20.30 v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju.

SD SOVODNJE

prireja športni praznik 21., 22., 23. in 24. julija ter 5., 6. in 7. avgusta.

SK KRAS- odsek za rekreacijo

organizira tečaj tenis za osnovnosolske in srednjesolske otroke. Za vpisovanje in informacije poklicite v tajništvo društva, tel. št. 229477 v dneh: ponedeljek, sredo in četrtek od 17. do 19. ure ter v petek od 9. do 12. ure.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Občutek pomanjkanja naklonjenosti vas bo napeljal na to, da se boste zace-li pretrirano razdajati, zato se vam lahko zgodi, da boste nazadnje obsodili svojo dobroto.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Do tistih, ki se vam bodo od-pirali, boste zadržani, do tistih, ki se vam bodo za-pirali, pa nenavadno iskreni. Odličan način za tren-jenje duš in izboljšanje odnosov.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Pred vami so dnevi temeljite revizije prehojene življenjske poti. Ne uničite si jih z izleti v mikavno naravo in z obiski hrupnih družb. Ostanite v samoti.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Čeprav vas ne bo krasila najboljša zdravstvena in psihična kondicija, boste na splošno radost vaših bližnjih nadvse aktivni. Poplačali vas bodo z novimi zahtevami.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Zeleli boste uresničiti zlasti ti-sto, kar bo v očeh drugih videti čim bolj neuresni-cljivo, samo da bi izzvali njihovo spoštovanje. Spoustujte v prvi vrsti sebe.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Nekdo bo vztrajno vrtal v vas in hotel izvedeti ozadje vaše skrivnostne molččnosti. Izdajte mu vsaj toliko, da ga ohladi-te, nato pa nadaljujte s potovanjem po sebi.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ves ljubi dan boste sanjarili o čudovitem vikendu z novo simpatijo, zvečer pa vam bo nekdo, ki sanja o se bolj čudovi-tem vikendu z vami, temeljito prekrizal račune.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Nekdo se bo grdo spotaknil ob vaso neiznajdljivost, čeprav boste ve-deli, da ste dali vse od sebe. Predlagajte mu me-njavo vlog, pa vas bo brz zacei hvaliti.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Po napornem dnevu bo-ste utrujeni in malodušni, zato vam ne bo do po-steljnih norcij. Partner vas bo nezno uspaval, nato pa zdrsnil v vaše sanje in vas popeljal v nebesa.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Nekdo, ki ste ga obsi-pali s toplimi iskricami, bo sprico vašega zavlaceva-nja postal nestrpen, zato bo zbral pogum, prebil va-se čustvene zadržke in vam ponudil srce.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Zazeleli si boste mi-ru, vendar vam družabne obveznosti ne bodo pu-stile dihati. Ljudje so res grozni; ko si želite samo-te, vas vabijo, ko si želite družbe, vas pozabijo.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Z veseljem se boste odzvali partnerjevemu predlogu, čeprav ste imeli povsem drugačen načrt. Dokler vam je pomembnejša nje-gova prisotnost, je res vseeno, kje ga objemate.

SREDNJEVEŠKA PORTUGALSKA

Tragedija za gotskimi zidovi
samostana Alcobaca

Kraljica Ines je prestol zasedla šele po smrti - Turistična atrakcija

Portugalska se ponasa s številnimi slikovitimi gra-dovi, palačami in samo-stani, ki pa za svojim mo-gocnim zidovjem skrivajo veliko mracnjaskih zgodb. Ena od njih je povezana tudi s samostanom v pri-jetnem kraju Alcobaca, ki leži nedaleč od morja, ne-kje na pol poti med Lizbo-no in univerzitetnim me-stom Coimbra.

Mesto je znano predv-sem po enem največjih portugalskih samostanov, ki je povezan s tragično zgodbo iz sredine 14. sto-letja. Bodoči portugalski kralj, princ Pedro, je lju-bimkal z Galicijko Ines de Castro. Ljubezenski zvezi pa kralj Alfonso ni bil naklonjen in princ se je mo-ral zaradi političnih intere-sov poročiti z drugo. Kma-lu po zenini smrti je Pedro spet zazivel skupaj z Ines in ji podaril hišo blizu Co-imbre, ki se danes imenuje Hiša solz. Zaljubljenca sta imela več otrok, princ pa je zavračal vsakršno misel na poroko s katero drugo kot z Ines. Med njegovo odsotnostjo pa je kralj s pomočniki ubil nesojeno nevesto in zločinu so sle-dili meseci krvavih obračunov. Po očetovi smrti je prestol nasledil Pedro, ki je kmalu zatem obračunal tudi z ostalimi morilci lju-bljene Ines. Smrti matere svojih otrok nikoli ni mo-gel preboleti, in zato jo je proglasil za svojo zakonito zeno. Njeno truplo je posa-dil na prestol v samostan-ski cerkvi v Alcobaci in prisilil takratne portugal-ske plemiče, da so ji izka-zali spoštovanje s polju-bljanjem roke. Sele potem

ji je posvetil razkošen po-greb in Ines je postala zna-na kot kraljica, ki je zase-dla prestol sele po svoji smrti.

Ines de Castro in kralj Pedro I. sta skupaj našla mir v zavetju velikega ci-stercijanskega samostana svete Marije, ki so ga zgra-dili 1178. Na čudovitih ka-mnitih grobnicah sta izkle-sana kipa nesojenih zakon-cev, katerih obraza sta obr-njena drug proti drugemu.

Alcobaca danes turisti seveda obiskujejo predv-sem zaradi velikega samo-stana in tragične zgodbe, ki jo skrivata grobnici za gotskimi zidovi. Bliznjo okolico velikega trga ob-

vladujejo prikupne resta-vmcije in prodajalne s spo-minki. Med njimi nikakor ne sme manjkati keramika - eden najznacilnejših izdelkov tradicionalne portugalske obrti, ki se vsepovsod pojavlja v vseh mogočih oblikah. V mestu sredi kmetijske pokrajine je lahko preživeti nekaj prijetnih uric, saj je ravno pravšnje za izlet med opol-dansko vročino, ko se na obali ni prevec zdravo izpostavljati soncu. Najle-pši pogled na Alcobaco se odpira s stare mavrske tr-dnjave, katere ostanki se dvigujejo na nizkem hribu nedaleč od samostana.

Igor Fabjan

Samostan Alcobaca (Foto: Igor Fabjan)

radio GLAS ljubljane d.d.
99.5 MHz, 100.2 MHz, 104.8 MHz
LABIRINT ZNANJA
VSAK TOREK OD 20.00 DO 21.30

IME IN PRIIMEK _____
TELEFONSKA ŠTEVILKA _____
NASLOV _____
GLASBENA ŽELJA _____

Prijavnico pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva ulica 6
51000 Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

V kvizu »Labirint znanja« lahko sodelujete z zgornjo prijavnico. Izrezite jo in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Ce boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nezni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na la-hka in težka vprasanja, ki jih zastavljata Alenka Sivka in Tomaž Srsen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

304	NASPROTH- CA V BOJU	STAREJSI ODDELEK KVARTARA, DILUVIJ	REKA SKOZI KOČEVJE	ASTROLO- GINJA KURENT	TONE PARTLJIC	MESTO IN REKA NA SLOVASKEM	NAJPOMEMB- NEJSI INDO- NEZUSKI OTOK	 IN EVA	STARORIM- SKI NARA- VOSLOVEC	AVTOR: SIMON BIZJAK	MAJHNO, GRDO PRIVLACNO BITJE	ZVEZA (ZARG.)	PLINAST OGLJIKO- VODIK, C ₂ H ₆	TRDITEV, POSTAVKA	VELIKA PTICA UJEDA	SKOPLJEN BIK	LADKO KOROSEC	PRIPADNICA JONCEV	IT. MESTO MED TERA- MOM IN PESCARO	NATASA NAKRST	SOVJETSKI REVOLUCIO- NAR (SERGEJ)	OKRAS KORINTSKIH STEBROV
SPREten CLOVEK										KOZMO- POLITIKA												
OLIMPIJSKE IGRE										LIK, KI IMA PET KOTOV												
ZILA DOVODNICA					SNOV, MA- TERIJA GOSPA V IT. OKOLJU					HUD DUH V PUŠCAVI PO VEROVANJU IZRAELCEV						NATAŠA RALLJAN				RADIJ NEM. IGRALKA DIETRICH		
NAJPOGOS- TEJŠA HRA- NA AZIJCEV				NEPRIJETEN OBUČTEK					PRIPADNIK ETN. IN JEZ. SKUPINE V J. INDIJI	JAREK SRB. PIŠEC (OSKAR)						TUJA DREVESNA VRSTA	ATENSKI VOJ- SKOVODJA NEM. TEKA- ČICA KRABBE					
STAROU- DOVSKI KRALJ				IVO ANDRIC UREJENA OBALA			GNOJNA RAZJEDA (NARECNO)	DORIS DAY HUDA JEZA, OGORCENJE			UDAREC Z NOGO	STAREJSI IT. PEVEC (FAUSTO)	JANEZ DRNOVSEK	ENKA, ENOJKA	KOSTUMOGR. VOGELNIK KRAJ V HRV. PRIMORJU				ZOGA ZUNAJ IGRISCA OBLACILO DUHOVNIKOV			
ZIVKOV TODOR			RICHARD GERE OBJEKT ČEZ REKO			UGRABLJENA ZENSKA IGRALKA TKACEVA												TURCIJA			KAJENJE	GRSKI BOG VOJNE
VREDNOST, IZRAZENA V DENARJU																		SINJSKA VITESKA IGRA				
HRVASKI KARIKA- TURIST													ANG. LIT. KRITIK RICHARDS IRIDU					SHAKESPEAR- JEV KRALJ RAJMOND DEBEVEC				
CESARJEV SIN											PRODAJANJE ALI KUPO- VANJE NA DRAZBI											
STAR SLOVAN				ANTON ASKERC				DOSITEJ OBRADOVIC			RIMSKA BOGINJA JEZE				AVSTRUSKI SMUC. SKA- KALEC GOLD- BERGER							

ŽIVLJENJSKE PREIZKUŠNJE

Kriza kot priložnost

Ciljev ne smemo opustiti

Ob besedi kriza največkrat pomislimo na najslabše in komaj kdaj se človek pomudi ob misli, da je duševna kriza lahko tudi priložnost, da življenju rečemo da. Čeprav hujša duševna kriza prekine življenjske na neki točki, to ne pomeni, da ga ne bi mogel, ko kriza mine, nadaljevati tam, kjer ga je prekinila. Od temeljne odločitve »za« ali »proti« življenju so odvisne tudi nase druge izbire. Če bomo opustili kar koli, kar nam je zares pomembno, z izgovorom, da smo bolni, smo izbrali pot navzdol, pravi dr. Tanja Lamovčeva, ko razmišlja o tem, kako si lahko sami pomagamo, kadar nas življenjske okolščine tako zvrtnijo, da se znajdemo v objemu psihiatrije. Kaj storiti, ko pridemo ven? Kako nadaljevati življenje tam, kjer se je ustavilo?

Raziskave so pokazale, da toplo, nevsiljivo, razumevajoče in strpno domače okolje, ki nudi ustrezne spodbude, a hkrati pušča posamezniku dovolj svobode, le-tega varuje pred novimi krizami. Izkusnje kažejo, da so svojci včasih pretirano zaskrbljeni in osebi, ki je z preživela krizo, ne puščajo skoraj nobene samostojnosti. Namesto da bi ji člani družine pomagali postopno prevzeti svoje prejšnje odgovornosti in svobodo odločanja o sebi, prevzamejo neke vrste skrbništvo nad njo, kar jo se naprej utesnjuje. Pogosto je edina pot iz te utesnjenosti nova kriza. Dr. Lamovčeva svetuje: nadaljujte življenje tam, kjer ga je kriza prekinila. Nobenega razloga ni, da bi opustili svoje

cilje. Vztrajajte, čeprav bo v začetku težko. Nič se ne mudi in nič zato, če boste dostudirali kaksno leto pozneje. Pomembno je, da začnete že danes delovati v tej smeri, pa čeprav le za pol ure. Če hodite v službo, se potrudite, da boste naredili vse najnujnejše. Navadili se boste in kmalu bo lažje. Nikar ne zavlačujte bolniškega dopusta po nepotrebnem. Koristno je, da vsak dan nekam greste in da ne ostajate kar naprej v krogu družine. Vključite se v kaksno uporabno gibanje, kjer boste spoznali ljudi s podobnimi problemi in boste lahko skupaj poceli kaj zanimivega. Dobro je razmisliti tudi o tem, kaksni dogodki so povzročili zacetke kriz. Zelo verjetno imajo nekaj skupnega. Na ta način se scasoma lahko naučite izogibati temu, kar vam škoduje. Morda lahko poskusite spremeniti življenjski slog? Kakorkoli že, zelo, zelo veliko lahko storite, da krizo preprečite, seveda pa morate vzeti življenje v svoje roke.

Tisti pa, ki prvič doživlja psihično krizo, največkrat ne razume, kaj se z njim dogaja. Boji se poiskati zdravniško pomoč, saj nekako sluti, da bi ga lahko obdržali tam... tiste- »tam« pa se se bolj boji, ker z njim se nima izkusenj. Morda je najbolje, če poišče kaksno organizacijo uporabnikov psihiatrije, kjer bo s pomočjo ljudi, ki so sami preživeli podobno izkusnjo ter ob nasvetih psihiatrov dobil ustrezno pomoč. Na ta način se lahko izogne hospitalizaciji, diagnozi in stigmatizaciji.

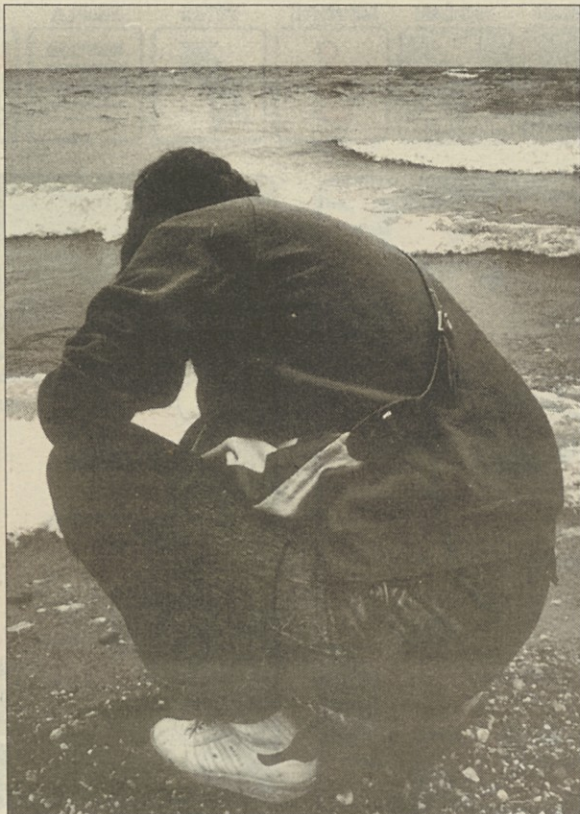

Foto: BOBO

Ne glede na različne poglede in odnos do teh vprašanj, najbrž lahko pritrdimo, da je za osebe, ki se prvič srečujejo s psihično krizo, »za« ali »proti« zdravljenju življenjskega pomena. Poti nazaj ni. Tudi v hudi duševni krizi so tako imenovani »svetli trenutki«.

V njih je posameznik v stiku z jedrom svojega bivanja in spet občuti sebe kot izvor doživljanja, zato lahko v enem teh trenutkov nastopi preobrat v smeri duhovnega zorenja. Kriza je nenaza-

dnje vedno tudi priložnost storiti korak naprej, zato ne vracajmo človeka, ki si zeli odrasti, nazaj v zibelko. Zal si marsikdaj tako družina kot psihiatrija neznansko prizadevata, da bi osebo, ki je preživela duševno krizo, vrnila nazaj v stanje pred krizo, medtem ko si ona sama zeli naprej. In tako ni čudno, da posameznik, ki je doživel preblisk tega, kar bi lahko bil, pa ga okolica na vsakem koraku ovira, včasih povsem izgubi upanje.

Kam po pomoč v krizi?

Kadar se človek znajde v različnih duševnih zagatah, stiskah ali že kar krizah, ki jih ne more ali preprosto ne zna sam razplesti, se ustavi pred vprašanji: kaj zdaj, bo minilo, preslo, se bo morda uredilo samo od sebe? Včasih stiske in krize res kar same od sebe postanejo manj obremenjujoče; včasih jih človek potisne, nemalokrat jih poskusa premagati, predvsem pa skriti pred drugimi z različnimi obrambnimi mehanizmi. Včasih pa se odloči za pomoč. Danes je mreža institucij, ki se ukvarjajo s pomočjo ljudem v krizi, tudi pri nas zelo razvejana; žal pa mnogim premalo znana. Nas namen ni dajati prednost tej ali oni instituciji, ampak predvsem seznaniti ljudi, kam vse se lahko obrnejo ter kaksno pomoč jim posamezne svetovalne družbe in službe lahko ponudijo. Ena od teh je tudi Alpe Adria Inserco - svetovalna družba, ki izvaja eko-psihološko, psihosocialno in zdravstveno svetovanje ter spodbuja razvoj ustvarjalnosti.

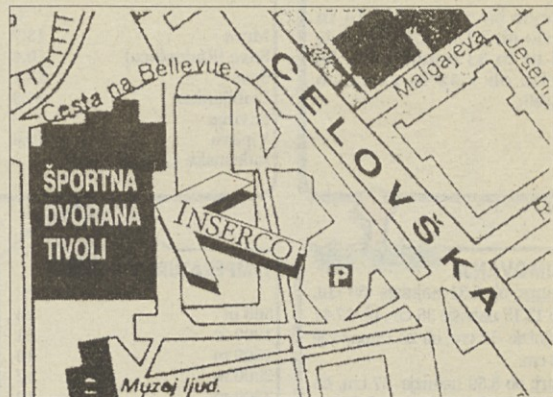
Alpe Adria Inserco - svetovalna družba je humanistično in interdisciplinarno zdravstveno orientirana svetovalnica za pomoč posameznikom in družinam. Nudi pomoč v krizah, svetovanje in terapijo v prelomnih življenj-

skih obdobjih, svetuje pri izbiri življenjskih usmeritev in odločitev, spodbuja razvoj ustvarjalnosti in učinkovitega spoprijemanja z življenjskimi izzivi, stiskami in težavami. Odprta je za otroke, mladdostnike in starše v različnih razvojnih obdobjih in z različnimi težavami. Priluhne in pomaga pri odkrivanju otrokovih sposobnostih in prednostih ter svetuje pri usmerjanju v izobraževanje in poklic. Nudi pomoč pri premagovanju vzgojnih in učnih težav, težav v socialnih odnosih, v kriznih situacijah ter pri iskanju novih usmeritev v prelomnih življenjskih obdobjih posameznika in skupine.

Svetovalnica je v oporo dorasčajočim in odraslim pri sprejemanju pomembnih življenjskih odločitev, premagovanju kriz in v obdobju iskanja poti za novo prilagoditev

spremenjenim življenjskim razmeram: partnerskim in poklicnim odnosom, stiski odrascanja in zorenja ter srednjih let. Nudi pomoč v krizi, ki jo povzročajo osamljenost, izbira ali izguba sopotnika, slovo od aktivnega dela, upokojitev. Navsezadnje v svetovalnici Inserco najdejo pomoč in oporo ljudje s travmatičnimi izkušnjami, ki poleg strokovne želijo tudi osebno pomoč pri iskanju in prilagajanju življenju v skupnosti ter sodelovanju v procesu zdravljenja in rehabilitacije svojcev.

Svetovalna družba Inserco deluje v prostorih Sportne hale Tivoli v Ljubljani, Celovska 25, vsak dan od 17. do 21. ure in v soboto od 9. do 17. ure. Narocite se lahko vsak dan med 8. in 14. uro na tel/fax 132 50 87 ali osebno v navedenih urah.

V iskanju resnice svojega otroštva

Izkušnja nas uči, da imamo v boju proti duševnim boleznim ves čas na voljo eno samo sredstvo: poiskati čustveno resnico enkratne in edinstvene zgodbe svojega otroštva in jo sprejeti. Ali se s pomočjo psihoanalize lahko docela osvobodimo iluzij?

Zgodovina nas uči, da se iluzije vtihotapijo povsod, vsako življenje jih je polno, najbrž zato, ker bi bila resnica velikokrat neznosna. In vendar je resnica za veliko ljudi nepogrešljiva, saj njena izguba povzroči huda obolenja. Z analizo skusamo v dolgem procesu odkriti svojo osebno resnico; ta pa vedno boli, preden nam podari novo prostost.

Tabu, ki je preživel vse težnje po demistifikaciji našega časa, je idealizacija materinske ljubezni. To ponazarjajo številni življenjepisi. Če na primer beremo življenjepise znamenitih umetnikov, se začne njihovo življenje neke okrog pubertete. Pred tem je umetnik preživel »srečno«, »veselo« ali »neobremenjeno« otroštvo oziroma otroštvo, »polno pomanjkanja« in »brez spodbud«, podrobnosti pa so očitno popolnoma nezanimive. Kakor da na otroštvu ne bi temeljilo celotno življenje... Vsak človek ima najbrž v sebi bolj ali manj skrito izbo, v kateri so predmeti njegove otroške drame. Mogoče je to skrita blodnja, skrita perversnost ali čisto preprosto neobvladan del njegovega otro-

skega trpljenja. Edini ljudje, ki bodo gotovo lahko vstopili v to izbo, so njegovi otroci. Z lastnimi otroki pride v izbo novo življenje, drama se nadaljuje... Veliki pedagog Heinrich Pestalozzi je nekoč dejal: »Lahko preženeš hudiča iz svojega vrta, vendar ga boš spet našel na vrtu svojega sina.« Teh nekaj drobcev iz dela Alice Miller Drama je biti otrok vedno znova lahko vabi k soočenju z lastnim otrokom in iskanju odgovora na vprašanje »Kaj se je zgodilo z mojim otroštvom, ali nisem bil od vsega začetka majhen odrasel človek?«

Pripravnica: Katarina Lavš

FILMSKO DOGAJANJE PRED TREMI DESETLETJI

V bližini Save je nekoč stal ljubljanski Hollywood (1)

Pot k filmu je tmova

Bilo je danes že davnega leta 1962, ko se je bližnjica do Hollywooda začela tam nekje med Tomačevim in danasnji Novimi Stozicami, blizu Gramozne jame, kjer je nastalo pravo filmsko mesto - domači Hollywood. V Tomačevem, na mestu današnjega barakarskega naselja, je stalo kavbojsko mesto, v neposredni bližini Gramozne jame pa so stali Rim, Jeruzalem, Damask ali Herkulaneum - po potrebi. Projektiral jih je arhitekt Niko Matul.

Filmski ljudje iz Italije, Nemčije, Avstrije, Svedske, Anglije, Francije in Združenih držav so najraje snemali v Piranu, kjer je bil filmski atelje v nekdanji tovarni, kaj radi pa

so imeli tudi nase druge naravne lepote, kot so Bled, Postojna, Lipica in Sava.

Nekoč, ko smo se potikali ob Savi, ponavadi smo šli proti Smarni gori, potem pa plavalci do črnskega mostu, smo na desnem bregu, nasproti izliva Gameljščice, nenadoma naleteli na - Indijance. Pozneje so prišli tudi kavboji. Na bregu je stala lesena koliba, verjetno borbno prebivališče kaksnega priseljenca. Najbrž je slo za Vinetuja - Pierra Briceja in njegovo družino.

Nizje ob vodi, tik za novim črnuskim mostom, v današnjem barakarskem naselju pa je stalo kavbojsko mesto, ki je predstavljalo neki kraj neke v Texasu ali Arizoni. Bilo je

bolj podobno barakarskem mestu, kar je potem tudi ostalo. Sicer pa si prvi naseljenci na Divjem zahodu verjetno česa boljsega res niso mogli privoščiti. Pozneje sem izvedel, da je naša Sava »igrala« vlogo Mississippija in drugih uglednih rek.

V naslednjih vrsticah bo torej govor o filmu, pa ne tistem vrhunskem, o katerem pišejo enciklopedije, učeni moze pa jih proučujejo v različnih disertacijah. Govorili bomo o filmih, ki le redkokdaj zaidejo na police kinotek, pa se tedaj jih držijo na zadnjih policah in so kasete s koluti močno zaprāsene. Prav na taksnih filmih, ki so jih pri nas nekoč snemali tujci, pa so se učili obrti in tudi veliko

naucili naši znani režiserji, snemalci, scenaristi, scenografi, kostumografi, maskerji, scenski mojstri vseh strok, igralci in vsi drugi.

Mi ne bomo spremljali te filmske elite, pozornost bomo posvetili najzlahajnejšemu delu filmske družine - statistom, saj večine filmov brez njih sploh ne bi bilo. Bili smo filmski proletarij v pravem pomenu besede.

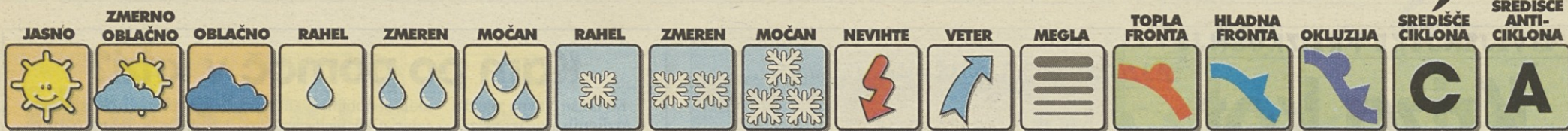
Učna leta naših filmarjev

Ne tako dolgo po končani vojni, že leta 1953, so naše (tedaj jugoslovanske) filmske družbe začele sodelovati s tujimi filmarji.

Borivoj Repe
(Se nadaljuje)

V ljubljanskem filmskem mestu je med prvimi snemala tudi Rosana Podesta

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno in srednjo Evropo je območje visokega zračnega pritiska. S severozahodnimi vetrovi priteka k nam tople in suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.14 in zšlo ob 20.57. Dan bo dolg 15 ur in 43 minut. Luna bo vzšla ob 7.42 in zšla ob 22.06.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Mura	13,7	Crikvenica	21,0
Sava (Radovljica)	10,4	Malinska	21,0
Sora	13,1	Sibenik	23,0
Ljubljana	14,3	Porec	22,0
Savinja	-	Split	23,0
Vipava	10,8	M. Losinj	23,0
Jadransko morje (Koper)	-	Dubrovnik	22,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: SE 4 do 8 vozlov

popoldne: NW 5 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.31 najnižje -60 cm, ob 12.15 najvišje 36 cm, ob 17.41 najnižje -12 cm, ob 23.13 najvišje 38 cm.
Jutri: ob 5.59 najnižje -57 cm, ob 12.47 najvišje 37 cm, ob 18.22 najnižje -12 cm, ob 23.47 najvišje 31 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	26
1000 m	21
1500 m	16
2000 m	12
2500 m	10
2864 m	8

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo še naprej ugoden in spodbuden.

VOX POPULI

Je tega meseca pre-suho, ostane grozdje drobno. Mrzel in moker mali srpan - trtnemu sadu je močno v bran.

DANES

Slovenija: Danes bo precej jasno. Najnižje jutranje temperature od 10 do 16, najvišje dnevne temperature od 25 do 31° C.
Sosednje pokrajine: Tudi v sosednjih pokrajinah bo sončno in toplo vreme.

JUTRI

V Sloveniji: Tudi v soboto bo sončno in vroče. Proti večeru se bodo v gorskem svetu pojavile posamezne vročinske nevihte.
Obeti: V nedeljo se ne bo spremembe vremena.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Požari na Cipru

NIKOZIJA - Tri dni so severno obalo Cipra (turski del) pustili katastrofalni gozdni požari (na sliki AP), ki so po se nedokonziranih izračunih povzročili za 45 milijonov dolarjev škode. K sreči ni bilo žrtev, le tri osebe so bile lažje ranjene. Prvi požar je izbruhnil v torek, nedaleč od križarske trdnjave iz 12. stoletja, ki je zahodno od pristaniškega mesta Kyrenia. Ko so gasilci in prostovoljci v sredo zjutraj požar omejili, je začel pihati močan zahodnik, ki je zanetil nove požare. Guverner turskega dela je proglasil izredno stanje in prosil za pomoč Turčijo,

ki je poslala stiri protipožarna letala. Na pomoč so priskočili tudi britanski helikopterji, medtem ko niso sprejeli ponujene pomoči ciprskih Grkov. Plameni so unicili približno petnajst vasi in zaselkov, iz katerih pa so pravčasno izselili prebivalce. Z gozdovi in sredozemsko makijo so zgoreli tudi številni vinogradi in oljčni nasadi. Včeraj se je položaj končno izboljšal, ker se je veter poleg in so lahko protipožarna letala uspešneje gasila ognjene žubljbe. Vzroki požara niso znani, turske otoske oblasti pa sumijo, da je bil podtaknjen.

Hugh Grant je dobesedno zbežal iz Los Angelesa

WASHINGTON - Britanski filmski igralec Hugh Grant (na sliki AP) je »pretresen in v zadregi« zapustil Los Angeles, potem ko se je znašel na prvih straneh vseh svetovnih časopisov, in sicer ker so ga zalotili v avtu z neko prostitutko in ga obtožili opolzkih dejanj.

Podgane za družbo

DELTONA (FLORIDA) - Policija je na nevropsihiatrični oddelek spravila 76-letnega Angela Russa s floridske Deltone, potem ko so po naključju ugotovili, da živi s podganami. Na njegovem domu so našli kar 230 podgan, tla pa so bila dobesedno tlakovani s podganjimi iztrebki.

Objadrala svet povsem sama

LONDON - Včeraj se je s svojo 17-metrsko jadrnico slovesno vrnila v Dartmouth 36-letna Lisa Clayton, ki je kot prva ženska v devetih mesecih objadrala svet. Med plovbo je na jadrnici Spirit of Birmingham doživela številne nevihte, mehanske probleme in nekaj psihičnih težav, zaradi katerih pa ni vrгла puške v koruzo.

Rekordi pri Christiesu

NEW YORK - Newyorški Christies je na dražbi oblek in predmetov iz znanih filmov vnovčil rekordno vsoto 1,6 milijona dolarjev. Največji prodajni uspeh je doživela bela obleka s črno srajco Johna Travolte iz filma Sobotna mrzlica, saj so jo prodali za 145 tisoč dolarjev. Na neki dobrodelni dražbi leta 1979 je to obleko za 2000 dolarjev kupil filmski kritik Gene Siskel. Na sedanji dražbi se je za ta »spominček« potegoval tudi Deney Terrio, nekdanji Travoltov plesni učitelj in mož igralk Jane Fonda, ki pa se je ustavil pri 50 tisoč dolarjih, tako da je obleko kupil neki neznani evropski zbiratelj. Beli buick phaeton iz sklepnega prizora filma Casablanca so prodali za 211.500 dolarjev, neko obleko Marilyn Monroe za 46 tisoč dolarjev, tablici z desetimi božjimi zapovedmi iz istoimenskega filma, ki jih je hranil Charlton Heston (Mojzes v filmu), pa so prodali za 81.700 dolarjev.

Vlažno...

Donna Fusco in John Giovanetti iz New Yorka sta se poročila v gumijastem čolnu za raft na brzicah in s pravim pastirjem (AP)